

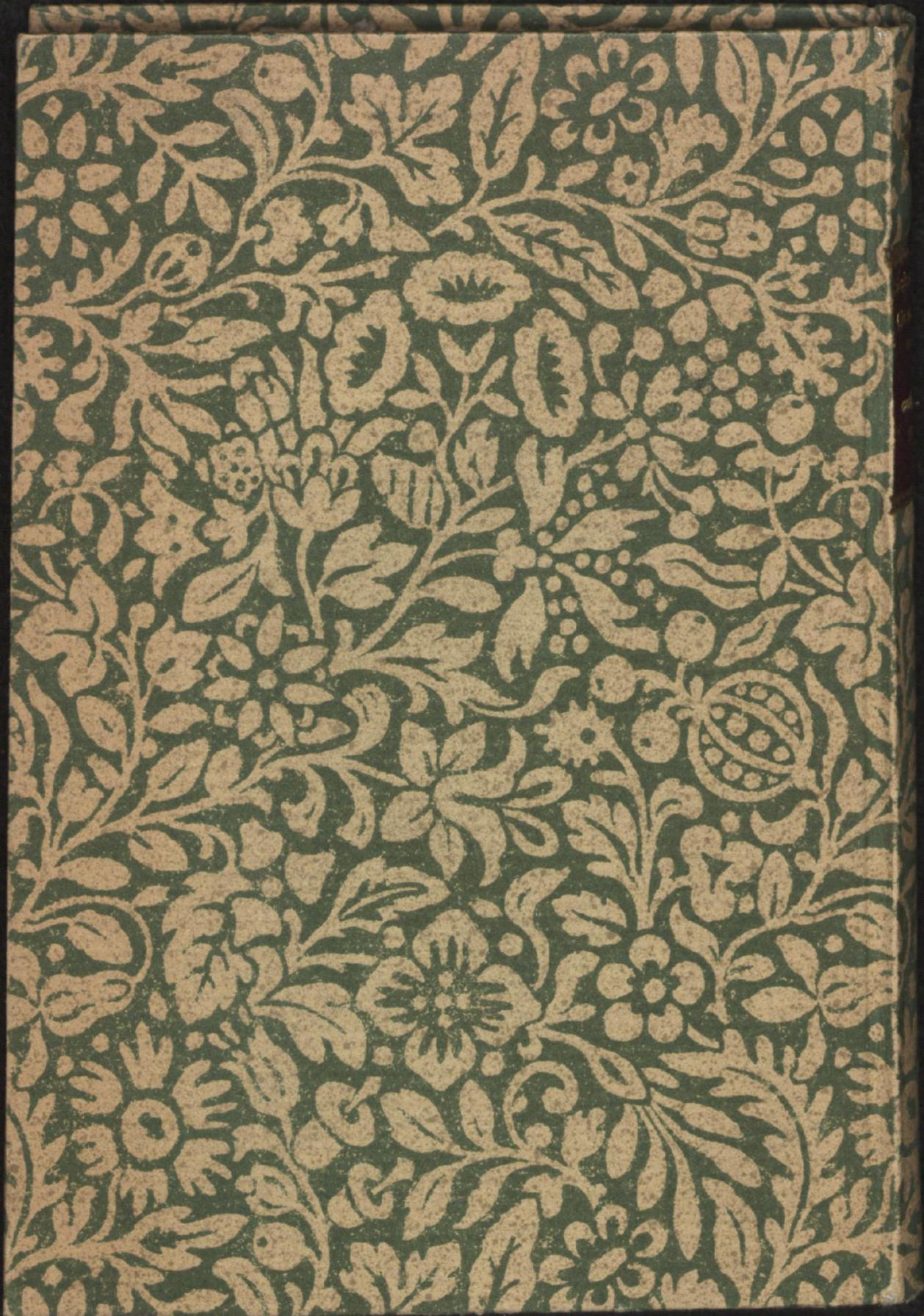
Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1457 8°

Schottensius
Confabula.
tiones
ad
colloquia
Erasmii
1576

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1457 8°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1457 8°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1457 8°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1457 8°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1457 8°

52-14

DA BOX

LN 1457

M

*Gave fra København
Mærzlang 1925.*

CONFABVLAT
TIONES TYRONVM LI-
TERARIORVM AD AMVS-

*sim colloquiorum Erasmi Rotero-
dami, Autore Hermanno
Schottennio
Hesso.*

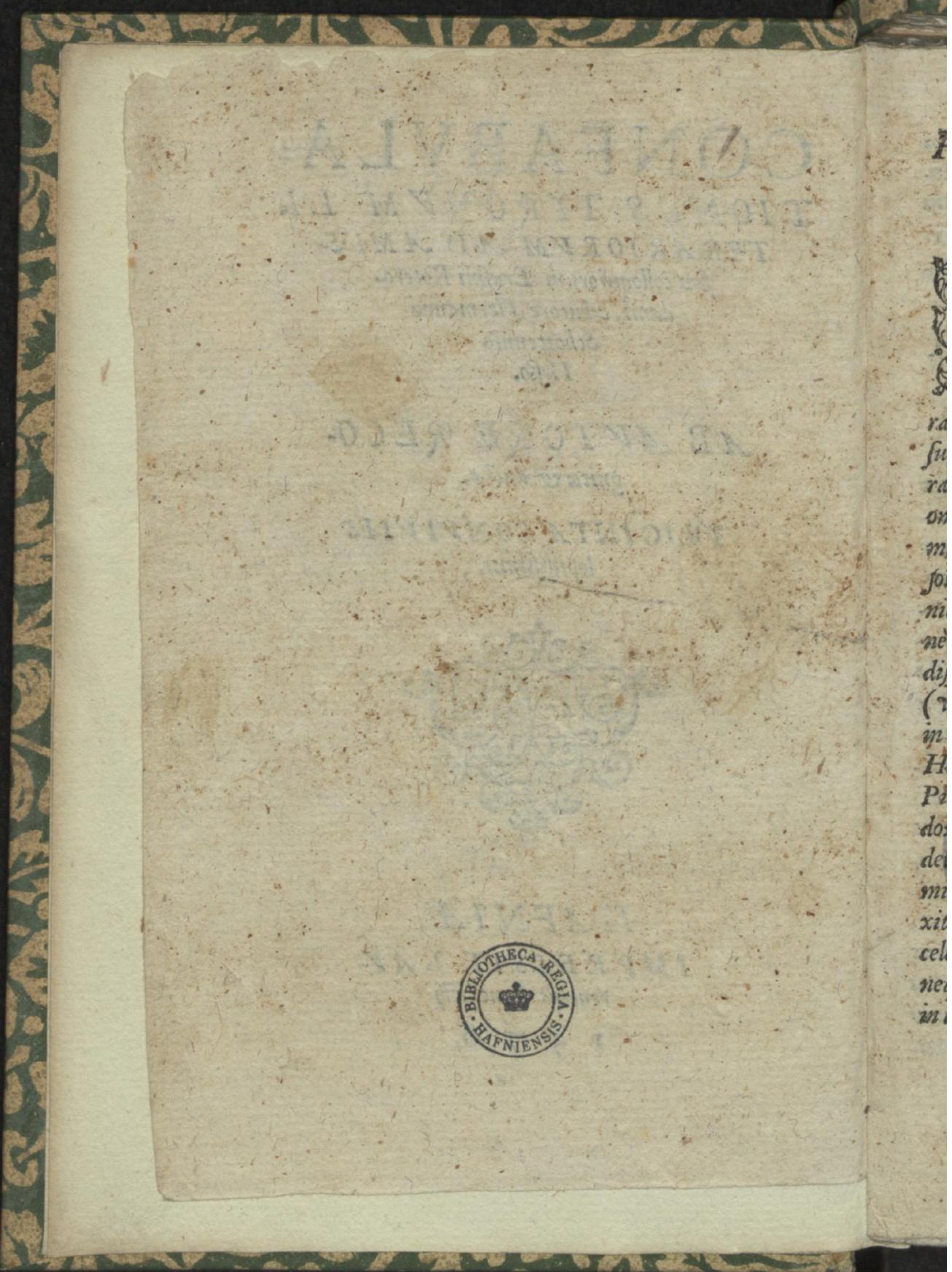
*AB AVTORE RECO-
gnita & aucta.*

*TRIGINTA CONVIVIIS
lepidissimis.*

*HAENIÆ,
IMPRESSIT LAV-
rentius Benedictij*

1576.

HERMANVS SCHOT.
TENNIUS HESSVS
candido lectori.

Vm nuper hasce conderem nugas pueriles, candide Lettor, in eorum usum qui sub mea agunt ferula, illico exoriebantur nonnulli (nescio an amore vel odio ducti) qui dicerent se satis admirari non posse, edendi colloquia prouinciam me velle subire, post Erasmus illum Germaniae decus, & literarum verarum vindicem nostra aetate, cuius colloquia omnium iuuenium palatis satisfacerent. Horum stomacho paucis respondere lubet. Admiror ego rursus ipsos qui credant nihil me audere debere in confabulationibus nouis componendis, ob Erasmi autoritatem. Non ne in literario munere multos in eandem arenam descendisse legimus? Neque absterritus ob id, quod alij, alibi (ut aiunt) equis praecesserint? Nam, ut inquit Cicero in Oratore ad Brutum, quod in Poëtis Grecis non solum Homero est locus, aut Archilochi, aut Sophocli, aut Pindaro, sed horum vel secundis, vel etiam infra secundos. Neque uero in Philosophia Aristotelem à scribendo deterruit amplitudo Platonis, nec ipse Aristoteles admirabili scientia & copia cæterorum, studia restrinxit. Demosthenes quamuis Græcorum Oratorum excellentior esset, multi tamen alij, eo tempore viguerunt neque postea defecerunt. Quare & ego semipaganus, ac in literis camelus saltans, ausus sum, post Erasmus,

A 2

collo-

colloquia Tyronum literariorum conscribere, quæ si non
optima redditio, contentus saltem ipsa vel optimis proxi-
ma censeret. Solum enim hæc in meorum condiscipulorum
vsum composui, & illorum quorum ingenia humi re-
punt, ad latinum sermonem, nondum, neq; à limine tra-
lutarunt, neq; primoribus labijs attigerunt.

ET GENERE ET MORIBVS ADO-
lescenti ingenuo Gyßberto Sterckerbeng, Her-
mannus Schottennius Hessus.

S. P. D.

PLatonem quondam discipuli rogitarunt, ut ea quæ
ipsis lectionibus varijs tradidisset, in vnum redi-
geret volumen, quorum precibus philosophiæ præceptor
ille diuinus, facile consensit, conscribens libros com-
plures in philosophiæ consecutionem. Huius ego exci-
tatus exemplo, ut fidus astimarer ingeniorum sagina-
tor, latinas locutiones, quas hacenus satis abunde til i-
tuisq; commilitionibus literarijs dictavi, in vnum hunc
confabulationum libellum concessi, quo tuam Minei-
nam latinè loquendi copia irrigarem, ut quandoq; eli-
matior redditia patris tui, viri prudentissimi mihi ami-
cissimi, expectationi, de te, tuisq; alijs duobus fratribus
Joanne & Matthia, respondeat. Ac cuius vestigijs te de-
generare turpissimum certè eſset, huius ut votis auscul-
tes (feruide s. amplectendo literas) æquissimum erit,
tibiq; multo magis, quam ipſi conducet. Et ut facilius
emergas tu, cæteriq; tui fratres et sorores, neq; vñquam
egeſtate obruamini, ipſe pater vester virtutum verum
domi-

n
i
n
-
-
x
i
or
v
i
a
li
nc
n-
li-
ni-
us
de-
ul-
it,
us
am
um
m-

domicilium, huius inclitæ vrbis Agrippinæ, de albo se-
natorum prudentia nulli secundus, omni conatu omne
mouendo saxum, etiam & cœlibem ducendo vitam, id
vnicum agit quo te tuosq; fratres & sorores ditet, locu-
pletet, vobis vt congerat reliqua vita commeatum.
Suis igitur, Gysberte discipule dilectissime, expectatio-
nibus rogo respondeas, tunc autem respondebis, si scien-
tia & virtute te pulchrè ornaueris. Vale Gysberte
ornatissime, ac cum tuis commilitonibus alijs, mihi
discipulus strenue studeas. Animus mihi est litera-
tos vos euere viros, vobis animus sit velle proficere.
Taxit Deus vt vtrumq; vtrinque bene succedat. Ite-
rum vale. Colonia ex ædibus meis. Idus Kal. Martias,
Anno. M.D. XXV.

DIFFICILE ESSE LATINVM DI-
se re sermonem, & vnde dicatur sermo latinus.
Albertus & Antonius.

Quid tu hic terrarum geris? AN. Hic literis
incumbo. AL. Quando venisti huc? AN.
Ante paucos dies. AL. Quis tecum? AN.
Pater meus. AL. Redist ipse deinde solus in patriam?
AN. Non, sed habuit comitem vnum aut alterum.
AL. Qui isti fuerunt? AN. Nostri concives fue-
runt. AL. Militas in schola sermonis latini vel ger-
manici? AN. Latinae linguae. AL. Difficile est
addiscere latinum sermonem. AN. Consentio. AL.
Nisi quis semper loquatur latine agrè addiscet. AN.
Non dissentio. AL. Sed nescis ne, quare dicatur lingua
latina.

latina. *A N.* Credo quod ab Italia, quæ quondam *Latium* est dicta. *A L.* Venit tunc ab Italia lingua Latina ad nos Germanos? *A L.* Ita, ignoras illud? *A L.* Optimè credo, quia sermo Italorum est medius latinus. *An:* Non aberras. *Al:* Sed cur Italia olim est dicta *Latium*? *An:* Quia Poëtæ scribant dum *Saturnus* à suo filio *Ioue* è cælo effet expulsus, tum latuit in Italia, inde à latendo dicitur *Latium*. Et à *Latinus*, a, um. *Al:* Vbi in Italia latina lingua est orta? *An:* Dicunt in urbe Romana, quæ *Italiae* caput est.

DE SALVATATIONE MATVTINA.

Vilhelmus & Wolffgangus.

Bonum mane. *Wolff.* Semper sane. *Vil:* Sic ipse non responderem. *Wolff.* Cur non? *Vil:* Quia barbarum est, & doctis displicet. *Wolff:* Tamen multos sacerdotes ita fari audiri, verum tu dic, si nosti eleganter. *Vil:* Et tibi quoq; dicerem. *Wolff:* Et ita post hac responsum salutandi dabo. *Vil:* Bonus vel bona dies. *Wolff:* Et tibi. *Vil:* Precor tibi hunc diem candidum. *Wolff:* Tibi quoq; & talem rursus precor. *Vil:* Fœlix sit tibi huius dici exordium. *Wolff:* Et tibi quoq;. *Vil:* Opto tibi diem fœlicem. *Wolff:* Eiusmodi & tibi opto vicissim. *Vil:* Candidus sit tibi hic dies. *Wolff:* Tibi etiam. *Vil:* Precor ut hoc die tibi prosperè succedant omnia. *Wolff:* Rursus & tibi fiat istud. *Vil:* Opto ut hodie tibi nihil accidat mali. *Wolff:* Non aliud & ego opto tibi. *Vil:* Auspicatum tibi diem precor. *Wolff:* Non in auspicatum tibi per vices precor. *Vil:*

Faxit

Faxit Deus ut hic dies tibi candidus illuxerit. *Volff:*
Idem faciat ut talis sit tibi. Vil: Fœlici omne hic di-
es te afficiat. *Volff:* Te pariter. *Vil:* Fortunatus præ-
sens fit tibi dies. *Volff:* Sit tibi non infortunatus.

DE SALVATIONE POMERIDIANA.

Petrus & Cornelius.

Salue. Cor: Salue & tu. Pet: Sis saluus. Cor: Sal-
uus sis tu quoq;. Pet: Sis salutatus. Cor: Tu pari-
ter. Pet: Salutem tibi precor. Cor: Eandem & tibi op-
to. Pet: Salute te impertior. Cor: Ego quoq; te. Pet:
Salus sit tibi. Cor: Et tibi non desit. Pet: Salutem opto
ut habeas. Cor: Eam precor habeas & tu. Pet: Adsit
tibi salus. Cor: Et tibi absit minimè. Pet: Iubeo te sal-
uere. Cor: Te quoq; ego. Pet: Iubeo ut saluus sis. Cor:
Talem iubeo & ego te esse. Pet: Iubeo te salute frui.
Cor: Et ea te potiri opto. Pet: Salutifera sit tibi fortu-
na. Cor: Et talis tibi adsit. Pet: Saluam & incolumen
vitam habeas. Cor: Talem habeas & tu. Pet: Salute
te afficio. Cor: Ego viciissim & te. Pet: Adeo te salute.
Cor: Id facio & ego. Pet: Salute adorior. Cor: Non
aliter & ego te. Pet: Saluum te eſe toto cupio animo.
Cor: Et ego in felicem te non eſe desidero. Pet: Fœlici-
tatis particeps sis, anhelo. Cor: Totus & tu sis fœlix.
Pet: Secunda tibi sint omnia. Cor: Tibi etiam secunda
adueniant singula, & ex sententia.

DE SALVATIONE VESPERTINA.

Ioannes & Gysbertus.

Bonus vesper. Gys: Et tibi. Io: Bonum serum. Gy.
A 4. Sic

Sic ego non loquerer. IO: Quare? GY: Quia serum
significat tardē & non tempus vespertinum IO. Ta-
men Capnion in Comœdia prima dicit: Vxor, bonum se-
rum. GY. Id ioco dicitur, & qui loquitur est homo vil-
lanus, imperitus. IO. Est ne dicendum, Bonum vesper?
GY. Non, sed bonus. IO. Tamen sic olim loquebantur,
& adhuc quidam senes. GY. Quid tum, nunc non licet
apud doctos. IO: Precor sit fœlix tempus vespertinū. GY.
Idem & tibi opto. IO. Fœlicem noctem & tibi opto.
GY. Talem & tibi precor. IO. Auspicata sit tibi nox.
GY. Non alia sit & tibi. IO. Faustam habeas noctem.
GY. Tu quoq; IO. Fortunatum tibi sit tempus nocturnum.
GY. Et tibi non infortunatum. IO. Candidam
tibi opto noctem. GY. Et ego non sinistram tibi precor.
IO. Prospera sit tibi nox imminens. GY. Tibi etiam non
infœlix. IO. Vespertinum tibi commodet tempus. GY.
Et tibi non incommodet.

DE VERBIS DVM ITVR CVBLI-
tum. Valterus & Adrianus.

QVota est hora? ADRI. Octaua. VAL. Quotam
horam sonuit? ADR. Octauam. VAL. Quota
est audita hora? ADR. Octaua, & nona imminet.
VAL. Id non credo. ADR. Verum est per Herculem.
VAL. Tunc eundi cubitum tempus est. ADR. Ego
non dum dormiturio. VA. Me autem somnis oppido vr-
get. ADR. Ipse adhuc horam unam aut alteram vigi-
larem. VA. Vigila tu quo ad placuerit, ego cubitum
ibo. ADR. Abi tu Endimion. VAL. Ita me appellas?
sed

sed id nominis rectius tibi conuenit. **ADR.** Res ipsa
nunc loquitur, quis maior sit Endimion & Epimenides.
VA. Tu aliâ semper prius me te cubitum confers. **AD.**
Istud posthac non fiet. **VA.** O insigne mendacium. **AD.**
Voco e in pignus quodcunq;. **VA.** Nihil habeo quod te-
ponam. **AD.** Nunc, si inquam prior te lectum
erit, solidum pendam. **VA.** Qualem solidum? an
alem, qualem praeceptor noster praebet ferula? **AD.**
Non, sed pecuniae solidum. **VA.** Age, placet, memor
ero. **AD.** At istud facias.

DE CUBITV RESVRGENDO.

Wolfgangus & Georgius.

Hec tu expurgiscere. **GE.** Hui, sine ut dormiam.
VOL. Non sinam te dormire longius. **GEOR.**
Quare? **VOL.** Quia surgendi tempus est. **GEOR.**
Nondum tamen diluxit. **VOL.** Lux non est amplius
expectanda. **GE.** Tamen ante dies octo horam sextam in-
duce sonuit. **VOL.** Credo, sed interim dies diminutus est.
GE. Quomodo tam cito? **VOL.** Nunc paucâ loquere
& surge. **GE.** Surge tu prior. **VOL.** Faciam, sed poste a-
te non expectabo. **GE.** Fac ut lubet, & mihi ad scho-
lam nota est via. **VOL.** Verum ego lucernam tecum
feram tum tibi in tenebris est euiderem. **GE.** Id parum
refert, Lyncei mihi sunt oculi. **VOL.** Nunc surge ut
vna eamus. **GE.** Absi liceret mihi adhuc moventum
stertere. **VOL.** Tandem tamen oporteret te cridum de-
serere nidum. **GE.** Post semihoram ac lumen surgerem.
VOL. Surge nunc & vespere citius lectum repetas.

A;

GE.

GE. Aestimas id consultum probè. VOL. Ita mea fert
opinio. GE. Parebo igitur tibi ac surgam.

DE IENTACVLO SVMENDO.

Hermannus & Laurentius.

Quid sibi vult celer tuus gressus? L. Al. Qui
queris? Her: Quero quò tendas tam cito gr.
Lau: Domum versus. Her: Quid istuc est, quod te
properare cogit? Lau: Ientaculum nunc ibi sumitur,
quod negligam, si mox non affuero. Her: Non expectant
te serui ientando? Lau: Expectant quidem, sed patina
exinanita. Her: Non tum coquinæ ministra aliud tibi
parat ientaculum? Lau: Minime, citius fustum mihi
offert, tam sero venienti. Her: Cogeris tunc esurire ad
prandium usq.? Lau: Non prorsus. Her: Quid cum
ientaris? Lau: Panem cui pro obsonio addo caseum.
Her: Non inuante id ientaculi. Lau: Non quantum
panis inuulentus. Her: O delicatum, & misericæ ex-
pertem. Lau: Nescis fruendum esse fortuna dum præ-
sto est. Her: Belle scio, sed delicata iuuentus, omni
etati nocet. Lau: Iuuentus mea etiam non adeo laute
alitur. Her: Nunc sat est verborum, tu abi, ne te mo-
rer. Lau: Abeo, tu vale. Her: Sis mei memor dum ex
voto tibi succedit. Lau: Non intermittam.

DE PRANDIO.

Theodoricus & Baptista.

Quid ita n. æesto es vultu? Bap: Miraris hoc?
The: Quid n. mirarer? laboras ne morbo? Bap:
Ita

Ita morbo stomachi, quia fortiter esurio. The: Non
dum es ientatus? Bap: Essem ientatus cum sit ieju-
num? The: Seruas ne tu iejunium? Bap: Non obser-
uarem, magis certè quam lubeat. The: Sis bono animo,
mox aderit prandij hora. Bap: O vtinam adesset, quam
ego vellem The: Expecta, iam audies horam vndeci-
mam. Bap: O svillam audirem, hunc roderem panem.
The: Prandebis ne ad nudum panem. Bap: Non, sed id-
ipsum ederem, quoad melius conquerer. The: Quid
obsonij domi vestræ paratum est in prandium. Bap: A-
estimo olus oua, & halec vnum aut alterum. The: Ex-
aturas te etiam isto cibo. Bap: Vtq, olere voragini
ventris impleo. The: Quot oua peredis? Bap: Nu-
quam plura nisi duo. The: Addis ouis etiam halec
Bap: Addo, & quidem integrum si tostum est. The:
Quid te delectat halec erutum salsugine? Bap: Ab isto
nauseo. The: Quid tum iuuat te halec elixum? Bap:
Vtcung præfero tamen tostum.

DE VICTV POMERIDIANO.

Ludovicus & Ioannes.

Cur ita altè suspiria ducis? Ioan. Pudet me dicere
caussam. Lud: Credo quod domum cogitas. Io: Pe-
nè rem acu tetigisti. Lud: Vrgeris ne siti? Io: Ita, sed
& fame. Lu: Nondum forte prandisti? Io: Prandi vti-
que sed modicè. Lu: Fuit vobis prandium adeò exiguum?
Io: Fuit, quia foris prandebant parentes. Lud:
Non sat habuistis panis & casei? Io: Habuimus
quidem, sed isto non capior cibo. Lud: Sunes
iam

iam domi cibum merendarium? IO. Sumam Deo
faiente. LV. Erit lautior quam meridiei fuit obso-
nium? IO. Ita spero, si mater domi fuerit. LV.
Quid ipsius tu eges praesentia? IO. E promptuario cibi,
aliquid carnis mihi largietur. LV. Ut audio, caro do-
mi vestrae occluditur. IO. Occluditur, sed non prandij
vel coenæ tempore, dum parentes adsunt. LV. Sed dum
absunt, forte occlusa seruatur. IO. Nunquam. LV.
O misera vestram familiam, cui carnes denegantur in-
terdum. IO. Non est misera sat habet alimenti. LV. Sed
ad merendam & ientaculum nihil habet carnis. IO.
Istud facile est toleratu, nescis tenuem tunc temporis
esse cibum, alias in coena vel prandio nihil ha-
nus esuriei, neq; ad edendum essemus alacres.

DE COENA.

Petrus & Valerus.

Salue, ut tecum agitur? VA. Et tu salute, agitur
mecum prosperè, gratia superis. PE. Id lubens au-
dio. VA. Gratiam habeas. PE. Vbi toto latiusi die?
VA. Nusquam nisi in ludo literario. PE. Eset mihi
quod tecum loquereret si vacaret. VA. Certè modo va-
cat minime. PE. Qui sic? VA. Nox imminet, domum
mihi eundem est illicò. PE. Domi quid ages? VA.
Cœnabo cum parentibus. PE. Non licet tibi pauxillum
morari? VA. Non, si saltem plagas vitare volo.
PE. Fortassis tuum est mensam sternere. VA. Est, si
muleret ad cyathos stare. PE. Non facit famula ista mu-
nera? VA. Non, sed in culina agenda exequitur. PE.

Cœnam

eo
so-
V.
bi,
lo-
dij
im
O
in-
sed
O.
ris
ra-
ur
e?
ibi
ra-
um
A.
tu-
lo.
si-
u-
E.
im

Cœnant parentes tui semper domi? VA. Ita, Verum prandent quandoq[ue] foris. PE. Nunquam vocantur & interdum aliò ad cœnam? VA. Persæpè sed venire renunt. PE: Quamobrem recusant? VA. Timent noctis plateas emetiri. PE. Vanè timent. VA. Nequaquam, nescis noctem nihil boni, sed sàpe pugnos afferre.

D E P O S T C O E N I O.

Cornelius & Adrianus.

O Vtinam nox præstò esset. AD: Cur id velles?
COR: Quia delicati aliquid edulij edam. AD:
Vbi, domi vestræ? COR: Non, sed alibi. AD: Vbi
nam, dic amabo, mi Cornelii? COR: Dicam, sed tibi
nil conferet. AD: Quid tum, gestio tamen audire.
COR: Arrige igitur aures. AD: Faciam sedulò.
COR: Parentes mei sunt vocati ad dubiam cœnam,
quàm postcœnum appellitant. AD: Quid ibi tu fru-
gis speras? COR: Permulum sanè. AD: De quo me
certiorem reddas. COR: Lucernam feram istuc, vt
domum versus reducam parentes. AD: Tum tibi for-
tè ante limen tibi opperendum erit? COR: Non sed
intromitter, quia ædium custodem nosco. AD: Intro-
missus quò concedis? COR: Mensam accedo, cui paren-
tes accumbunt, ibi bolum opiparum consequor. AD:
E parentum manu? COR: Ita, & quidem largiter
saccarum, mellitissimumq[ue] potum. AD: Os si tum tibi
adessem, sed oro vt mih[ic] sacci bucellam serues. COR:
Policeor tibi, si ipse non totum absumpero. AD: Fac
te amicum experiar.

D E

DE POTV POSTREMO

A cœna.

Quirinus & Nicolaus.

VIT sic sedes nutanti capite : Ni : Dormiturio. Qui : Certe non dormituris, sed iam dormis. Ni : Fortassis. Qui : Quin surge & cubitum perge. Ni : Congredere mihi. Qui : Cur me comitem petis, times ne lemures ? Ni : Non, sed lectus friget. Qui : Ventris anhelitu ipsum tepeface. Ni : Nequeo, quia rapas cœnatus non sum. Qui : I præ, postquam denuò biberò sequar. Ni : Mibi quoque palatum adhuc aret. Qui : Mane eo eductum haustum postremum à cœna. Ni : Manebo, sed velox redi. Qui : Promamine plusculum tui gratias. Ni : Sic facito. Qui : En, hic afferro. Ni : Gratum mihi est. Qui : Sed præbibere est meum. Ni : Non displicet mihi. Qui : Medium tibi propino. Ni : Profit, sed non exhaustias totum. Qui : Ne dubita, sat tibi reliquum sinam. Ni : Nunc bibbe acutum. Qui : Vides plus tibi relictum quam à me potatum. Ni : Video, rursum tecum partiar. Qui : Non admodum moror, si lubet exiccat. Ni : Nimium est quam quod ebibere possem.

DE INVITATIONE AD

Ientaculum.

Crato & Michael.

OTe misertum hominem. Mich : Quid me miserum vocas ? Cra : Quia domus tua hinc longè distat,
non

non potes ientari. Mich: Assuetus sum ad prandium
vsq; famem suspendere. Cra: Id certe meo non arrideret
stomacho. Nic: Tu etiam in ipso nido ederes. Cra: Si
esuris veni tecum ientatum. Mich: Istud tibi cordi
non est. Cra: Serio loquor, comitare me. Mich: Sed quid
mater tua dicet. Cra: Ipsa aberit ab xedibus. Mi: Nunc
lubet tibi congregari. Cra: Sed id tibi praedico, praeter pa-
nem iuris silentum habebimus nihil edulij. Mi: Credo,
quia fortassis caro nondum erit percocta. Cra: Recte
conicis. Mich: Instruit famula tam sero focum? Cra:
Ita, quia non nisi undecima hora accumbimus mensa.
Mi: Cur tam sero? Cra: Quia non citius pater a negotio-
rum executione domum redit. Mi: Non prandetis nisi
ipse praestò fuerit? Cra: Essemus adeò inciuiiles, quod
ipsum non operiremur. Mi: Istud non suspicabar. Cra:
Nunc ingrediemur, ne coquinæ ministra ientaculo nos
maneat. Mich: I præ, sequar.

INVITANDI ALIVM AD
prandium.

Petrus & Georgius.

Tempore pomeridianogymnasio nostro non interero.
Geor: Quid te remorabitur? Pet: Vocandi mihi
erunt coniuic in crastinum prandium Ge: Qui fit,
quid coniuicias invitatis? Pet: Bouem mactauimus,
ad intestina hospites tractabimus. Geo: Etiam e& me?
Pet: Si non est tibi lautior mensa, venias. Geo: Vm-
brisum, nolo. Pet: Emaneres ideo? Geo: Ita, nam
vmbria

vmbris non est parata sedes. PE: Ignoras conuiuam
subitum & improuisum, nonnunquam vocato esse ac-
ceptiorem. GE: Apud paucos certe. PE: Parentes mei
omnes ex aequo tractant & excipiunt conuiuas. GE:
Nostri tu parentum cogitatus? PE: Ego opera eorum,
& mentis perpendo recessus. GE: Sæpè aliud foris &
aliud corde habent homines. PE: Talia de meis desine
parentibus suspicari. GE: Esto faciam. PE: Actutum
eras decimam postquam sonuerit venias. Domi nostræ
nil plus dicas quam parentes saluta. GE: Essem adeò
incivilis. PE: Te à me iniuitatum loquitor. GE: Fa-
ciam, tum audacior ero, ingrediendo domum, & ad
mensam edendo ac bibendo.

VOCANDI ALIVM AD CIBVM
Pomeridianum.

Antonius & Albertus.

Quid in sinu geris adeò turgidum? AL: Cibum
merendinarium. AN: Certè prouidus es, quod
ejuriam futuram præmeditaris. AL: Non & tu quip-
piam alimenti tecum tulisti? AN: Mehercle, non bo-
lum quidem. AL: Fortè memoria tua non obrepserit.
AN: Non soleo à prandio cibum ferre mécum in lu-
dum literarium? AL: Si cœuris, tecum hunc panem
partiar. AN: Vix tibi soli sufficit. AL: Aëstimas me
vulturem esse? AN: Non, sed ipse iejunus, istum pa-
nem uno deuorarem rictu. AL: En accipe dimidiatum
ipsum. AN: Hui, tantum non expeto. AL: Casei,
quantum libet ede. AN: Comede & tu. AL: Non
admo-

admodum esurio. AN: Tamen edendo sis mihi comes.
Al: Faciam, ne cibus tibi venenatus videatur. An: Istud
non soleo vereri. Al: Ut tuū delectat palatum caseus iste?
An: Optimè, nam pinguedine affatim est conditus. Al:
Parit ne tibi sitim? An: Paululum exsiccat mihi pala-
tum. Al: Ex hac lingnea lagena tibi propino. An: Sit fœ-
lix tibi bibenti Al: Cerevisia est nostra domestica. An:
Eam malo, quam quæ vulgo venit.

VOCANDI ALIVM AD COENAM.

Iohannes filius ciuus. Henricus aliò oriundus.

Condixisti ne alicui hodie cœnam? Hen: Nemini. Io:
Neque aliquis tibi obtulit? Hen: Nemo, hercle ne-
mo. Io: Cœnabis tum domi tuæ? Hen: Domi meæ non
cœnabo, sed ieunabo. Io: Qui fit hoc? Hen: Quia nihil
mihi est quod edam. Io: Parentes mei rogant ut nobis-
cum cœnam sumas. Hen: Vellem te vera loqui. Io: Fi-
dem mihi habeas. Hen: Esto, do fidem. Io: Eas igitur
celerrime. Hen: Ut præcesseris, ita & sequar. Io: Veni
ocyns, mensa est instructa obsonijs. Hen: Venio, ac ve-
lo. Io: Rogo ad mensam ne quid mali de me loquaris
parentibus. Hen: Securus esto, delator non sum. Io: Si
quærerent parentes an in literis progrediar, quid dices?
Hen: Afferam te omnibus alijs in literis feruentiores.
Io: Si secus dixeris, postremum me amicum habuisti.
Hen: Ad mensam non soleo garrire, sed stomachum cu-
rare. Io: Fac tu edas fortiter, ne verere ob parentum
præsentiam. Hen: In mensa frontem perfrico. Io: Sat vi-
ni tibi in calicem largiar, tu vide ut ebibas. Hen: Vinum

B

non

non moror; si cereuisia in promptu est. Io: Nescis vinum
modice sumptum acuere ingenium? Hen: Ingenium me-
um plus enecat vini potus, quam excitat. Io: Bibendo
forte modum excedis, sed ingredere ne cœnando moremur
parentes. Her: Præcede, ut dignum est.

DE MODO STV DENDI.

Thylmannus & Martinus.

Vbilates, quod nusquam proripis? Mar: Semper do-
mi ad libros. Thy: Assides continuo libris? Mar:
Assideo utiq. Thy: Vide ne quid immodicote affligas
studio. Ma: Id minimè timeo. Thy: Multi qui in studio
modum excedunt, tandem despiunt. Ma: Id preceuebo,
ne quid desipiam. Thy: Vigilandum est tibi prouide. Ma:
Non tantum me macero literis. Thy: Amentia illa etiam
quandoq; oritur ex tenui victu. Ma: Non est mihi vi-
ctus parcus. Thy: Assiduitatem tuam in literis laudo.
Ma: Nunc nasome suspendis. Thy: Moriar, si non ex ani-
mo loquor. Ma: Concedo, is optimus in studio est modus,
ut quis laboret, quod indies alios asequatur scientia. Ma:
Id ego conor sedulò. Thy: Pudendum est, dum scientia ab
alio vincimur. Ma: Nusquam potest maior habendus
pudor. Th: Multos tamen nihil pudet esse indoctos. Ma:
Horum est salus desperanda. Th: Sed quis tibi studendi
est modus. Ma: Indies aliquid addisco. Th: Id si per an-
num feceris, non parum coaceruabis scientiæ. Mar: Istud
exitus ostendit anni. Thy: Vide, ne ante anni egressum
te pescas. Ma: Istud Diu auertant, quod deferueam discen-
do. Thy: Accidit plerumq; initio calescentibus, ut indies
frigidus laborent.

DE

scis vinum
enium me-
; Bibendo
omoremur

O I.

Semper do-
is? Mar-
te affligas
ui in studio
praecebo,
ouide. Mar-
illa etiam
& mihi vi-
eris laudo.
ion ex ani-
est modus,
ntia. Mar-
scientia ab
habendus
octos. Ma-
ii studendi
d si per an-
Mar: Istud
ii egressum
am discen-
s, vt indies

DE

DE EPISTOLA CONFICIENDA.

Leo & Nicolaus.

VIT sic sedes labia mordens? Ni: Epistolam vulgarem
vertolatine. Leo: Opus est tibi conatus tanto in epi-
stola conficienda? Ni: Est & quidem perdifficil. Leo:
Ego dicto citius epistolam in latinum commuto. Ni: Cre-
do, sed admodum impolite. Le: Non curo an polita inep-
ta sit. Ni: Cur id parvus pendis? Leo: Quia praeceptor ad-
hibet limam. Ni: Tamen puderet me, alios audire tam
inelegantem meam epistolam. Leo: In isto perfricui fron-
tem. Ni: Hui, quid loqueris? non pudet inscritiae? Leo:
Non pudet me istius, quod etiam doctis vsu venit. Ni:
Quid istuc est. Leo: Quod eorum emendantur scripta. Ni:
Vt cunq; sit, dedecus est lapsus esse. Leo: Cudisti episto-
lam vbiq; politam? Ni: Id certe si non facio, labora ta-
men pro viribus. Leo: Est id satis, pro viribus laborasse,
dum nihil exit egregij? Ni: Ita, quia in magnis (vt
aiunt) voluisse sat est. Leo: Posthac in epistola diligenter
etiam ero. Ni: Id faxit Deus. Leo: Si lubet certe-
mus, quis in epistola scribenda excellat vel facundior sit.
Ni: Assumo prouinciam. Leo: Ego glaciem secabo. Ni:
Quid hoc prouerbij est? Leo: Adagium est significans pri-
mum rem aliquam experiar. Ni: Et ego te sequar, lite-
risq; meis tibi obstrepar.

DE REPETENDA LECTIONE.

Gosuinus & Matthæus.

Quid à coena tibi domi est negocij? Mat: Appetis id
scire? Go: Appeto oppido, ideo sciscitor, Mai: Arrige
B 2 aures,

aures, non te celabo. Go: Arrigo sedulò, effare. Mat:
Cibo recondito expatior, vel colloquor parentibus, paucu-
lis. Go: Quid istis colloqueris? Mat: Varia sunt verba
et præcipue si quæ incunda per diem didici. Go: Ut au-
dio, tu parentes doces vesperi quod ipse per diem di-
dicisti. Mat: Non doceo eos, sed dicto aliquo lepido eos
delector. Go: Transfigis totam vesperam istis colloquijs?
Mat: Non, sed semi fortassis horam. Go: Quid operis
deinde tibi sumis? Mat: Per diem in ludo literario au-
dita, rumino. Go: Quo id facis modo, cum solus sis? Mat:
Perlego subinde, ubi ignoro sciscito altero mane à peri-
tiore. Go: Velles me repetendo te Theseum habere? Mat:
Mallein si consequi possem Go: Quid si me comitem
susciperes? Mat: Arrideret mihi. Go: Si hospitio paren-
tet tui me vellent immunem habere. Mat: Nihil liben-
tius facerent, mei gratia. Go: O quam feruide lectio-
nes repetere velimus. Mat: Certè manibus et pedibus
discere velimus. Go: Certaremus ante cubitum, quis
eo die didicisset uberius. Mat: Hic ego semper tibi
cederem. Go: Quisq; laborare deberet, ut vinceret.
Mat: Utique, nam vinci turpissimum est, in lite-
ris præcipue.

DE CORICÆI METV AVSCVLTAN.
tis in eos, qui non Romano vtuntur sermone.

Erasmus et Vdalricus.

H Em qui sic loqueris? Vd: Ut loquor. Er: Est ne sic
sermo habendus? Vd: Cur non? ita mater me
insti-

instituit. Er: Nostri ne, nobis interdicta esse verba quæ
à matre didicimus? Vd: Quibus tum vtemur? Er:
Latinis vel Romanis. Vd: Quis id fanciuit. Er: Præ-
ceptor constituit coricæos in eos, qui non latine sonant.
Vd: Quid facient illi, qui latini sunt expertes? Er: Hi
aut silebunt, aut ut possint, latina proferent. Vd: Sed
quid iuuat, male latine fari? Er: Qui loquendo delirat,
ab eruditione debet instrui. Vd: Id æquum est. Er: Ti-
meo mihi male à clanculario illo Coricæo. Vd: Ego au-
tem manum non verterem. Er: Ipse oppidò timeo, quia
ferulæ podicem subdere oportet. Vd: Cutis mea ad feru-
lam occalluit? Er: Aliud certè dices si ad ferulam
tibi res rediret. Vd: Quid tum, quando corrigor den-
tes comprimo, quod ictus non sentio. Er: Ego conabor,
ut caligæ meæ ligulis sint constrictæ diploidi. Vd: Non
solet præceptor ligulas cultro soluere? Er: Nondum vi-
sum est mihi. Vd: Sed mihi sapientiæ contigit. Er:
Fortassis iste præceptor tuus fuit plagosus? Vd: Imò,
sanior Qribilio.

DE SOMNO PLVS AEQVO EXTENSO.

Vinandus & Sebastianus.

Hvi nos miseros, quid faciemus nunc? Se: Quia
sic eiulas? Vi: Quid ni eiularem? Surgendi hora
præteriit. Se: Quam horam putas? Vi: Sextam, qua
schola inuisenda est. Se: Sis bono animo ea nondum
sonuit. Vi: Sonuit certè diu. Se: Id mihi non persuade-
bis. Vi: Si scholam accesserimus, tum ferulam nancis-
cemur. Se: Semel nobis indulget præceptor. Vi: In-
 dulgit

dulsit mihi heri, dicens se ultra non condonaturum. Se:
Nondum mihi condonauit plagam, ideo iam liber ero.
Vi: Pete igitur tu scholam. Se: Non es congressurus?
Vi: Non, sed tu emanendi mihi copiam flagita. Se: Quid
causae asseram? Vi: Dic me matri negocium faceſſere.
Se: Timeo, ne posteas mater ambos apud praeceptorem
mendacij accuset. Vi: Id ne metuas, in me sumam, si
quid irata fuerit. Se: Benè, tu lues, ego minime. Vi:
Periculum faciam. Se: Iaceas aleam, mea nihil re-
fert. Vi: Tu abi, nam appetit septima hora. Se: Abeo,
tu in medium dormias diem. Vi: Non herculè, paux-
illum adhuc quiescam, mox inde erumpam. Se: Ego
hinc discedo, tu pigritiam edormias, sed vide ne cum
periculo. Vi: Ferulae ictum non timeo, vulnera non
inflictit.

DE MORBO SOCORDIÆ,
quem scholasticis ascribunt.

Valterus & Petrus.

Salue tu Epimenides, cur tam diu Gymnasio non in-
terfueristi? Pe: Morbus obſtitit. Va: Morbus? Cuius
farinæ fuit. Pe: Dolor nempē capitis & ventris. Va.
Coniſcio facile quid ægritudinis fuerit. Pe: Qui hoc ag-
nosceris, an ne ex facie mea? Va: Non quia medicam ar-
tem non calleo. Pe: Vnde alias percipis? Va: Diuino. Pe:
Potes diuinare, amabò die, quam putas fuisse mihi infir-
mitatem? Va: Eam quam ascribunt Scholasticis, ſcilicet
desidiam. Pe: Minime, toto cœlo aberras. Va: Ne inficias
iueris, per Herculem is fuit morbus. Pe: Peream, si ille
fuerit.

Se:
ro:
is?
aid
re.
em
, si
Vi:
re-
eo,
ix-
Ego
ira
1012

fuerit. *Va:* Esto, sed isto morbo plerumq; succumbunt scholastici, dum à ludo absunt. *Pe:* Assentio, sed istius cohortis ego non sum. *Va:* Ah, quasi te intus & in cute non noscerem. *Pe:* Si talem me aestimas, nondum à vertice ad pedes me nouisti. *Va:* Dum me hic occupat morbus, dico matri, me ex intestinorum dolore laborare. *Pe:* Adhibet tum fidem tuis dictis? *Va:* Ilicò & in mollem collocat lectum, ouorumq; sorbiciuncula lauta me reficiens. *Pe:* Si talem haberem matrem, scepè me ægrum simularem, ut sorbiciuncula potirer, & lautis bolis. *Va:* Ego nonnunquam totus sanus affero me infirmum, dum opipari aliquid meum palatum suspirat. *Pe:* Mater mea citius flem, quam talia mihi præberet. *Va:* Per Pollucem miror, cur Scholastici plus alijs socordiae sint obnoxij. *Pe:* In promptu causa est, quia à labore feriantur, eumq; fugiunt, & execrantur omnes.

DE METV FERVL AE.

Cornelius & Christianus.

Quo tu abis? *Chri:* Gymnasium literarium versus. *Cor:* Istuc tibi non congregari. *Chri:* Quid te remoratur vel detinet? *Cor:* Quia (vt nosti) lectinibus diu non interfui. *Chri:* Emanebis ideo? *Cor:* Ita, quia malè mihi metuo à ferula. *Chri:* Non est tibi quid commenti, quo te excuses? *Cor:* Veri nihil habeo quod afferam. *Chri:* Vera ubi desunt, falsis vtere, quò plagas effugias. *Cor:* Rogabo fortassis matrem, ut præceptorem mihi reconciliet. *Chri:* Id age & ilicò redeas. *Cor:* Vereor tamen matrem petere, quia late-

eam illa mea à schola absentia. Ch: Fugit id matrem tuam? vbi locorum tum egisti? Co: Cum nonnullis comilitonibus fui captatū aues. Ch: Proh, quid audio? Es tu auium captator? Co: Non sum, sed captationis spectator. Ch: Iuxta carpendus, vt captatores. Co: Nunc quid faciam consulis, quo ferulam euadam? Ch: Certè consilio vaco. Co: Scio quid faciam. Ch: Quid? Fac audiam. Co: Praeceptoris ferulam subibo, ne parentum fustes recipiam. Ch: Id si feroris, prudenter ages. Co: Prestat molles ferulae plagas sustinere, quam fustum graues morsus. Ch: Istud te sapere arguit, et pituitæ (vt vulgo fertur) non esse obnoxium. Co: Cornea fibræ homo esset, qui non acrem ferulam quam virides fustes ferre mallet, si quid commeruerisset.

DE EXCVSATIONE ABSENTIAE
ludo literario. Laurentius et Crato.

QUi fiat nescio, hodiè totus à Schola abhorreo. Cra: Ego quoq; Lau: O si liceret iam à libris et lectione nos feriari. Cra: Id perquam vellem. Lau: Periculum faciemus apud praceptorē de impetranda vacatione. Cra: Aegrè impetrabitur ociandi facultas, nam multi fuerunt dies celebres. Lau: Dicemus posthac nos fore feruentiores in literario labore. Cra: Istud verbum apud eum nihil habebit loci. Lau: Vnde hoc nosti? Cra: quia illo verbo sèpè usum, neq; unquam facta equauimus. Lau: Pollicebimur nunc cum periculo cutis. Cra: Arridet mihi, si alijs. Lau: Si ludendi copiam nobis non concedat Praeceptor, ipse mihi ferias faciam. Cra:

Cra: Vide, si feceris, ne male cadat. Lau: Quomodo male
caderet? Cra: Quia cras ferulam senties. Lau: Ibi con-
silijs plenus. Cra: Fac & nos participes si quid boni
consilijs nosti. Lau: Praeceptorem adeo vel ipse, vel per
nuntijs m, & domi me detineri dico negocio aliquo. Cra:
Fac & id nos quoque nunc, tum vna expatiabi-
mus. Lau: Sanciemus inter nos fœdus, ut in Scholis
nus alterius afferat verbum. Cra: Placet, sed pœna
dicatur in eum, qui tesseram fregerit. Lau: Pœna sit,
quod ē nostro eliminetur consortio. Cra: Ratum sit &
sancitum, quod loqueris.

QVARE SCHOLA DICATVR LVDVS.

Eberhardus & Theodoricus.

Qvorundam verbis aliquando percepi, scholam dici-
ludum, audiuisti ne & tu? The: Audiui saepius cu-
lè. Eber: Quid tum censes? Aestimas verum esse? The:
Neutquam certè. Eb: Neque ego, cum in ea non luda-
tur sed percutiatur. The: Tuæ accedo sententiæ. Fortas-
sis præceptorî est ludus, qui ad nutum nos miseros fe-
rit. The: Istud ludere Eumenides ferant. Eb: Hercule
Scholam potius pistrinum, quam ludum dicerem. The:
Verius istud nominis ipsi conueniret Gymnasio. Eb: Sed
age, dic causam, cur credis scholam dictam esse ludum.
The: Eloquar quantum ab alijs didici. Eb: Ero auditor
sedulus. The: Ut lusor suo Theseos apè facetias præbet,
ita & præceptor animo amico tanquam ludendo doce-
bit discipulos. Eb: Hoc certè per pauci Scholæ præfecti
faciunt. The: Nosco cute expertus. Eber: O quam lubens

Scholas inuiserem, si blandiens esset praeceptor. The:
Oportet blandiri diligentibus, non desidi et Endimioni, ut
tibi. Eb: Miror an plus prodeisset discipulis benignitas,
vel severitas praeceptoris. The: Istud non miror vel ha-
reco, nescis libentius nos sequi blandientem quam non nan-
tem? Eb: Habuisti ne unquam ludimagistrum, qui lu-
dantis speciem instruendo exhibuit? The: Habiui, p.
mo quidem studij mei tempore. Eb: Studebas sub istius
ferula apprime diligenter? The: Conatum quem potius
descendo adhibui, ut solent elementares pueri, si laudati
fuerint et non ad acres tractati virgas. Eb: Mirum est,
si studio incalueristi, licentia tamen et blanditijs solemus
fieri deteriores, ut Terentius inquit. The: Nihil sceleris
nobis permisit praeceptor, sed in descendo nostros conatos
laude extulit.

DE DIE QVA OCIATVR A LECTIO-
ne. Iohannes et Vdalricus.

O Simus hilares sodales charissimi. Vd: Ut sic gestis?
Io: Non gestirem hodie, cum a prandio sit nobis
ociandum a lectionibus? Vd: Istud et ipsi scimus. Io:
Hunc diem feliciorem omnibus alijs iudico. Vd: Et
nos non parum delectat. Io: Belle post meridiem sol lu-
cebit. Vd: Ita aurora praedixit. Io: Prandij igitur per-
acta fabula, si omnibus est cordi, una rusticabimus. Vd:
Cui id displiceret? Io: Vel, si vobis visum fuerit in
pomerio ludemus. Vd: Parum intererit, quo nos re-
creemus loco, saltem in schola non desideamus. Io: At
adhuc incerti sumus, an a lectione vacabimus. Vd:
Isto

Isto nihil est certius. Io: Si facultas diuagandi nobis dabitur quid agemus scio. Vd: Exprime. Io: Arsum in rus mecum feram, in columbas tela emissurus. Vd: Si velint sagittam tuam morari. Io: Nonnunquam volando ipsas enecauit. Vd: Hoc contigit, per quam raro. Io: Quicquid avium consecutus fuero, commune erit. Id: Age, tum coniuuabimur. Io: Vbi, an in platea vniuum, vbi solemus potitare à ludo? Vd: Ibidem torrebitur aues à te enectas. Sed à symbolo per aues ego immunis ero. Vd: Quicquid biberimus nos pendemus, tu non teruncium dabis. Io: Sin nihil prædæ et spolis sagitæ à me emissæ attulerint, de impendio compotatiuncula quid fiet? Vd: Compotatiuncula nulla inter nos agetur. Io: Dedeceret à deambulan palatis nos ingredi. Vd: Id laudabilis, quād quod madentes potu, aut nutanti gressu domum parentur repeteremus.

DE AESTATE.

Hermannus & Gysbertus.

PLacet ne tibi mihi congredi rusticatum? Gys: Rusticari nondum cupio. Her: Ego autem anhelomaxime, quia aestatis amoenitas aduenit. Gys: Est tibi aestas, mihi hybernaculum adhuc immoratur. Her: Hui, non pudet te hybernaculo nunc insidere temporis. Gys: Minime, cum acre sit frigus. Her: Rus hinc abeo, visum quomodo campi florent. Gys: Abi, me cometem non habebis. Her: Aliquo tamen dierum, quo tibi integrum erit, rus vna iniusemus. Gys: Si vacauerat, non

non renuam. Her: Eundem mihi est in campum, latum
frondes redolentes. Gy: Tales vix ortas reperies. Her:
inueniam complures, nam diu floruerunt. Gy: Deferes
ne eas deinde venum, clamando per plateas, hic fron-
des redolentes? Her: Aestimas talia me agere? Gy:
Quo alias feres ipsas? Her: Domum versus, ut ibi no-
bis redoleant. Gy: Hoc negotij quis tibi dedit? Her: Ma-
ter. Gy: Tum vade, ocius exequere. Her: Satis temporis
ad vesperam restat. Gy: Audin tu, bac aestate quid ages,
dum nimius fuerit aestus? Her: Domi me in umbra
continebo. Gy: In amoenum est domi latitare aere calido
& blandienti. Her: Non inficias eo. Gy: Cur tum sub-
te domi tempus teris? Her: Oportet per parentes. Gy:
Iuo curiosi & molesti sunt parentes, qui te eo
tempore domi coercent, ut nisquam proripiias. Her:
Mei commodi sunt solliciti. Gy: Istud domi residere, quid
conferre tibi potest? Her: Non parum prodest. Gy: Ex-
plica. Her: Domi cochlear agendo vitam, calceos non de-
tero, neq; à Sole exuror, ut fuscus siam. Gy: Per Hercu-
lem istud multum commodat.

D E A V T V M N O.

Iaspas & Iacobus.

Adest rursus tempus istud pestiferum, & hyemem
reducens. Ia: Quod tempus putas? Ias: Autum-
nale, cuius hodie primus est dies, festum sancti Bar-
tholomaei. Ia: Vocas tu istud tempus pestiferum? Ias:
Voco, quia nunquam magis quam hoc tempore, morbo
succumbunt homines. Ia: Si verum fateri vis, nullo non
tempo-

m
r:
es
n-
y:
o-
a-
is
es,
ra
do
ub
g:
eo
r:
uid
ix-
de-
cu-

tempore totius anni laboratur doloribus corporis. Ias:
Præcipue tamen autumni diebus. Ia: Nescio, laus supe-
ris ego nunquam infirmitatem sensi in autumno. Ias:
Præter istud incommodum, & frugem tamen aliquam
secum affert. Ia: In quo est frugifer. Ias: Quia vinum
profert. Ia: In hoc certè laudem meretur. Ias: Alia quo-
que commoda habet. Ia: Quænam? Dic. Ias: Abigit pu-
lices suo frigore, qui nos nocte in æstate verminarunt.
Ia: Certè non omnibus illos depellit. Ias: Qui sentiunt
pulices in autumno? Ia: Vetulæ mulieres semper sub
vestibus quæritant eos. Ias: Apud illos perpetuum ha-
bent hospitium: Ia: Adde & pediculi. Ias: Autumnus
etiam nucum adducit messem. Ia: Istas non admodum
moror. Ias: Narra, quid causæ siet. Ia: Quia admunt
vocis sinceritatem. Ias: Eam restituit aqua pura &
calida. Ia: Sed à cibo abhorreo, qui me aquam portare
cogit. Ias: Supra communem hominum sortem sapis. Ia:
Nunc me naso suspendis. Ias: Non quia ho- nes sæpe
aliqua edunt, etiam vnde perniciem sunt accepturi,
istud tu fugiturum te dicis?

D E H I E M E.

Vilhelmus & Georgius.

A Hab quantum frigeo. Ge: Friges nunc temporis?
Vil: Nonnè & tu frigore premeris? Ge: Non, sed
totus caleo. Vil: Prestantius me vestitus es. Ge: Id
sanè parum est, sed crepidæ me calere faciunt. Vil: Fa-
cile frigus pellit, cui crepidæ sunt & chyrotecæ sub-
ductæ pellibus. Ge: Oportet & corpus multis, operiri
indu-

indumentis. *Vi*: Quid faciam nescio, male ad hyemem
instructus sum. *Ge*: Quid hoc sit? *Vi*: Indumenti mihi
nihil est, quam conspicis. *Ge*: Verè, non bene tibi cum
hyeme conueniet. *Vi*: Si in patria agerem in cœlo essem.
Ge: Quare? *Vi*: Dum ibidem essem hyemem non sensi.
Ge: Non tum scholam inuisisti? *Vi*: Aestate quidem,
sed hyeme post fornacem latui. *Ge*: Quid egisti, torrebas
ne poma in fornace? *Ni*: Vtique & pyra quandoq. *Ge*:
Mirum quod parentes tibi indulserunt. *Vi*: Lubentissi-
mè, sed istam non habeo hic lautitiam. *Ge*: Vereor quod
non. *Vi*: Ah quantum mihi ferendum erit vice delicia-
rum, quas in patria habui. *Ge*: Tibi ipsi es vates. *Vi*: Da-
bit Deus his quoq. finem. *Ge*: Sed serius fortassis quam
velles. *Vi*: Et hæc olim (ut inquit Poëta) meminisse iu-
nabit. *Ge*: Mehercè dulcius nihil est, quam actorum re-
cordari laborum, quos superauimus. *Vi*: Multos tamen
quandoq. vidi (ut secundo Aeneidos de Aenea scribit
Virgilius) qui lacrymando habitam miseriam recensue-
runt. *Ge*: Stulti homines qui vitam calamitatem la-
crymis prosequuntur.

DE VERE.

Gerhardus & Bruno.

Vnde tanta fluminorum copia? *Bru*: Nix altis in-
montibus liquitur. *Ge*: Fortassis. *Bru*: Sic est.
Ge: Tempus expetit, quia ver adest. *Bru*: Non ad-
est ver, cum simus in Martio mense? *Ger*: Nunc
agricolæ redeunt ad agros colendos. *Bru*: Labor eti-
am rursus incumbit equis. *Ger*: Satis per hyemem quie-
uerunt.

uerunt. Bru: Inortiam ipsis aratrum expellet. Ge:
Fuisti ne hisce diebus in pomeris? Bru: Iste nihil est
quod agam. Ger: An fortassis violas quæfisses. Bru:
Non sum violarum, sed librorum amator. Ge: Putabam
violas à rusticis egestas. Bru: Haec tuo naso ex ori con-
ueniunt. Ger: Bona verba quoq. Bru: Ut loqueris, ita
et responsum accipis. Ger: Fateor, meo ipsius gladio
cado. Bru: Incidisti in foveam quam fecisti. Ge: Post
aliquot dies redolebunt pomeria violis. Bru: Post mul-
tos, non paucos certè. Ger: Indies iam è terra erum-
punt. Bru: Vidi istin aliquas. Ger: Vidi complusculas.
Bru: Ego hoc vere nullam. Ger: Si quas reperio ad te
feram. Bru: Id facito si te non grauabit. Ger: Non me
grauat obsequium amico exhibendum. Bru: Facile ami-
cos tibi parabis (teste Comico) si obsequijs conferendis
alios delectaris. Ger: Inservire amicis, mibi delacium
est. Bru: Id hominem decet (vt alius inquit Comi-
cus) ut homini alteri Deus sit, Id est, præstet auxili-
um et commodum.

DE FESTO SANCTI GALLI.

Nicolanus et Vinandus.

Apetit nunc dies sancti Galli, quo scholastici de-
lectari solent. Vi: Ego certè ipsius adventu nunc
doleo. Ni: Solebas tamen plus alijs gaudere ob diem
istum. Vi: Fateor, sed nunc secus mecum agitur. Ni:
Amabo, dic, quis tibi est scrupulus? Vi: Facilis est, et ta-
men plurimum me male habet. Ni: Fortassis causam pro-
bè augurarer. Vi: Si conjectura convequi potes, dicam
Ni:

Ni: Periculum coniisciendi faciam. Vi: Age, audiam.
Ni: Non licet tibi prosternioni galli adesse. Vi: Hercule rem acutetigisti. Ni: Sed cedo, quid impedimenti erit? Vi: Mater æs mihi largiri recusat. Ni: Sis animi praesentis, isti rei facile medicabor. Vi: Qui mihi succurres? Ni: Mutuum tibi solidum æris dabo. Vi: Si feceris, non diu carebis ipso. Ni: Est ne tibi animus laborare, vt tu gallum eneces, & (vt aiunt) rex efficiaris? Vi: Istud honoris non cupio, ubi nihil est lucri. Ni: Velle me posse ipsius cædem peragere. Vi: Vino te donabo, si ipsi mortem intuleris. Ni: Omne mouebo saxum quo ipsum acerbius alijs tangam. Vi: Spectator ero. Ni: Sed interim non obliniscaris vini mihi modo promissi. Vi: Do fidem me præstitum promissa. Ni: Ego si gallum interfecero, laatum exhibeo vobis conuiuum. Vi: Quid à te immune accipiemus? Ni: Duos gallos gallinaceos ad veru coctos, & vini mensuras quatuor. Vi: Sat erit. Ni: Spero quod aliquid vini mihi donabitur, tum minus impendit faciam.

DE FESTO SANCTI LAMPERTI.

Paulus & Thomas.

R^Ursus matrem iratam reddam. Tho: Quo ipsam offendes? Pa: Rogitando pecuniam. Tho: Pecunia quideges, cum victum habeas? Pau: Alijs egeo quam vittu. Tho: An non, quibus indiges, præbent tibi parentes? Pau: Quid ni? Tho: Cur tum æs expetis? Pau: Ludi magistro ut manus farciam. Tho: Cuius rei gratia? Pau: Lamperti feriae expositulant. Tho: Ecce, nisi dixisset

dixisses, oblitus fuisset. Pa: Nunquid & tu modico ære
ipsum donabis? Th: Quod moris est, ipse non intermit-
tam. Pa: Solet fieri, sed ignoror an meritò. Th: Fortè præ-
mij loco est. Pa: Precium seorsum exoluitur. Th: Quod
nunc dandum est forte munus aestimat præceptor. Pa:
Id munieris crebrius pendimus. Th: Nostri ne? sapè dan-
dum amicis, ne intereat gratia. Pa: Præceptor munere
isto non amicus sed imicus redditur. Th: Exploratum
vnde habes? Pa: Scio alios, qui plus cæteris ipsi con-
ferunt munuscula, & illos acerbius alijs corrigit & in
eos animaduertit. Th: Quos sanius tractat, illos præ
alijs diligit. Pa: Istud diligere Eumenides ferant. Th:
Cessà imprecari præceptori. Pa: Quid tu ipsi dabis? Ego
solido eum exhilarabo. Th: Nummum præstares (quem
indotti album vocant) tu opulentus es, ego obulum
vnum, aut alterum dabo.

DE ELIGENDO EPISCOPO.

Iaspar & Melchior.

I.
sam
unia
uam
i pa-
Pan:
gra-
, nisi
xisset

Intereris ne die lunæ gymnasio literario? Mel: Sic
credo. Ias: Cui tuam dabis vocem? Mel: Quid hoc
est? vocem dare. Ias: Id est, quem eliges in Episcopum?
Mel: Inconcinna est locutio. Ias: Dic tu venustiorem.
Mel: Cui tuum dabis suffragium? Ias: Poteris ne & alia
pacto eloqui? Mel: Possum, in cuius personam eligen-
dam tu consenties? Ias: Memoria istas recondam oratio-
nes. Ego suffragabor tibi. Mel: Ne facito. Ias: Cur istum
non desideras magistratum? Mel: Non, quia frugis ni-
bil affert. Ias: Satis præmij mihi esset honor iste. Mel:
Ipse

Ipse honoris istius auidus non sum. Ias: At pulchrum est dici Episcopum. Mel: Verum, sed miserum est censum non expectare. Ias: Si Episcopus fierem, sperarem adhuc me in magnum euasurum virum. Mel: Vnde istud sperares. Ias: Ex moribus gentilium. Mel: Quos isti habuerunt mores? Ias: Ab his quae in iuventute alicui acciderunt, sumpserunt futurae fortunae conditionem. Mel: Fiebant etiam quandoq; voti compotes? vel semper frustrabantur spe? Ias: Quid ni? sapissime. Mel: Exemplum vnum eloquere. Ias: Platoni in canis dormienti, apes in os mel ingesserunt, ex quo aruspices eum fore virum facundum dixerunt, quod sic factum est. Mel: Mirum quod audio, sed haud, & agre credibile est.

DE ELIGENDO REGE.

Henricus & Iacobus.

HODIERNO vespere vbi tui coenabunt parentes? Ia: Vbi aliis nisi domi nostræ? Hen: Non aliquò sunt vocati coniuua? Ia: Quò hodie invitati essent? Hen: Ad amicorum lances. Ia: Foris coenare eos puderet hoc die. Hen: Apud honestos coniuuam agere non est pudendum. Ia: Fateor. Hen: Cur tum dicis, quod eos puderet? Ia: Quia non solent hanc vesperam solennem foris peragere. Hen: Qui fiat cedo? Ia: Nobiscum frontem domi exporrigunt. Hen: Ecquid voluptatis domi habetis? Ia: Multum certe. Hen: Fortassis regem inter vos decernitis? Ia: Id ipsum facimus scilicet. Hen: Delectu ne an sorte? Ia: Chartulis pileo impositis. Hen: Sunt ne omnes inscriptæ literis? Ia: Sunt,

Sunt, & quidem nominibus magistratum. Hen: Adest
etiam reginæ scriptus titulus? Ia: Est, sed vel matri vel
ancillis vendicatur. Hen: Fortuna quem regem fecerit
quid pendet? Ia: Hodie nro vesperi à sumpto est immu-
nis. Hen: Immunis? quis tum vini exoluit cyathos? Ia:
Potu omni nos alij regem donamus, sed ipse alio tempore
suo a regiale parat nobis coniuicium, & regium.

DE FESTO NATALI CHRISTI.

Georgius & Gysbertus.

Ego nunquam toto anno plus gaudeo quam nunc
temporis. Gys: Ego vero nunquam magis doleo. Ge:
Doles tu tempore adeo laeto. Gys: Non dolorem, in tanto
frigore? Ge: Ipse totus lator ob festorum dierum ad-
uentum & copiam. Gys: Quid feriae tibi commodant?
Ge: Ociabimur à lectionibus abunde. Gys: Quot dies?
Ge: Fermè quatuordecim. Gys: Quando incipientur istæ
vacationes nostræ? Ge: A pridiano Thomæ, & ad alterum
Circumcisionis diem durant. Gys: Et interim non
visimus scholam? Ge: Accedimus quandoq, sed solum
cantatum. Gys: Quæ cantabimus? Ge: Reddenda istis
sacris diebus in templo. Gys: Istos cantos noui ab hinc
biennio. Ge: Anni curriculo mihi exciderunt memoria.
Gys: Oportet ut sterilissima sit tibi memoria. Ge: Talia
mihi curæ non sunt, diligentius lufus quam ista cogito.
Gys: Scholasticus id dedecet. Ge: Canenda his die-
bus habes ne scripta? Gys: Habeo, & cum musicis con-
centibus. Ge: Exscribenda mihi ipsa accommodes. Gys:
Libentissime. Ge: Plurimum lator quod nunc temporis

q̄deo mitis est aēr, & non acerbum frigus. Gys: Et ego
gaudeo, alias in matutinis precibus frigore perirem.
Ge: In lecto me continerem si frigus sēniret. Gys: Ah
propter nouum regem natum, nihil velis pati? Ge: Du-
rum est à tepido nido discedere.

DE TEMPORE BACCHANALI.

Michael & Vilhelmus.

Quot hebdomadæ nunc intersunt, inter ferias na-
tales Christianas & quadragesimam? Vil: Opinor
nouem. Mi: Hui, tot? Vil: Ita relatu aliorum accepi.
Mi: Cuius verbis habes? Vil: Veri cūiusdam apprime
docti. Mi: Tum longum erit carnis priuium. Vil: Tace
obsecro verbum istud barbarum. Mi: Carnis priuium,
non est verbum venustum & latum? Vil: Minime,
sed maxime impolitum. Mi: Dic politiorem dictionem
aliquam. Vil: Tempus Bacchanale. Mi: Cur ita ap-
pellast tempus hoc? Vil: Quia olim in sacrificijs Bacchi
insaniebant ita, ut hoc tempore furiunt. Mi: Insanic-
bant sacrificando Baccho Deo gentiles? Vil: Viuebant
in omni luxu & dementia. Mi: Est ne tibi aliud ver-
bum quo hoc tempus appelles? Vil: Festum vel tempus
Lupercale etiam potest dici. Mi: Quid noui verbi af-
fers. Vil: Nouum non est, sed à veteribus historicis pro-
ditum. Mi: A quibus? Vil: A Valerio maximo. Mi: Cur
istud nomen huic tribuis tempori? Vil: Ob morem gen-
tilium. Mi: Quis is erat mos? Vil: Pastores pecorum
currebant hoc tempore nudi, habentes pelles in mani-
bus, in honorem Panos Dei pastorum. Mi: In quod
com-

commodum isti sacrificabant? Vil: Credebant, quod ab
ouibus pelleret lupos, hinc vocatum est tempus Luper-
cale. Mi: Fiebant etiam voti compotes? Vil: Ignoro,
nam tum temporis vitam non egi.

DE QVADRAGESIMA.

Seuerus & Philippus.

Poëtarum non semper vanæ sunt fabulæ. Phi: Certe
me iudice parum habent veri. Se: Habent mea sen-
tentia sæpe nihil præter veritatem. Phi: Probes id, ali-
cui fidem tibi non habeo. Se: De fortuna fabulantur,
quod rotæ insistat. Phi: Notum habui diu. Se: Istud vê-
racissimè dicunt. Phi: Fac mihi persuadeas. Se: Hac te-
nus per aliquot dies curauimus cutem delicatissime. Phi:
Præterea quid? Se: Et nunc instat tempus quo corpus
rursus macerabimus. Phi: Aestimas forte ieunij tor-
mentum. Se: Puto istud, Nam carnes prohibentur, quæ
solæ pascunt corpus. Phi: Etiam pisces multos saginant.
Se: Nervos adeò non roborant, ut caro. Phi: Immo uideas
nonnullos pinguiores ex piscibus, quam alios è carnibus.
Se: Qui isti sunt? Phi: Monachi in cœnobijs, ubi pytha-
goricè mensa instruitur. Se: Crassa illorum capita &
ventres obesi certe è piscibus non sunt vel exurgunt. Phi:
Forte extra limen monasteriorum vescuntur (credis)
carnibus? Se: Scio & vidi, non solum credo. Phi: Et
mihi visum est creberrime. Se: In hisce semiseptem heb-
domadibus esuriatibus, quo vesceris cibo? Phi: Pisis &
piris in fornace tostis. Se: Ficubus istis, qui rusticis mel
sapiunt. Phi: Ita, illos ad panem edo cum nucibus.

DE FESTO PASCATIS.

Petrus & Mattheus.

Appetit nunc tempus, quo nullum toto anno est crudelius. Mat: Quod illud est adeò impium. Pe: Paschatis puto dies. Mat: Sunt isti tibi immates & impij? Pe: Vtique nam magna solet fieri cædes. Mat: Habetur tum semper bellum hoc tempore. Pe: Nescis istud? Mat: Ignoro. Pe: Nostri Thuringiam? regionem Germanie Orientalis? Mat: Nosco, ubi vrbs Erphordiana est excellentior. Pe: Ibidem duo sunt loci unus ab halece, alter à vitulo nomen sortitus. Mat: Ecquid postea? Pe: Inter hos circa Pascha ingens bellum oritur. Mat: Etiam annuo? Pe: Immò quotannis duabus vicibus. Mat: Tempore dic quo? Pe: Circa quadragesimæ auspicium, & ferias Paschales. Mat: Cuius loci incola evadunt victores? Pe: Dum exorditur esuriale tempus, illi de Halece agminati. Mat: Quare illi? Pe: Quia diebus ieunij pescis iste in coquinis & patinis dominatur. Mat: Quando illi triumphant de prelio, quibus vitulus agnomen præbuit? Paschati tempore. Mat: Qui hoc? Pe: Nam sequentibus diebus vicitatur carnibus. Mat: Lepidum audio iocum. Pe: Hos quondam Erphordiæ agens, nugari audiri. Mat: Satis festuum disterium.

DE FESTO PENTECOSTES.

Vinandus & Baptista.

Sabbatho proximo pridianus erit dies festi Pentecostes. Ba: Compertum id habeo. Vi: Ventri nostro sursum bellum afferet. Ba: Quale bellum narras? Vi: Cor-

Corporis bellum, jejunium scilicet. Ba: Pulchre jejuni-
um vocas bellum, quia ventri odiosum est. Vi: Haec-
nus tranquilla fuit caro nostra. Ba: Unde ista sibi tran-
quillitas, quam aestimas? Vi: Quia à Paschatis die non
sensit jejuniū molestiam. Ba: Corpus meum tum ouis, tum
alijs affatim est pastum delicatis bolis. Vi: Sabbatho de-
nmo in pistrinum ibimus. Ba: Facile est unum diem ab-
stinentia peragere. Vi: Ipso die Pentecostes accedes sa-
cram Synaxin? Ba: Incertus sum. Vi: Qui sic? ego me
accingam quo gratiam spiritus sancti acquiram. Ba: Fa-
cerem et id ipse quoq; sed unicum memoratur. Vi: Istud
quidnam est? Ba: Inuitus confiteor. Vi: Ego alicui igno-
to mea delicta resenseo, tum plus audeo. Ba: Parabo et
me, ut tecum peccata in sacrificuli aurem immurmurem.
Vi: His spiritus sancti ferijs nobis scholasticis in primis
est scelerum sex ejicienda. Ba: Vere dicas, ut spiritus
sanctus nos inuiset. Vi: Si is nobis praestō fuerit sine su-
dore discemus. Ba: O ueritatem tum mihi adesset. Vi: Pec-
cata exue, poenitentiam age, certe te suo donabit munere.
Ba: Emitar pro viribus. Vi: Sic facias, et literis fies
aptior alumnus.

DE FESTO SANCTI MARTINI.

Hieronymus & Hermannus.

Quot nam dies ab hinc absunt feriae sancti Martini?
Her: Opinor octo. Hie: Quo die peragentur? Her:
In macra die, scilicet Veneris. Hie: Vespera tamen
erit ipso die Iouis. Her: Erit nifallor. Hie: O tum
adhuc benē nobiscum agetur, Her: Unde illud coniycis?

C 4.

Hie:

Hic: Nam tunc carnibus vescentur homines. Her: Illud
nostro stomacho nihil commodabit. Hie: Imò plurimum
proderit. Her: Effare quomodo? Hie: Quidquid iusculi
vel carnis à mensis leuarint, nobis, adfores cantantibus
impartient. Her: Ad istud certe ollam mihi parabo. Hie:
Si tibi placuerit inuicem tunc temporis ostiatim cane-
mus? Her: Oppidò mihi arridet. Hie: Sed quicquid ob-
sonij vel æris, nobis datum fuerit, commune erit. Her:
Conferetur in illius vespere nostrum conuiuum. Hie:
Sed qua hora egrediemur precatum stipem? Her: Post-
quam octauam sonuerit. Hie: Illud temporis plane inte-
grum erit nostræ prectioni. Her: Conueniet maxime,
nam eo tempore de mensa tolluntur patinæ. Hie: Anno
ab hinc proximo tantum accepi alimenti quo otto victi-
tabam dies. Her: O si ea nunc rediret fortuna. Hie: Spe-
randum est & Deo confidendum. Her: Quis illius non
anhelaret adminiculum? Hie: Multi suum exoptant
præsidium, verum inseruiunt ipsi inique. Her: Ii conse-
quentur gratiam eius ad Græcorum Kalendas.

DE XENIIS MITTENDIS.
Kilianus & Theodoricus.

PRecor tibi diem candidum. Theo. Talem & tibi opto.
Kil: Xenium fac mihi præbeas. Theo: Hui tam ci-
to? vix noui anni dies illuxit. Kil: Hodie verum est
tempus dandi Xeniola. Theo: Hodie incipit sed diu du-
rat. Kil: Fateor, sed tamen qui alteri dare volunt non
diuturnam moram agunt. Theo: Expecta, quo ad ipsum
struxero. Kil: Non optostrenulam farinaccam. Theo:
Lau-

Lautior mihi non est alia. Kil: Sed pudaret me amicum
mellito munusculo salutare. Theo: Qui id fit? Kil: Quia
timerem ne ab ipso naufragaret. Theo: Vanum metuis, si
bonus esset, boni consulteret. Kil: Verbis fortassis, ac cor-
de erueret. Theo: Is personatus amicus esset. Kil: Ho-
... is est panniculum emunctorium largiri vice xenij.
Theo: Est quidem, sed tale munus non omnibus in
promptu est. Kil: De interula aut panni vlna plura con-
ficiuntur. Theo: Sed saepe pluris constat conficiendi sum-
pus, quam pannus. Kil: Cultros vidi quandoq; inter a-
amicos missitari. Theo: Illos ego non mitterem. Kil: Cur?
Theo: Quia vulgo dicitur, cultros amicitiam rumpere.
Kil: Stolidi, isti tu accidis dicto? Theo: Non totus con-
sentio. Kil: Attamen non nihil ipsi fidem praebes. Theo:
Facio ut solent ij, qui quicquid audiunt, ex oraculo pro-
latum putant. Kil: Est tu illius farinæ homo? Theo: Nes-
cio, me ipsum non nosco. Kil: Sed strenulam mihi fac
mittas. Theo: Cras vltra tibi conferam, interim spe viuas.

DE PECVNIA DANDA IN NOVÆ
schola ingressu. Martinus & Nicolaus.

Eriabimur ne post meridiem à lectionibus? Ni: Non
compertum habeo. Mar: Ego ea spe ducor. Ni: Vide ne
vanam spem foueras. Mar: Certus sum spe non frustrabor.
Ni: Praestaret fidei usorem habere. Mar: Tam scio, quam
nomen meum. Ni: Eloquere, qui scias. Mar: Est mihi
adolescens domi, qui primus iam scholam inuisit. Ni:
Hoc quid afferet nobis? Mar: Ipse à præceptore copiam
ociandi nobis impetrabit. Ni: Qua arte? Mar: Largiendo

ip̄si pauxillulum nummorum. Ni: Putas illud quod int̄-
troitū vulgō appellat? Ma: Istud ipsum volo. Ni: Sat
habeo. Ma: Verum, nostīn vnde mos ille prouenerit? Ni:
Audiui nūq̄ originem. Ma: Dicam huius consuetadi-
nis fontem, si te audire non tāduerit. Ni: Audir̄ gest̄.
Ma: Qui apud artifices mechanicos. Tyroneſ ſi n̄t, ſe-
artificij clāſi aliquid pendere coguntur. Ni: Vnde quinq; in ipſorum artificium conciliabulo. Ma: Iſto munifico
fauorem ſibi vendicant aliorum. Ni: Etiam in ipſorum
albū referuntur? Ma: Non ſecus & nouis literarum
Tyro & p̄ceptorem, & nos demēretur. Ni: Quo. Ma:
P̄ceptorem pauxillulo eris, nos vero ocio medi⁹ diei.

NON SEMPER ESSE STVENDVM.

Vincentius & Vilhelmus.

Hues tu, paucis te volo. Vil: Quis me vocat? Vin: En,
ego te voco. Vil: Quid eſt, quod me viſ? Vin: Faciliſ
res eſt. Vil: Exprime oc̄ius. Vin: Qui ſit quod ita palles?
Vil: Palleo? Id ipſe ignoro. Vin: Palles non ſecus ac agro-
tares. Vil: Sane nihil ſentio doloris. Gratia Deo. Vin:
Vnde tum pallor ille oritur? Vil: Color hic mihi eſt natu-
rius. Vin: Non adeo pallesc̄it homines à natura. Vil:
Qui noſti? es ne medicus? Vin: Non, ſed coniectura conſe-
guor, te chartis nimium addictū. Vil: Literis totū tran-
ſigio oc̄ium quod habeo. Vin: Si id agis, tibi ipſi obes. Vil:
Hoc non ſpero, quod mihi deſum ſtudendo. Vin: Prodeſ
forſe animæ, ſed corpori noces. Vil: Malo animæ quam
corporis profectum. Vin: Belle dicis, ſed corpore debili &
animæ tandem viſ perimitur. Vil: Periti iſtud non aſſe-
runt.

int-
Sat
Ni:
dil-
e n
ing
ndo
um
um
la:
i.

M.

En,
cili
les?
gra-
in:
ati-
il:
nse-
an-
Vili-
odes
cam
i e
sse-
ntia

runt. *Vin:* Quid tum dicunt. *Vil:* Ad tenuem lancem, literas melius imbibi. *Vin:* Concedo, sed tamen oportet corporis curam non totam omittere. *Vil:* Neq; hoc facio. *Vin:* Extrema dementia esset abstinentia immodica sum fraudare genium. *Vil:* Praestat tamen alimonia animæ quam corporis. *Vin:* Eneruatis autem corporis viribus fulcimentum animæ & virtus tollitur. *Vil:* Infici as non eo, quum corpus sit animæ promptuarium.

**QVEM LVDVM DEBEANT IVV-
nes exercere.**

Antonius & Laurentius.

Hvi ludes tu tesseris? *Lau:* Hoc tua quid refert *Ludus iste non scholasticorum est.* *Lau:* Quorū tūca est? *An:* Nebulonum, helluonum, & histrionum, *Lau:* Vidi ego complures literarum Tyrones hoc vti ludo. *An:* Nihilo fuere meliores. *Lau:* An ne peiores eos fuisse censes? *An:* Hercule non solum peiores, sed & pessimos. *Lau:* Tu nosti, quia tertius Cato es. *An:* Ride vt lubet, vera loquor. *Lau:* Nihil ludendum & scholasticis arbitraris? *An:* Ludendum & ipsis quandoq; sed aliud lusus genus. *Lau:* Age, qui ludus? *An:* Ludi nempe honesti & verecundi. *Lau:* Qui illi sunt? *An:* Quos olim Romani suos docuerunt liberos. *Lau:* Quales isti tradiderunt pueris. *An:* Natare, dimicare & certare luctando. *Lau:* Nullos alios? *An:* Nullos, quod audierim. *Lau:* Nunq; charta lusoria, vel talis? *An:* Minime gentium. *Lau:* Etiam ne inter coniuicia cum amiculo? *An:* Nusq; locorum. *Lau:* Nimiū sapuerunt. *An:* Si semel & iterum concessissent, male

ccc-

recidisset. Lau: Nonnunquam ludere, ferendum esset.
An: Audistin Platonem dicentem, non parnum incom-
modum esse consuetudinem iniquam. Lau: Consuetudo
dintino & frequenti conatus fit, non raro tentando.

DE ELEMOSINIS COLLIGENDIS.

Ludouicus & Panthaleon.

PLacet ne tibi mihi congredi. Pan: Quo? Lud: Igno-
ras? Ostiatim petitum decimas nostras. Pan: Deci-
mas quid vocas? Lud: Stipem, quæ nobis pauperibus à
diuitiis erogatur. Pan: Est illa nobis vice decimarum?
Lud: Utque est. Pan: Mihi non sit verisimile. Lud: Pin-
minerum homo es, quod ista non capis. Pan: Haud
capio, rogo apertius mihi dicas. Lud: Obscum dabor, tu
ausculta. Pan: Aduertam diligenter. Lud: Nostri agro-
rum dominos oportere suis, aut parceanis, aut principi-
bus pendere decimas. Pan: Nosco per parentes meos. Lud:
Non secius oportet & diuites illos, de suis bonis pendere
nobis stipem. Pan: Certe si oporteret eos, tum nunquam
recusarent. Lud: Dum renuunt ipsis luditur. Pan: Im-
mo plus luditur nobis, quam ipsis. Lud: Longe ab erras.
Pan: Delyro dicis? venter mihi fame perit. Lud: Diui-
tum incommode longe est grauius. Pan: Dic quod illud
est. Lud: Dei incidunt iram, quod pietatis non sunt cul-
tores. Pan: Istud non aestimant. Lud: Sed olim ante iu-
dicem Deum acerbe sentient. Pan: Interim induitijs fru-
untur. Lud: Miserae induitiae sunt, quas certum sequitur
tormentum. Pan: Solatium tamen est, dilatatione frui,
etiam momentanea.

DE

DE LVDO PILÆ.

Gysbertus & Petrus.

UT sic desidetis? surgite pigerrimi. Pe: Quid conabimur? Gys: Colludemus non nihil. Pe: Malumus hic in gramine viridi quiescere. Gys: Endymionum est non adolescentum ita graminis incumbere. Pe: Attamen dulce est. Gys: Iucundius est mihi ludere, quam torpere. Pe: Age, ludendo concertemus. Gys: Pilam ne iaciendo inuicem? Pe: Cui est pila? nobis deest. Gys: En, hic duas habeo. Pe: Molliorem & leuiorem accipiemus. Gys: Belle dicis, nam ista minus afferet doloris. Pe: Sed sortiemur periculi & ludi comites. Gys: Ludemus, ut pila scroibus impellatur. Pe: Tum sors mittatur, quis incipiat. Gys: Scrobs prius ascribatur cui libet. Pe: Quisq; accipiat quam velit, suprema erit mea. Gys: Aduolue pilam, in cuius scrobem ceciderit, eam in alios proijciet. Pe: Pape meam incidit, fugite hinc. Gys: Ho ho, neminem tetigisti, notula tibi appingatur creta. Pe: In calcen. Ite mihi creta lineam. Gys: Demum adiice foueis prius. Pe: Nunc tuæ intrudam foueæ. Gys: Si feceris, te primum proijciam. Pe: Viden? age quæ lubet. Gys: Fuge, aut te iactu petam. Pe: Si audes, facias. Gys: Audeo maiora, en tactus es. Pe: Et te rursus ad suras laesi. Gys: Vix credo, nam sensi penitus nihil.

DE LVDO GLOBORVM MISSILIVM,

quos omnia vocant Colonenses tyrunculi literarij.

Cornelius & Jacobus.

Non

Non decet alijs ludentibus nos ita desidere. Ia: Præstat spectatorem esse quam ignavum collusorem. Co: Auspicemur & nos duo ludum cognitum. Ia: Quem agemus consulis ludum. Co: Globularem. Ia: Cum globulis, quos omnia vocant? Co: Impolitum est istud verbum. Ia: Nostri tu aliud venustius? Co: Ipse dicerem globulos misiles per pollices. Ia: Et istam memorie recondam orationem. Co: Fiat foſiculus, in quem globuli mittantur. Ia: Tibi culter est, effode terram. Co: Præscribe tu ludi carceres. Ia: Hic signo ligneolo. Co: Præmitte tu globulum, ego deinde. Ia: En, istic me ferias. Co: Si possum non snam te ibidem durare. Ia: Te expectabit globulus. Co: Vides? Vbi nunc sis. Ia: Semel sum à te propulsus, id nichilo aestimo. Co: Deniq, tria vici, tu nondum lucratus es. Ia: Iстis tribus nihil addes lucri. Co: Res ipsa loquetur. Ia: Quibus fortuna prius aspirat, tandem aduersatur. Co: Mox sex numerabo. Ia: Ipse præueniam te. Co: Ah, nunc mihi timeo. Ia: Ecce & mihi tria sunt. Co: Ego rursus tribus te excello. Ia: Non diu numero superior manabis. Co: Istud experiar. Ia: Tuis conatibus ipse obfistam. Co: Enitere quantum potes.

D E L V D O G L O B V L O R V M
qui torquentur per annulum.
Vdalricus & Vinandus.

Eamus deambulatum rus versus. Vi: Ruri quid trahimis? Vd: Ibi & ambulando & colludendo nos oblectabimus. Vi: Quod ludi genus exercebimus? Vd: Torquebimus globum per annulum ferratum. Vi: Age, prope-

prope
recio.
men.
En t.
& m
cultr.
cultri
num,
incipe
Si fec
debis.
cio. I
ludere
globu
non re
lum p
ipse pr
Verbi

On
ra. Vo
pomili
& pr
dam.
Præsil
cursu

Pre-
Co:
age-
ulisi,
n. Ia:
mis-
atio-
. Ia:
ear-
lum,
on si-
. Co:
dni-
us es-
etur.
fatur.
Ah,
Ego
erior
se ob-

propere eamus. *Vd:* Sed audi, in ludo globi annularis p-
rior me es. *Vi:* Rarus certe ipsum exerceo. *Vd:* Atta-
men videbo quid & ego possim. *Vi:* Globum prome. *Vd:*
En tibi ferreum annulum, terrae infige. *Vi:* Flagellum
& mihi praëbe. *Vd:* Sortiemur, quis prior ludat. *Vi:* Ego
cultrum sursum iaciam, tu elige. *Vd:* Seligam alterum
cultri latus, signum ubi impressum est. *Vi:* Latus pla-
num sursum vergit, exordiri est meum. *Vd:* Age, placet,
incipie. *Vi:* Ictu primo globum per annulum pellam. *Vd:*
Si feceris, eris mihi magnus Apollo: *Vi:* Ridere sine, vi-
debis me virum. *Vd:* Ah, ah, nondum te expertum aspi-
cio. *Vi:* Nescis verbum Vergili neminem ubiq, fœlici
ludere dextra? *Vd:* Ut ego, ita per annulum agitares
globum. *Vi:* Robur tibi est maius quam mihi. *Vd:* Hic
non robur, sed promptitudo valet. *Vi:* Nunc belle annu-
lum penetrabit. *Vd:* Vel à latere præteribit. *Vi:* Istud
ipse prohibebo. *Vd:* Clavis oculis aptius te luderem. *Vi:*
Verbis tu magnus es, sed factis nullus.

DE LVDO SALTVS.

Georgius & Wolffgangus.

O Vos ciconiarum proles. *Volff:* Sumus proles cico-
niarum? *Geor:* Estis, quia longissima habetis crin-
ra. *Volff:* Hoc tua nihil refert? *Geor:* Si audetis, ego
pomilio unum quemuis vestrum ad saltandem laceſſā
& prouoco. *Volff:* Et ipse in harenam tecum descen-
dam. *Geor:* Hoc saltandi more me imitare. *Volff:*
Præſilias, faciam periculum. *Geor:* Ter solum ſalias poſt
curſum factum. *Volff:* Metam ſig. a lapide aut ligno.
Geor:

Ge: En, hic constit. Volff: Eam facile assequar metam.
Ge: Id post cursum iactita. Vol: Nunc viri aspice saltum. Ge: Ah, saltum indignum iuuene tali. Vol: Pro viribus conatus sum. Ge: Vires tibi (ut video) sunt imbecilles. Vol: Rursus experiar quid possim. Ge: Semel vi-ci, non alterum tibi concedam saltum. Vol: Si nunc non assequar metam, palmam dabo. Ge: Lubens permitto, tandem tenta. Vol: Vides, me bene assecutum metam tu-am. Ge: Assecutus es, sed non longius transponis. Vol: Sat est quod attigi. Ge: Denuo tibi consequendam ponam metam aliam. Vol: Vix remotius collocabis. Ge: Puderet me, si non qualibet vice distantius saltarem. Vol: Te virum dicam, si ostenderis. Ge: Vides? pene prolon-gassim. Vol: Quod pene fit (ut vulgo dicitur) id tamen non consequitur votum.

DE CERTAMINE CVRSVS.

Gerhardus & Crato.

C Essemus oro de hoc ludo torquendi globum per annulum. Cra: Repetemus tum ædes nostras? Ge: Ut vi-sum fuerit vobis. Cra: Eset nimis tempestuum. Ge: Ludi aliud genus incipiamus. Cra: Quale æstimas auspi-candum? Ge: Mihi ex diutino inflexu genua dolent. Cra: Egò præstaret in gramine decumbere. Ge: Id me pude-ret, sed currendo ipsa reficiam. Cra: Hoc fatigat, non recreat. Ge: Currere vires excitat, quas enervauit tor-por. Cra: Multi currendo cura infregerunt, qui torpendo-tuti fuissent. Ge: Equi in stabulis diutius sistendo, cru-nuum vires amittunt. Cra: Aliud equis, & homini com-petit.

petit. Ger: Quemlibet vestrum ad pares cursus irrito.
Cra: Et ego currendo tecum palestram ineo. Ger: At aliquo preciolo curremus. Cra: Quid deponemus? Ger: Vicitus pendet binas vini mensuras. Era: Mensuras cereuisiae, non vini exolutet. Ger: Ut libet, qui primus portæ adfuerit, vicit. Cra: Sed una cursum inchoemus. Ger: Ad sis, meo adstā lateri, dum clamauero, curremus alacriter. Cra: Adsto, curre, non retine me ueste. Ger: Ho, ho, vici, vici. Cra: Nisi cecidissem, me non præcurrisse. Ger: Gaudeo, me euicisse te, ut cunq; primus attigi metam, id refert nihil. Cra: Facile est vincere solus currentem. Ger: Fortuna victoriam largiri solet.

AN ILLE SIT DOCTVS SEMPER
(ut putant rustici) qui magnos potest legere libros.

Philippus & Hieronymus.

IN doctissimi hominis ædibus nunc fui. Hie: Doctissimi? age, quis iste est? Phi: Ecclesiae nostræ rector, quem vulgus pastorem appellitat. Hie: Proh, Iustum doctissimum cestimas? Phi: Non magna esset eruditionis, cum grandes legat & habeat libros? Hie: Librorum aceruus & præciositas doctum non arguit virum. Phi: Vulgariter persuasum habet grandium librorum lectorum, peritum admodum esse. Hie: Toto errat cœlo id credendo. Phi: Errorem illum mihi ostende. Hie: Multi libros habent, quos neq; legunt, neq; lectos intelligunt. Phi: Quare tunc eos mercati sunt? Hie: Ut se exornent, tanquam oppido gnaros. Phi: Stulti qui pecuniam non retinent. Hie: Emendo librorum suppellectilem docti sibi nomen

D

con-

conciliant. Phi: Si hoc scirem, doctum me vocatum iri,
tota re paterna libros emerem. Hie: Apud populum phi-
losophus dicereris. Phi: Vtrum præstare credis, complu-
res habere libros; & indoctum esse; vel peritum, & pau-
culos libros? Hie: Peritum esse præualet & modicos
possidere codices. Phi: Peritia è memoria cito elabitur,
in libris autem diutius durat. Hie: Præstantius tamen
est (ut inquit Erasmus) ingenium habere doctum quam
libros eruditos. Phi: Sed è memoria elapsa scientia, ubi
rursus acquiretur, si copia librorum deerit? Hie: Vbi
extant Bibliothecæ literariae.

DE PRÆCEPTORE ELIGENDO.

Antonius & Ioannes.

Estu in hoc ludo Literario duraturus longius? Io:
Minime, sed alio me conferam. An: Quo locorum?
Io: Vbi melius erit consultum meo profectui in literis.
An: Vide, ne præstantiora quærens, viliora incidas. Io:
Prouidebo strenue. An: Sed nosti quis sit præceptor eli-
gendus? Io: Instar cæci, qui mihi arridet, illi me subdo.
An: Ementium haberes morem, qui nihil emunt, nisi
diu ante perspectum habeant. Io: Præceptorem, ut rem
venum expositam, licet ne perspicere? An: Duo sunt, per
quæ præceptor, utrisq; (ut aiunt) brachijs amplexandus
cognoscitur. Io: Quæ illa sunt, edissere precor? An: Si
erudite docet, & discipulos literatos reddit. Io: Erudi-
tionem præceptoris ignoti, quomodo percipiam? An: Au-
diendo eum docentem, vel alios de ipso consulendo. Io:
Ego indoctus, iudicij sum expers: An: Peritiores qui

vir

vir sit, facile tibi ostendent. Io: Iudicant ne etiam discipuli de præceptoris industria? An: Hæres in illo? nescis proverbum vulgo usurpatum, discipuli doctrinam ex præceptoris pendere peritia? Io: Audiui interdum, qualis præceptor, tales et fieri discipulos. An: Interdum, adhuc suspenso es animo?

AN PRÆCEPTOR LITERARIUS

sit colendus, tanquam parentes.

Iacobus et Laurentius.

VT ita erga præceptorem te habes? Lau: Tua quæ
refert? Ia: Nihil. Lau: Quid ni tum fil's? Ia: I
quum videns tacere nequeo. Lau: Est istud, si quum ob
loqui præceptor? Ia: Certe parum decet. Lau: Parpare
referre licet. Ia: Præceptor non reluctandum, sed tacen
dum est. Lau: Dico ut tu, iniqua obticere nequeo. Ia:
Taciturnitas decorat iuuenem, præcipue ad præceptoris
verba. Lau: Vecors esset, qui ad plagas obmutesceret. Ia:
Qui obmurmurat plus iustum recipit. Lau: Inuit me
tamen verbis vlcisci, si factis non conceditur. Ia: At mi
serum est verbis emere verbera. Lau: Ista parvipend
plagas. Ia: Illi infeliciter succedit, qui præceptorem no
neneratur. Lau: Talem hominem quis veneraretur? Ia:
Sit fortunæ cui usq; attamen, præceptor noster est.
Lau: Non diu sis scipulus ero. Ia: De tuo non
plorabit discessu. Lau: Et ego gaudabo me ab eo li
berari. Ia: Præceptores non secus ad parentes sunt
colendi. Lau: Sane per His uilem, id ego nunquam
feci. Ia: Ego autem maiori amore præceptor

D2

q1

quam parentes sum prosecutus. Lau: O ingrate parentibus. Ia: Praeceptor scientiam mihi praebet, quod neque unci parentes. Lan: Ab ipsis autem vitam habes et quod homo es. Ia: Id parum est, quid enim vita est, sine literarum peritia? Lau: Nescis vita nihil est nobilis. Ia: Sed vita nostra imperiti si fuerimus, non vita, sed mors est verius, si quid Aristoteli fidei datur.

DE NVNDINIS ET MVNERVM
nundiniorum emptione.

Seuerinus et Baltasar.

V Idisti quam seruide tentoria erigant merc
Bat: Vidi, quid deinde. Se: Nundinarum ap
ferie. Bal: In illo mihi nihil metitur. Se: Sed ipse non
nihil commodi spero. Bal: Quo nomine? Se: Ab amicis
munera nundinaria expecto. Bal: Ah, expectare mise
rum est. Se: Satius tamen est expectare quam nihil ha
bere spei. Bal: Qui spe vivit, miseram agit vitam. Se:
Non omnes spe frientur, Bal: Plures certè quam noti
compones fiunt. Se: Nundinaria munera quotannis his
nundinis mihi largiuntur fatim. Bal: Fortunatior
es, cui non teruntius. Se: Tu alienus es, ego incol
et ciuis sum. Bal: Si in patria agerem etiam de nundinis
gauderem. Se: Expecto nunc et calcos, et thyaram,
me accepturum. Bal: Quis ista tibi retribuitur? Se:
Cognati et agnati mei, qui ex alienis adsunt oppidis.
Bal: Vide ne mercimonij impediti tui obliuiscantur. Se:
Ego ipsos saepe admoneo et interpello. Bal: Rogare men
rum est. Se: Non stipem rogo, sed munus nun

dinarium. Bal: Parum inter est. Se: Sit vtcung, ego
lubens accipio ea munuscula. Bal: Certe desiperes, si
data recusares.

DE NVNDINIS FRANCK FORDI
ensibus. Gysbertus & Andreas.

Nautæ nunc suas instruunt naues paſsim. An: Quo
concessuri ſunt? Gy: Franck fordiam versus An:
Appropinquat ne tempus nundinarum? Gy: Mox in
foribus erit, ante quam iſtuc venient. An: Velle me
illuc poſſe concedere, ibidem tibi quid exequendum eſſet?
Gy: Præterquam quod ignota perlustrarem loca, pror-
fus nihil. An: Pigrior ego eſsem, quam quod eo tenderem
vbi nihil eſſet quod agerem. Gy: Dulce eſt peragrasse va-
rias urbes. An: Præſtat tamen quenquam in patria
mansisse. Gy: Franck fordiam me hercule accederem, niſi
aliqua me morarentur. An: Quæ te detineri? Gy: Sane
multa, præcipue tamenduo. An: Quæ illa ſunt. Gy:
Primum viatici carentia. An: Num id pater tibi ſuppe-
ditaret? Gy: Ni mío conſtat, ego iuuenis quantum ipſe
ſumptus in diuersorijs facerem. An: Fidem habeo, ſed
quod eſt alterum impedimentum? Gy: Dicunt, in itinere
cum cui nunquam viſa eſt Franck fordia, traſtari ut
aſinum inter ſimias. An: Et iſtuc nonnunquam viſi quo-
modo aquæ immergebantur. Gy: Post illud et multe an-
tut credo pecunia. An: Forte aureum inſtūnt con-
uiuio, id parum eſt. Gy: Certe non pari n- eſt, quia
diffi- acquisitu eſt tecu. An: Til ſimi-
libus nihil deest.

D:

DE

DE VITANDO MENDACIO.

Euergissus & Hermannus.

Nostra non dñe amicitia constabit. Her: Malis quid ipsam infringeret? Euer: Mentiri assuescis. Her: Mentiri ioco, ferendum est. Euer: Anguem minus edi, quam mendacium. Her: Loqueris tu semper cert? Euer: Aut sileo, aut quae mihi constant loquor. Her: Iocaris ne interdum? Euer: Etiam sapissime. Her: Qui iocari potes, si vero inniteris? Euer: Nequit zocus per verum credis fieri? Her: Verum mordere solet & odium parere. Euer: Delectat ne tum sermo falsus? Her: Nugae quanto maiores, tanto exhilarant vberius. Euer: Frugi homines falsitate & mendacio non capiuntur. Her: Non omnes sunt Solones, ut tu. Euer: Probi veritate sola tenentur. Her: Attamen quandoq, dum carpuntur, inuiti eam recipiunt. Euer: Mendacio detestabilius in homine nihil esse potest. Her: Lusorem, vel furem, vel latronem esse adhuc grauius est. Euer: Ah, minime, longe ista excedit mentiri ipsum. Her: Credat hoc Iudeus Appella. Euer: Qui mentiri audet, nihil sceleris intentatum reliquit. Her: O tu mendacij contemptor. Euer: Vulgo fertur, furari mendacium comitatur, Her: Vulgi non est innitendum sententiae.

DE CONFESSIONE.

Thomas & Iodocus.

Reuolafisti ne sacerdoti peccata tua? Io: Nondum
TL. nido exequaris istud muneris? Io: Adhuc

sat restat temporis. Tho: Peracto autem opere dulce est
quiescere. Io: Etiam ante laborem quies est incunda.
Tho: Sed non adeo delectat ut negocio confecto. Io: Af-
sentio. Tho: Ego nunc confessum eo. Io: Comitabor te.
Tho: Cui soles delicta enarrare? an plebiorum nostro.
Io: Feci nunque, sed semper cuiquam monachorum. Tho:
Istud & mihi est moris. Io: Apud illos plus mihi est de-
uotionis. Tho: Et illi ipsi pecunia nihil expetunt. Io:
Aliqui eorum tamen acciperent, si daretur. Tho: Times
ne etiam sacerdoti peccata denudare. Io: Metuebam
olim puer, nunc non. Tho: Metum quid tibi incutiebat?
Io: Dicebatur passim, quod vni à confessore fronti cla-
vus infigeretur. Tho: Istud & ipse audiui, sed credebam
nunquam. Io: Confiteris tu ex chartula? Tho: Confite-
or, alias timor omnium mihi induceret peccatorum ob-
livionem. Io: Prohibent tamen istud nonnulli confessi-
onem audientes. Tho: Timent ne perdatur schedula,
verum eam deinde illoco comburo. Io: Latinè ne reddis
confessionem? Tho: Non, sed germanicè loquor. Io: Con-
fessor quadam vice nolebat à me Romanum audire ser-
monem. Tho: Fortassis pessime intellexit. Io: Certe pa-
rum doctus fuit.

DE COENA SUPREMA CHRISTI

cum discipulis & de die Paraclesus.

Vincentius & Matthias.

Nunc post triduum Pascha præsto erit. Mat: Verum
sed illud triduum nondū elapsum est. Vin: Elabetur
tamen citius, quam dies esuriales hactenus acti. Mat:

D 4

Magis

Magis autem & acerbius nunc esurientium est. Vin: Id
refert nihil, carceri inclusi egendum esset cibo. Mat: Ibi
necessitas eum urgeret. Vin: Hi dies tres mihi abibunt
pernicissime. Mat: Quo delitio eos transiges? Vin: Spe
vescendi ouis paschalibus (ut vulgo fertur) post ipsos.
Mat: Pulchre dicas, nam spes quandoq; tenat aduersa.
Vin: Vbi hodie intereris pedum lotioni? Mat: Cœnobium
aliquid religiosorum accedam. Vin: Quorum? Mat: In-
seritus sum, quocunq; venero. Vin: Expectas aliquem
bolum opiparum? Mat: Nig, in quibusdam cœnobij
mensæ accumbitur. Vin: Cui monasterio soles interessere
hoc die? Mat: Antonio dino dicatis ædibus. Vin: Ibi
dem quid consequeris lucri? Mat: Placentas duas tri-
ticeas. Vin: Accumbit quilibet istuc veniens mensæ?
Mat: Absidet, & ante ipsum calix viri ponitur. Vin:
Et quot placentæ? Mat: Cuilibet duas, & deinde una
inter duos, de qua rodunt ut sitim excident. Vin: De-
fert quisq; duas secum domi? Mat: Quid ni? Vin: Quo-
ties calices vino repletur? Mat: Tribus (nifallor) vi-
tibus. Vin: Lauantur ne ibi pedes? Mat: Religiosis,
sed aduenis dextra manus. Vin: Quis Christi munus
exequitur? Mat: Cœnobij Antistes, quem vulgus
præceptorem appellat, vir nostra ætate verè literarum
Mecenas.

DE SVMPCTIONIS EVCHARISTIÆ
præparatione. Antonius & Mihael.

Hoc vesperi, si lubet tibi, vnà modice bolum vnum
aut alterum edemus? Mi: Edere mihi non licet.

An:

*n: Id
Ibi
bunt
Spe
psos.
erfa.
rium.
In
uem
obijs
refse
Ibi-
tri-
sæ?
in:
vna
De-
quo-
vi-
osis;
nus
lgus
um*

An: Es forte etas sacrum Christi corpus manducaturus?
Mi: Ita stat sententia, si digne possem. An: Bolus ac hau-
stus unus vini te nihil impediet. Mi: Non nihil edam ne
deficiam corpore. An: Quomodo te parare soles ad Sy-
num sun endam? Mi: Vesperi os colluo aqua & eximo
si quid cibi inhæret dentibus. An: Præstaret cor à pec-
candi voluntate purgare. Mi: Quantum possum, ne id
negligo. An: Ad dignè manducandum id confert oppido.
Mi: Compertum habeo. An: Difficilimum est volun-
tatem peccandi radicus excutere. Mi: Fit facile si Dei
precati fuerimus opitulamen. An: Istud scđulo innoco.
Mi: Tu confide sacramenti sumptionem tibi saluti futu-
ram. An: Nostri quid facies, si hostia summo adhæserit
palato? Mi: Scio, potu depono, non digito detraho. An:
At, quam diu corpus Christi, in nostro manet ventre?
Mi: Quo usq; hostia materia fuerit decocta. An: Est ne
expendum illa die in terram? Mi: Ante cibum sump-
tum vitandum est. An: Licebit tum prandio peracto?
Mi: Concedetur, satius tamen esset (vulgi sententia) in
parietem sputum emittere.

DE MORE POST GYMNASIA TRI-
uialia accedendi scholas præcelzas, quas
Bursas appellant.

Vinandus & Crato.

PRæceptor erit nobis in prandio coniuua. *Cra:* Voca-
runt eum parentes tui? *Vi:* Ego ipsum heri nomine
parentum inuitavi. *Cra:* Cuius rei gratia? *Vi:* Id homo
linguax mox dixisset. *Cra:* Tu loquace non es præstan-
D 5 tior.

rior. *Vi*: Expedit scire causam? *Cra*: Utique cupio. *Vi*: Mea fit causa. *Cra*: Facile persuadebis mihi. *Vi*: Mercedem meae instructionis ei pendet pater. *Cra*: Hoc ipsum oblectabit. *Vi*: Sed aliud audiens unde dolebat. *Cra*: Loquentur ne ei parentes tui lapides? *Vi*: Dicent: *U*nus frater alterius subduetur manus. *Cra*: In quo nam Gymnasio militabis? *Vi*: Non in triuialiis, sed ubi studentes agunt nudis capitibus. *Cra*: In Bursane? *Vi*: Ibidem scilicet. *Cra*: Cur nostram deseris palestram literariam? *Vi*: Pudet me grandeum assidere tyrunculis literariis. *Cra*: Non puduit tamen Iudeos assidere pueri **I E S U S**. *Vi*: Etiam aetas mea exigit, ut grauiora petant studia. *Cra*: Vide ut primam & rudem prius calleas eruditionem. *Vi*: Si quid meis defuerit rudimentis, tempus addet. *Cra*: Sed forsitan non omnis schola. *Vi*: Noli mihi tutor esse. *Cra*: Nostri ne cur Gymnasia ista Philosophie Bursae vocentur? *Vi*: Doceas me, auscultabo. *Cra*: *Bursa* (quod nonnullis crumenam est) quia crumenam exigunt. *Vi*: Qui hoc? *Cra*: Quia gradus maniūnum nominum magno in his suis veneant.

DE DEPOSITIONIBUS (UT
aiunt) cornibus beatitatis.

Petrus & Vibianus.

Hec tu? Audisti ne unquam proverbiū, odit figurū lusfigulum? *Vr*: Hisce hauri auribus sapiuscule. *Pe*: Nostri quid velit? *Vr*: Noui diutissime. *Pe*: Explica ut audiam. *Vr*: Id est, quisq; artis suae odit riualem. *Pe*: Hac inter detitos literis etiam est similitas? *Vr*: Est inter studen-

*Vr:
re-
sum.
Lo-
fo-
am.
tu-
Vi-
li-
ulis
ero
am
eas
m-
Jolz
ilo-
ibo.
ne-
una.*
*studentes & nos, quos beanos vocant. Pe: Credis ne tu,
cornua nos gerere ut ipsi garriunt. Vr: Ignoro, ram me
ipsum non noseo. Pe: Nemo persuadebit mihi. Vr: Ips
tamen dicunt, et olim se ea habuisse. Pe: Nugantur
& nos hircum olere. Vr: Istud est facilius creditu. Pe:
Ais & tu, vnde coniicis? Vr: Sordemus à frustis panis
delinitis, que saepe ad diem in sinu gesimus. Pe: An,
nos liberent ab his duobus viciis, dum cornua nobis tol-
lunt? Vr: Sic habet fides ipsorum. Pe: Tides ista vanor
est mulierum credulitate. Vr: Ipse fortassis breui expe-
riar. Pe: Tollentur tibi cornua? Vr: Auferentur, si-
mul & sordices. Pe: O si liceret me esse spectatorem.
Vr: Ego quoq; spectare mallem quam ferre. Pe: Vi-
distin quandoq; spectaculum istud? Vr: Nusquam inte-
grè. Pe: Tractabunt te ut asinum inter simias. Iaci-
am aleam, non tamen de capite agitur.*

QVOD DIFFICILE ET AMARVM
sit à tepefacto surgere lecto.

Cornelius & Petrus.

AH, si liceret nobis diutius stertere. Pe: Hoc &
ego optarem. Cor: Me sopor oppido adhuc gra-
uat. Pet: Et mihi oculi sunt constricti. Cor: Sputo
ipsas linas & aperientur. Pe: Incipio utivisu. Cor: Sed
surgemus ne? Pe: Tu & subscribam sententiæ. Cor: Fri-
gus est acre. Pe: Sensi dum è lodice extendimanum. Cor:
Præstaret nido tepido immorari, quam acubitu resur-
geret. Pe: Probe mones. Cor: Frigus non nimis ac culter
ledit. Pe: Istud nasus meus & manus quiunir. Cor:

Paux-

Pauxillulū temporis adhuc sub centone agemus. Pe:
Hoc si tacuisse protulisse. Cor: Interulam & caligas
sub ladicem pone, quo incalcent. Pe: Hac nocte indusio
indormiui. Cor: Neque omnium capere, nisi totus me ex-
nero. Pe: O delicias hominis. Cor: Aiunt inde vermes
gigni, si diu noctuq; vestes corpori adhaerint. Pe: Expers
metus illius sum, quia saepe muto lineum indumentum.
Cor: Sat nugarum est, surgendum est tandem. Pe: Hui
vellem me indutum esse. Cor: Festinamus, nos cingendo
vestibus. Pe: Age, uter citius erit instructus. Cor: Caliga-
tie morantur. Pe: Et ego calceos non reperio.

DE PROFECTIONE IN PERE-
grinae urbis gymnasium literarium.

Erasmus & Adolphus.

Salue, adalium iucundissime. Ad: Salue & tu quoq;
Era: Quomodo tibi conuenit cum parentibus tuis?
Ad: Qui istud queritas? Era: Eo quia ipse apud meos
longius duare nequeo. Ad: Nolunt te alere? Era: Ale-
rent me quidem, sed nunq; tranquille. Ad: Forte plagi
te saepe donant? Era: Non, sed me semper inscitiae argu-
unt. Ad: Vnde ipsi tuae pritiae periculum habent? Era:
Mater aestimat me iuxta scium manere. Ad: More an-
dabatarum id forsitan conjui. Era: Ideo alio me confe-
ram e patria. Ad: Exulabisne? Era: Inuisam quid alijs
in uribus rerum gratur. Ad: Sed fac ut eruditior re-
leas. Era: Omne mo. Ad: Id decet, nam pa-
triā regredi imperit. Era: vitiorum. Era:
Accinge te, & mecum c. eret. Ad: paren-

Pe:
igas
tusio
ex-
mes
pers
um.
Hui
ndo
ige

parentibus visum esset. Era: Non posse scio, a matre ab-
esse. Ad: Qui hoc nosti? Era: Non nunquam in milles
te fugere oportet. Ad: Assim sumerem, & matre deuo-
uerem conspectum. Era: Si tibi liberum fui, est vespe-
ri mihi adsis. Ad: Dabis mihi monumentum i[es]sus?
Era: Largiar, & cras prima luce, hinc ante coluam.
Ad: Precabor parentes meos, quo conuenire uia. Era:
Istud facito & venias, bellos homunculos q[uo]d. Ad:
Si per parentes potuero, non emanebo.

QUANDO QVIS S.

scientiae habeat vel sciatur.

Ioannes & Jacobus.

Tu veterane miles assides adhuc libris? Ia: Nihil ni-
hil agere possum commodius. Io: Tranquilla, unc
sumeres vitam, ociando & potando. Ia: Nulli mihi
tranquillior est vita quam literaria. Io: Satis n[on] sci-
entiae habes. Ia: Scientiam vix prioribus labiis attig. Io:
Nunc tuum ipsius encomium taces. Ia: Loquor quid res
est. Io: Tamen omnes tuos commilitones peritiae excellis.
Ia: Facile est amissos præcellere. Io: Si tua mihi effeteru-
ditio, libros raro salutarem. Ia: Tum certe tibi ipsum
poneres. Io: Non moror Philosophiae fastigium. Ia: Et
e nolle malis esse imperitior. Io: Preco redire, q[ua]n-
is ja scientiae habeat. Ia: Quod queris, mei age-
ires excedit. Io: Respondeas saltem, quantum per
ineruam potu[er]is. Ia: Respondeo, quando nihil igno-
t. Io: Tuo iudicio (vt audio) nullus fieret doctus
capioc[ur] elis. Io: Quia illi qui habentur pauci
e[st]is.

eruāit, i adhuc multa ignorant, ut artes ipsas manuariās.
Ia: Noscere illas literas deditum refert nihil. Io: Speras
etiam te olim consecuturū scientiæ metam? Ia: Si Nesto-
ris audierent sententiam, tunc nunq. Io: Quid Nestor dixit
de scientiarum meta? Ia: Retulit se et senem fieri, et in-
dies prius igitur discere. Io: Quem Plato literatū censuit?
Ia: Eum, qui omnium scientiarum esset pericunq; gnarus.

DE MORE STANDI AD CYATHOS.
Adrianus et Christophorus.

Quām occupatiissimi omnes cras erimus domi no-
trae. Chri: Unde istae occupationes? Adri: Per multū
apud nos prandebim̄. Chri: Facient tui parentes soli
sūp̄ūrum? Adri: Utiq; solemus hoc die annuo vicinos
ex vere conuiuio. Chri: Gentiles Romanos imitamini.
Adri: Solebant ne et illi inter se solenne agitare conuiu-
iū. Chri: Solebant, si Valerio Maximo creditur. Adri:
Et vos inuitabant? Chri: Solos amicos. Adri: Apud po-
cūa quid trahabant? Chri: Anni spacio inter se ortam
inuidiam leniebant. Adri: Ni fallor et ea gratia nobis
mis ille est. Chri: Facile credidero. Adri: M̄ h autem
cras plus alijs sudandum erit. Chri: Quod tibi committe-
rū mūnus? Adri: Alijs accumbentibus standum mihi
erit ad cyathos. Chri: Est illud tibi molestum? Adri: Non
molestum admodum sed laboriosum. Chri: Conuiuē tibi
merendum calices exorbendos dabunt. Adri: Certe istas
dilicias non efflagito. Chri: Tamen aliquorum palata iu-
nunt. Adri: Cantharus quo pocula implebo, et patinas
illere, me querabunt. Chri: Non licebit tibi fesso, alteri
trade-

riæ.
veras
testo-
dixit
g in-
suit?
arus.

O S.
i no-
nulti
s soli
cinos
nini.
uiui-
Adri:
A po-
rtam
nobis
utem
itte-
mibi
Non
tibi
istas
aiu-
inas
lterz
ade-

strandere in decursu lampadem? Adri: Tum omnes me incusarent desidias. Chri: Simulares te ægrotare. Adri: Absit istud, quia tunc laitis priuarer bolis. Chri: Minime, nescis delicatoria porrigi ægris.

QVIBVS VTENDVM VERBIS DVM
vinum foris emptum, mensæ affertur.

Emericus & Crysanthus.

QVippiam te rogarem, si scirem non recusaturum.
Cry: Si potuero, haud difficilis ero. Eme: Poteris facile, si te non grauauerit. Cry: Grauabit me nequam si præstare possum. Eme: Doceas me oro, quibus verbis vinum afferam mensæ mercatum vel latum foris. Cry: Nihil ac libens fecero. Eme: Loquere tu ut vinum afferens, ego ac mensæ accumbens respondebo. Cry: Faciam, tu vide commodè respondeas. Eme: Auspicare. Cry: Hoc vini profit bibentibus. Eme: Aibi afferenti. Cry: Istud vini bibentibus non obstat. Eme: Neq; tibi adducenti. Cry: Vinum quod apporto sic vobis omnibus salutiferum. Eme: Et tibi apportanti salutem præbeat. Cry: Merum hoc quod foris tuli, fœlix sit vobis potus. Eme: Neq; infœlix sit tibi nuncio. Cry: Hic Bacchicus potus vobis omnibus fortunatus sit. Eme: Talis sit & tibi id nobis precantibus. Cry: Hoc vini Ius salubre faciat. Eme: Itidem & tibi reddat. Cry: In cœlissimo omniæ hæc Bacchica bibite munera. Eme: Et quoq; fœlici auspicio de ipsis sumito. Cry: Has vineæ ates opto vobis omnibus secundas. Eme: Gratiam habe, neq; tibi sint minus salutifera.

DE

DO STERNENDI MENSAM.

Crato & Valterus.

Avidi tu horologium? Val: Audio, quid inde? Cra:
Scis quotam sonat horam? Val: Aestimo nonam. Cra:
Si addideris unum vera loqueris. Val: Sonat decimam.
Cra: Accelerata domum versus. Val: Tardus non ibo.
Cra: Appara mensam ante patris aduentum. Val: Timeo
ne tam cito possim. Cra: Veni, iuuabo te. Val: Ah lena
michi laborem. Cra: Faciam, sed alia vice & me auxilio
afficies. Val: Experieris me diligentiorem quam putas.
Cra: Linteum quo mensa sternitur feras, ego panem queram.
Val: Linteum nondum ab hesterna cena evacuatum est.
Cra: Illico effunde, si quid intus est quis quiliarum. Val:
En, feci, mensam sterno. Cra: Panis nondum est decorticatus.
Val: Ego celerrime ipsum perpoliam. Cra: Confero
me eductum cerevisiam. Val: Vade vorans viam. Cra:
Rursum presto sum. Val: Quadras porridge. Cra: Aereas
vel ligneas? Val: Ligneas primum. Cra: Circinum in me-
dium mensa ponas. Val: Tu salis sis memor. Cra: Cuili-
bet quadræ frustum panis appone. Val: Et tu singulis
poculum adde Cerevisiae. Cra: Quid nunc restat? Val:
Calices vini clue. Cra: Satis mature istud fiet vino allato.
Val: Mox aderit qui vinum afferet.

MISERVUM ESSE IN PRAN-
dium venire peracta fabula.

Balthasar & Liborius.

Tu saltas nunc, ego potius flerem. Ly: Fleres forte
siccis oculis. Bal: Certe oculis madentibus. Ly: Non
tamen

A.M.

Cra:
n.Cra:
imam.
on ibo.
Timeo
h leua
uxilio
putas.
quaerā.
im est.
i. Val:
ecorti-
onfero
i. Cra:
Ereas
in me-
Cuili-
ngulis.
Val:
allato.

forte
: Non
amen

in aluum diuitium, nobis pauperibus in his orbibus reli-
quit pinguedinis vestigia. Co: O quam mellite sapiunt.
Yr: Longè dulcissimae carnes, cuius insculo madent, sa-
puerunt. Am: Optimum condimentum fames est. Con:
Verum, crudas fabas (ut vulgo fertur) sapere ac
coctas efficit. Sa: Nunc eleemosinas has edite, duræ
sunt, attamen stomachum replebunt æquæ ac molissi-
mæ forent. Yr: Sitio, quid in lignea hac lagena est po-
tus? Sa: Cereuisia est è solo furfure cocta, quam vulgo
tenuem potum dicunt. Co: Pitabo eam. So: Facito,
forte palato non displicebit. Co: Vicunq; valet, verum
non satis igne est elixa. Sa: Stomachus consumet quod
ignis calore non præstitit. Am: Præter hoc nihil quod
edamus, habes? Sa: Non nihil iuscui mihi est, sed fri-
gidum, lignis careo, alias calidum facerem. Am: O te
miserrimum Salaconem, cares lignis? tamen foris am-
bulas laute vestitus et opulentissimus es. Sa: Inter-
dum conductitijs me orno vestibus. Co: Mortalium om-
nium nos miserrimi sumus, qui ad crepidinem et fores
diuitium cogimur commeatum conquirere. Sa: Misericordia
nostræ meminit Plautus dicens. Miser homo est, qui
ipse sibi quod edit, querit, et id acre inuenit, sed ille
miserior qui et acre querit, et nihil inuenit; ille mi-
serrimus qui cum esse cupit, quod edat non habet. Am:
Sperandum, quod aliquando nostra fortuna immu-
tabitur, nam omnium rerum (ut Comicus dicit) est
vicissitudo. Yr: Salus unica nobis est, ut Capnion
scripsit, quod nihil possumus perdere, cum nihil ha-
beamus. Sa: Diuitium vita semper est sollicita et cu-

K

rarium

rarum plena. Co: Hinc soluemus anchoram emendi-
candi, iam hora instat nam apud diuites modo men-
sae tollentur. Am: Hymnum gratiarum actionis di-
cas. Sa: Deus pauperum consolator omniumq; alum-
nus, de habitis hic bolis gratiam habeat, nobisq; sit
auxilio, ut alias dapes precarias nanciscamur. Con:
Amen. Sa: Nunc quisq; diuitum aulas adeat stipem
præcatum in cœnam. Con: Fiet, tu vale.

CONVIVIVM PLEBEIVM VEL
vulgare. Henno hospes, Greta uxor, Dro-
mo, Parmeno & Simo, Vicini
& conuiuæ.

DRo. *Vbi est noster vicinus Henno?* Gre: Non pro-
cul abest, quid ipsum queritis? Dr: Conuiuæ sibi
esse volumus, si integrum fuerit. Gre: In horreo est,
dans pabulum equis, aduocabo ipsum. Heus heus Henra
ad sis. Hen: *Quid me vis?* Gre: Hic nonnulli te conuen-
tum expetunt. Hen: Adero celerrime. O mei vicini quid
vestri aduentus portendunt, quidue aduenisti? Si: Ve-
nimus tecum pransuri, domi nostræ culinæ algent, uxo-
res in agris sunt & hortis. Hen: Per Herculem in fœlici
auspicio aduenisti, ignoro an noster focus splendeat Gre-
ta, & quid in prandium nobis parasti eduliorum? Gre:
Olusculum cum duobus frustellis carnis porcinæ. Hen:
Sufficiet, tum & buryro ac caseo vescemur, sed est ad
edendum maturum? Gre: Fene, quando volueritis lin-
theo mensam tegam & prandium parabo. Hen: *Quām*
primum potueris, facito, hi vicini forte esuriunt. Pa:
Non

Non vñq; adeo. Hen: Ex aquali lauetis manus & mense
assidete. Dro: Fiet, nunc quisq; apud se orationem dicat,
hic nullus est qui latine cibum benedicat. Hen: Ipse di-
cam Benedicite, in nomine patris & filij & spiritus san-
cti, Amen. Pa: Est benedictio admodum succincta. Hen:
Eam. Parretianus quondam docuit me. Olere & carne
illa porcina famem pellite, venistis subiti hospites ideo
& præsentia boni consulite, si aduentus vestros præsci-
uissemus, splendidius parauissimus cibum. Pa: Sileas,
illa domestica patina & in ædibus nostris viuimus,
quid n̄ & tum apud te ipsa essemus contenti. Sim:
Multi patinas alienas spernunt, & in suis tugurijs vix
nudo pascuntur pane. Dro: Ipse reijcio & contemno ni-
hil, præter pugnos. Gre: Edite de olere illa, hodie in hor-
tulo nostro recens est decerptum. Pa.: Belli saporis est,
nam adipe madet. Simo, Porcina caro illa pingue admo-
dum. Hen: Sus erat nostra cura alitus & educatus.
Simo, Tibi præbibo de hoc potu nostro domestico. Simo,
Tibi non incommodet. Dro: Tu mihi propines, nam sitio
acerbe. Simo, Postquam bibero, tibi lagenam porrigam.
Dro: Bibe raptim, morari nequeo. Hen: Tu uxor
mea dilecta, lactis coagulatae aliquid prome, si quem-
piam delectaret. Gre: Afferam, sed forte dulce non erit.
Hen: Salubrius est, sine dulcedine. Gre: Qui capitur la-
cte, edat. Dro: Plurimum meo arridet palato. Par: Tem-
pore astus stomacho conuenit admodum, quia frigore
suo ipsum perfundit. Hen: Si, lubet, cibo non parcite,
aut carne, aut lacte vescimini. Par: Adulti sumus, eden-
dum esse scimus ad dapes et patinas. Hen: Caseum si quem

K 2

ha'

habes pinguedine conditum, non è vitiato lacte pa-
ratum, eum derome & butyri recentis nonnihil. Gre:
Butyri illud maio mensæ contusum à me, eo panem li-
nite. Hen: De hoc caseo sumite aut butyro, vt lenes
animis efficiamini. Simo: Vicine noster Herno tibi
propino. Hen: Salutem opto, imbibas. Dro: Fac tolli
mensam, nobis in rus ad uxores eundum est. Hen:
Vxor conde singula. Gratia sit cuncti potenti Deo
qui nos ait sua clementia, crescereq; è terra facit,
quo nos indigni vescimur, Per Christum dominum
nostrum. Con: Amen. Hen: Vicini mei parcum hoc
prandiolum gratis accipite animis, vile fuit, vt vil-
licorum solet esse mensa, vino caruimus, nam care
venit, bibentibusq; obesse solet. Con: Tibi nunc agi-
mus gratias, si aliquando tibi libuerit rursum & ad
nostras edes patinas.

CONVIVIVM DIVITVM SIVE
opulentorum.

Crœsus, Hospes, Crassus, Alchmeon, Tan-
talus, Seruus, Vxor.

SErue i vocatum ad me Crassum, Alchmeonem &
Tantulum, vt mihi in prandio sint coniuæ, alioqui
soli cœnaturo. Ser: Ibo facessum mandatum. Cre: Dic
me nolle vt emaneant. Ser: Eloquar. Salve crasse. Cra:
Et tu. Ser: Rogat herus meus, vt sibi coniuia esse
digneris. Cra: Certe minus mihi iam est integrum.
Ser: Iussit vt dicerem se nolle recusari, etiam Alchme-
onem, & Tantulum vocabo. Cra: Age tum veniam.
Ser:

Ser : Facias , abeo quæsumus & alios duos . Sis saluus
mi Alchmeon . Al : Tu quoq . Ser : Herum meum con-
uenire debes iam in prandium . Al : Prandebit solus ?
Ser : Non , sed Crassus ipse aderit , & Tantalum iam
ib⁹ vocatum . Al : Tum lubens adueniam . Ser : Præter
vos tres penitus neminem ad mensam inuitauit . Al :
Abi Tantalum quæsumus , ego me accingam . Ser : Ibo ,
Salve Tantale honestissime . Tan : Et tu saluus sis . Ser :
Vult dominus meus ut secum prandeas , est quod te
conuentum cupit . Tan : Iam volebam auspicari prandi-
um . Ser : Parcas isti impendio in vesperum & ædes
nostras inuise . Tan : Auscultabo & comitabor te . Ser :
Sic facias , & hero meo rem gratam facies . Cre : Ad-
uenire vestrum est gratum mei amici , vocavi vos alio
qui solus prandissim , quo nihil magis aduersum mihi
est . Con : Et nobis acceptius nihil est quam aliena vi-
uere quadra . Cre : Mambus aquam præbe tu serue .
Lauetis , deinde accumbite . Tu Crasse istuc sedeas , tum
tu Alchmeon , deinde Tantale accubitum eas . Cra : Tu
hospes superne & prior accumbas . Cra : Hic mihi &
meæ vxori est sedendi locus Benedicte . Con : Dominus .
Cra : Christus saluator omnium , redemptor & creden-
tium , nobis huius prandij alimenta benedicta fa-
velit , ut ipsa in salutem animarum
Amen . Cre : Has gallinas dirump-
tico bolos panis madefacite . Con :
Serue vinum cyathis infunde &
effectum reddam . Cre : Libite hi-
sat vobis largiar . Al : Impigri a

K 3

Cre: Poculum hoc vobis præbibam, ut grati vestri
sint aduentus. Tan: Salutiferé sumas haustum istum.
Cre: Serue tolle hæc et assas carnes præbe et puras
quadræ. Cra: Alchmeon calicem medium tibi præ-
bibo. Al: Sit commodo. Cra: Nunc et tu bibe. Vx: De
his perdicibus, vel lepore aut capis illaridatis edite,
quisq; suo palato incundum accipiat. Cra: Crœse hospes
propinabo tibi, si alteri præbibere volueris? Cre:
Bibe, mei muneris ad pocula immemor esse non soleo.
Al: O quam delictos et voluptarios dies agimus nos
opulentzi, cum interim pauperes esuriant. Tan: Pa-
nis vix sat habent nonnulli inopum. Cre: Opum mihi
tantum est, quo exercitum alere vellem copiosum. Cra:
Et ego et frugibus et ære abundo non parum. Tan:
Argenti et bonorum aceruum et ego possideo. Cr:
Viuamus igitur genialiter. Cra: Posteris meis non
multum relinquam. Ta: Opibus ego quoad vixeropot-
tiar, nepotes mei si egebunt, querant, ut ipse quon-
dam feci. Vx: Sed interim cibi estis immemores. Cre:
Serue bellaria affer. Cra: Illa non expectabimus. Alio
nos vocant negotia, fac hymnum legi, nobis abeun-
dum est. Cre: Benedictus qui est in secula seculorum,
et nomen habeat laudem et honorem, nostriq;
Amen.

133

I V M . P A S C H A L E .
Ioannes, Marcus, Benedi-
ctus, Gotfridus, Thylman-
Famuli domus.

VI

tri
m.
as.
ræ-
De
te,
bes
re:
leo.
nos
Pa-
ibi
ra:
in:
Cr:
non
po-
on-
re:
llio
un-
m,
riq
593

VI

VT se habent vestri stomachi & ventres, sunt ne-
vacui? Fa: Crepitant instar veteris membranæ
librorum, & nouarum solearum. Mar: Ecastor ilia
mihi crepant, fauces lipiunt fame, crura ferre me no-
lunt brachia vix tollere possum, ita viribus ieiunio
sum exhaustus instar lucerne oleo exiccato. Pa: Aqna
manus singuli abluite, paschalibus & nouis cibis amissas
corporeas vires resarciemus. Be: Impigre nos accinge-
mus patinis istis. Pa: Benedicite. Fa: Dominus. Pa: Hæc
est dies quam feti dominus, exultemus & letemur in ea.
Paschâ nostrum immolatus est Christus, itaq; epulemur
in azymis sinceritatis & veritatis Halleluia. Pater no-
ster. Oium quisq; accipiat, deinde de perna & alijs car-
nibus. Thy: Esuries & fames mihi fuit vehemens. Pa:
Eam mutes iam saturitate. Ias: Laus superis quod ad-
hunc diem superstites mansimus. Go: Gaudio plurimum
huiusmodi pisces in patinas redisse. Mar: Hi pisces robur
præbent maius, quam esuriens cibus. Be: Istud hodie ex-
periar an vires accipiam validiores. Pa: Alterum edite
ouum si lubet. Mar: Vnum adhuc edam. Thy: Pernam
ego petam cultro, experiarq; ut sapiat. Bene: Marce, quod
qua una vice posses iniurgitare? Mar: Octo sine opera &
labore. Ioan: Dura an mollia? Mar: Adhuc fluida, non in-
durata. Io: At cuius generis vel farinæ? Mar: Gallinis
parta. Io: Aëstimabam ea quæ ad seperiam sole torren-
tur. Mar: Illa tibi vulturi essent apta. Thy: Tu in ouis
edendis octo aliorum munere posses fungi. Ias: Edendo
ipsa pensum meum belle persoluere vellem, si certatim
comederemus. Pa: Carnes iuscuso elixas affer tu puer.

K 4

Præ-

Præbibo vobis hoc sacro paschatis die. Fam: Conferat tibi vobis. Pa: Inuicem vobis eebibite, lætosq; a imos poculis vobis facite. Got: Iohannes amicitiae, & charitatis haustu te adoriar. Io: Accipiam abs te subenter. Be: Hero nostro propino. Pa: Bibe fœlici-
r. Puer, assas carnes vrome, his saturi sumus. Io:
Bene te vitrum hoc tibi medium propino, verum
tu bibe quantum volueris. Be: Auspicato bibas, tum
et ipse potabo. Ias: Thylmanne à prandio tuas ædes
inuisimus omnes, vis nos ouis excipere? Thy: Ne gry
quidem largiar. Tabernæ hospes non sum, si conui-
nari vultis diuersoria accedite. Go: Marcus nos me-
dio agno, frustoq; vituline carnis exciperet, si suum
domicilium adiremus. Mar: Ad Kalendas græcas.
Be: Nihil immune nobis dares his sacris ferijs? Mar:
Nil nisi sellas & scamna vobis impartiar. Be: Istis
tu stomachum ieunium pascas. Pa: Cibo vtimini ut
tollatur, apetit hora concionem sacram audiendi, qui
assā carne delectatur Crysippum non agat. Puer bel-
laria fac adsiunt, & hæc ut tollantur. Thy: Marce,
haustum pascalem tibi propino. Mar: Quid pascha-
lem? vini haustum malo, eo corculum meum iuuo.
Pa: A cibo templa adite, auditum sacram concionem,
precesq; vespertinas, & ad cœnam in tempore ad-
sistis denuo, sacratissimæ hodie sunt feriæ. Go: Nu-
quam ibimus nisi fortassis ad Marcum, degustatum
de ouis sue mensæ. Mar: Si veneritis, ante fores
vobis manendum erit. Pa: De his nouis & pascalibus
obsonijs benedicimus domino. Fam: Deo gratias.

Pa

P4: Benedictus et gloriōsus sit Dei filius, qui hō
erna die à morte resurgens, ab æterna nos liberat.
m
morte. Fam: Amen.

CONVIVIVM NVNDINARIVM,^m
sine dedicationis Templi.

Villicus, Vxor, Pistor, Textor, Calcearius
ex urbe Ciues, Seruus.

C Vr uxor mea Elsa, vt sacrificio missæ peracto,^o
per ceteraq; obsonia sat cocta sint, forte ex ur
nos amiculi nonnulli inuisent. Vx: Enitar pro viribi
tu seruum iube scopis verrere pavimentum horrei
cubiculi, in quo coniuiae sedebunt prandentes. Vil
Serue cubiculum à pulueribus reddē purissimum,
rietibusq; adherentes aranearum telas depone, ne q
sit quod conuiuis nauseam inferat. Ser: Curabo. V
Piperis habeas præcipuam curam, ne adurat
neue insipidum fiat, nam ipsum in primis nundinar
tempore palatis aduenarum placere solet. Vx: Q
culinæ sunt munia, sine te exequar bellissime, me
quere permitte, et tu cocta edas, satis adulta sum,
egeo in coquendo te instructore. Vi: Hic aduenit
tres amiculi ex urbe. Vx: Qui sunt? Vi: Pistor nos
socer, calcearius affinis, et textor cognatus nobis. V
Veniunt inuicem? Vil: Etiam et manibus conserti
vt amicissimi ducunt. Vx: Subito nunc tu serue m
sam sterne, singulaq; quibus opus erit, impone. Seru
illo moram non faciam. Vx: Ipsa tum obsonijs proper
ocissime. Pi: Sis saluus o Villice, quid geris? Vil: Sa

K5

is & vos gratulor vestro aduentui. Pi: Vbi nundinae
nt vel nundinarum gaudium, in templo ne vel ad fo-
em? Vi: Spero quod utrobiq. Tex: Praestat in coquina,
cam in templo nundinas esse, nam stomachis prodest ma-
si. Vil: At Plebeiarius noster manult in aede sacra nun-
dinas celebrari. Cal: Unus ille homo est, cuius inexplibi-
est toculus. Vil: Adsit, limen transcendite, mox
rindum instruetur. Pi: Vbi vxor latet? Vil: In culina
focum, ad posticum si opus est mictum ite, iam piper
recoctum erit. Te: Vrina non premimur. Salve Elsa, ut
ales, tu sollicita Martha es. El: Grati aduenistis, valeo
illissime, sed sine pecunia. Cubiculum intretis iam
sonia mittam a foco. Vil: Ex aequali hoc manus mun-
te, tum mensae assidete, loco benedicite, quisq; oratio-
nem apud se dicat, hic doctus non est. Pi: Cruce signe-
lis consecrabimusq; cibum nosiphi, ubi eruditus de-
trit. Vil: Piper hoc degustate, spero palatis placebit.
ti: Sapidum est oppido. Ca: Adueniat vxor tua. Vi: Illa
dina penso executo, adueniet. Edite alacriter, caro in
here cocta lepusculus est, heri a me venatus. Pi: Licet
hi per nobiles venari lepores? Vil: Nundinarum
in tempore concedunt. Cal: Elsa coquere nosti dap-
Icè. Vx: Coquo more vñlico & agresti, vt rustici
punt. Pi: Sat optimus est apparatus & dedicatus. Vil:
sibite de hac villana nostra Cereuisia, in urbe præcio-
gem haberetis. Tex: Satis iucunda est sapore. Vx:
per hoc lambite, tum intus denigrabimini. Pi: Mul-
tim ipsius edimus. Vil: Vxor tolle piper, & tostas
ber carnes. Tu serue vinum cyathis infunde. Vinum
hoc,

hoc, hic in nostro Oenopolio venditur sedecim o.
Pi: Vili ære venit, dignum ut carius venderetur.
Tex: Præbibot tibi Villice. Vil: Prost tibi. Agnina
carnem ad veru paratam attingite, delicatiorem non
habebitis. Omnibus præbibo ut accepta sit vestra præ-
sentia. Cal: Bibe dei nomine. Pi: Audio triculare
um, choreas ludit, pergemus illuc & nos. Vx: Prius
oremus. Vil: Agimus gratias vero Christianorum Deo,
ob omnia nobis præstata beneficia. Pi: Amen. Vil: Nunc
abite ductum choreas.

CONVIVIUM CAMPESTRE.

Campum viridem animi recreandi gratia acce-
dunt Horatius hospes, Henricus, Wolfgang-
us, Maximilianus coniuæ, & Ma-
tronæ nonnullæ.

Quam dulciter & iucundè nunc aura blanditur,
undiq locorum floridum est, herbis & frondi-
bus nascentibus. Hen: Omnia nunc virent nunc for-
mosissimus annus. Vol: Germinant nunc omnia, prata,
agri, horti & sylæ. Max: Auiculæ aërem, nunc pro-
strepunt dulci cantu, è nidis quibus hyeme tota delitue-
runt, erumpunt. Ho: Egrediuntur & nunc homines
agminatim in campum vel pomerium, cibo & potu in
viridibus locis se oblectantes. Hen: Exeamus & nos ad
horas nos vniuersitatem usq insidemus funosis & obscuris
tectis, in apertum campum cum auibus repetemus. Vo:
Rusticari nunc conueniret, si commeatum haberemus,
quo nos ut alij solent homines, exhilararemus. Ho:

vobis impertiar pernam suillam, & duas vini
mensuras. Max: Tum deinde reliquum sumptum facie-
mus nos. Hen: Pari aſſe deponemus nos alij. Vol: Nym-
phas bellulas oportet & congregari, alias hilaritatis ha-
beremus nihil. Ho: Vxorculæ nostræ & famulæ comi-
tes erunt nobis, quæ sub palijs cibatum ferent. Max:
Non diu moremūr, si quo ire volumus, properemus,
antequam vespera appetat. Ho: Audi tu vxor mea,
ſportulam obſonatoriam para ac reple perna hodie elixa,
& vini aliquot promi mensuras, in pomerium, ex-
paciatum ibimus. Vx: Dicto citius expediam. Ho:
Nos præcedemus, tu cum culinæ ministra sequere ad
portam nos inuenietis. Vx: Sat est, vos pedetentim
racedite. Ho: Eamus, pone ſubibit coniunx. He:
Quam delectabile eſt iam deambulare, & repere ſub
frondibus & in viridi gramine. Vo: Eſt per Herculem.
Ma: At, quod pomerium accedemus? He: Vbi minus
hominum erit. Ho: Ibi conuenit, ne multos noſrorum
geſtuum habeamus ſpectatores. Vol: Poſſent & multi
ſuſpicari matronas que aderunt in honestas eſſe, no-
bisq; amicas meretriceas. Ma: Videbimus vbi maior
erit ſolitudo. Hen: Hic in Oenopolio aliqid vini &
noſtro nomine emamus. Vo: Vbi lagena eſt in qua fe-
remus? Max: Ad fidem dabunt vinum qui vendunt,
mox redditurum & relaturum te dicas. Vol: Quantum
portem. Hen: Quatuor mensuras mercare, tum inter
nos exuoluemus. Vol: Vbi vos reperiam? Ma: Ad
portam te manebimus. Ho: En alias à longe ſuſ-
quitur vxor mea, famula comitante. He: Moremūr
ead

vinū
cie-
ym-
ha-
mi-
lax :
nus,
nea,
ixa,
ex-
Ho :
e ad
itum
He :
sub
lem.
inus
rum
ulti
no-
iaior
ii &
fe-
lunt,
itum
inter
: Ad
ubse-
emur
eas

eas tum & vinum à vobis emptum afferetur. Ho:
stemus gradus, perplacet mihi. Vx: Ut ita præ-
tis, vix potuimus assequi. Hor: Lento tamen g-
iuimus. Ma: Adeſt & nostri æris vinum. Ho: I-
men nupc decumbamus. Vxor: Deprome quod att-
dapis, tu famula vinum cyatis infunde. Vol:
i Genopolis lagenam mutuo dabant mihi, qui
ignotus eram. Ho: Edamus nunc, & poculis re-
lectemus. Ma: O quam lepidum est & iucundu-
m loco. Ho: Propino tibi vxor. Vx: Bibe bonis a
Hen: Præbibo tibi. Ma: Sit commodo. Ho: P-
degustate, tum bibere delectabit vos. Vo: A-
prandij cibo satri sumus. Ho: Edere si non lib-
crius bibite. Ma: Sitienti propino. Hen: Ille
sum, tibi pari haſtu rcspondebo. Vo: Puella illa
tu & cibo abstinet. Vx: Puellarum non est bil-
summis labris data pocula lambere & pitifas
Hesperus instat, redeundum est domum. Max:
lubet, in nobis mora non erit. Ho: Exurgite, ci-
mus. Hen: Celeres congregiemur.

CONVIVIVM SATYRICVM

sue inuestituum,

Iuuenalis hōſpes, Bartholdus, Georgius
Antonius, Martinus coniuic
& Seruus.

SAlui sitis literarum cultores seruidi. I-
sis & tu poēta eloquentissime. Iu: Qui
negotij geritis? Ge: Evidem otium non

us. Iu: Nihil literarij tractatus? Bar: Commenta-
mutuo nescio quæ. Iu: Non vos præmit æstus? vñ-
petite aut tecta, non parum incommodat rabies illa
ularis stellæ, quam nunc sol incolit. An: Domibus
r hyemem morati sumus. In: Has meas ædes et
subite, potu vos excipiam. Ma: Sumptui iſi par-
on sitimus oppido. Inue: Obsequimini, ſu-
lato aia-
ugabimur mutuo, ipſe canus, adolescentibus
ſ delector, ut nihil ſupra. He: Frontem perfrica-
ſ, et tua ſubibimus tetta. Iu: Accedite audientibus
ſ, meumq; non fugite ſenium, ipſe et olim adoles-
ci. Bar: Canos tuos non fugimus, ſed formidamus
et pueri, tibi in literis emerito militi conuiuere.
vne i promptum cereuifæ pocula aliquot et vni-
lerrime curabo. In: Potius æstus tempore in precio
agniq; æſtimatur, vbi calore arent labella. Se: Hic
proficit bibentibus. Iu: Adolescentibus vobis litera-
vidis præbibo. Co: Salutem precamur et potes.
iſq; vestrum labia potu madida faciat, deinde
nunc potus acceptior eſt cibo, ſed utro plus
vni eo utimini. Con: Utroq; iuxta gaudemus,
itum postquam ſedaueritis, literarij aliquid nu-
inuicem. Co: De literis loqui noſtras ingenio-
dit vires, iſpis primoribus labijs vix de gusta-
i: Intelligo non vſq; adeo iſparum rudes vos effe-
ulatis. Geo: Per Apollinem et Palladem ex-
muis iſparum. Iu: Ideo me copulari ſene nunc
utimini, respondeteq; quæ queram. Bar: Re-
ſ nota, ad ignota obicebi. Iu: Festis die-
bus.

bus quid gentilibus olim erat negotij à meridie, sac-
deorum peractis. Ge: Per tenebras scio, et Andabat
rum more. A præceptore quondam me audinisse reco-
dor, quod in agris, in viarum compitis conuenieban-
ibidemq; mutuis verbis in se per vices inuehebant
curribus stantes. Iu: Vere dicis, quisq; alteris sua, si qu
habuit, scelera obiecit et aperuit. An: Non ægrefer-
bat cui conuicti abatur: Iu: Viciatus rursus in suum co-
uictorem dicebat, ut canis morsu petitus remorde-
solet. Geo: Spectaculum, me Hercule, iucundum fu-
visu et auditu. Iu: Sic et vos adolescentuli exerce-
ingenia deberetis, ut unus alium nunc laudaret, nunc
vero increpando laederet. Bar: Amicitia mox tum run-
peretur. Iu: Prædicendum esset, ut o alterius
boni consuleret verba. Geor: Quid si ex membris, a
unus alterum suis posset depingere coloribus. Iuuic
Istud efflagito sedulo, unus auspicium sumat. Geor:
Cuculi progeniei te esse credo per Herculem, pusilli-
namq; corpore es, sed voce magna et virili, can-
instar bouis. Itaq; miror quomodo in tam paruo cor-
pusculo tuo tanta vis spiritus resideat. Bar: Tu conu-
eorum, qui manticam à tergo non vident, aliena no-
sua cernunt vitia, sic tu me pusillum corpore arguis-
cum tu quolibet pygmeo minor sis, gressu tamen super-
bo, rubea tunica, Thyara preciosa incedens alium et
Herculem te putas, ac nuper Hannibalem te esse assere-
bas, cum ne musculum fugare posses. Ant: En tu Mar-
tine ades? vocaris tu Martinus, ubi equus tuus, ubi nu-
per insidebas? Quis es tu? ambulas nunc pedibus? ab equo

non

n ad asinum, sed terrano transcendisti. Mar: Tu
sute ridere sine, tu trium teruntiorum homo, tu
milio, tu lerna malorum, tu morionum hospes stu-
tiaeque domicilium. Iu: Abunde ingenia ostendistis,
incibite, tum demum regrediemini domum. Ma-
lbibimus, tu gratiam habe.

CONVIVIVM LAUDATORIVM.

Demosthenes, Hospes, Gerardus, Theoderi-
cus, Kilianus, Vilhelmus,
Coniuic.

Coniuic vos wolo à meridie. The: A meridie cur
non prandij hora? De lauta mibi non est culina,
id magis naq[ue] aranearum telis, non pinguisbus
m[er]itis f[ac]ilius. Per superos, bellus homo es, vocare
nisi coniuic famicos, non famelicos, facillimum tum
st sine impendio coniuicatorem esse. De: Coniuicium
pparabo merendarium, quod, à meridio loco cibi
merendarij agitur inter homines. Kil: Quid nobis
immune dabis? De: Satis cereuisiae & edulij nonnihil,
quo bibendi excitetur cupiditas. Vi: Ad quam venie-
mus horam? De: Circiter primam, neq[ue] diutius mora-
mini. The: Aderimus in ipso sono prima horæ. De:
Rogo, in tempore huc pedes fert, agemus palestram
quandam literariam. Kil: Post sublatum prandium
huc feremus pedes. De: Postremum occupabit scabies.
Ge: Ratum sit quod loqueris, postremus qui venerit
malo afficietur, domum iam pransuri ibimus. De:
Discedite, propediem huc remigrate. Vil: Salve De-
mosthe-

mosthenes orator eloquentissime hic aduenimus omnes,
quid nunc nostra tibi conferet præsentia? De: In
amœnissimo meo horto apud domos posticum situm sub
arboribus compotabimus et una nugabimur. Kil:
In nobis mora non erit. De: Serue adhortum fer potum,
cereuisiam scilicet præciosiorem, et bolum unum
aut alterum carnis. Ser: Præstabo effectum. De: Me
comitamini in horti amœnitatem. Ge: Paribus se-
quemur, passibus. De: Hortulum hunc in delicij
meis habeo, estq; tacitum delectamentum meum. Vil:
Est iucundissimus locus. De: Sub hanc arborem se-
debimus quiescentes, et de hoc potu exigui valoris
sitim curabimus, præbibo cuilibet vestrum calicem
hunc. Kil: Salutem tibi ferat bibenti. De: Congarrie-
mus, postquam quisq; calicem istum ebiberit. Ge: Bi-
bimus nunc ordine omnes, quid iam tibi placet. De:
Exercitij ne aliquid indies habetis, quo studium ve-
strum corroboretur, magisq; grandescat in vobis pro-
fectus scientiae? Vil: Nil nisi epistolas scribimus. De:
Exercitatio quædam est, qua nihil iuuentuti vti-
lius. Ger: Que illa est? De: Quod ætate sibi parem
vel peritia puerum modo vituperet, modo laudet.
Kil: Eam artem vituperandi vel laudandi ubi disce-
remus? De: In Rhetorica, quam vestra indoles non
sufficit capere, vel uti ipsa. Sed alium laudare vel vi-
tuperare ingenij exercendi gratia ante artem cognitam
etiam et laudis et honoris est. Vil: Laudaturus alium
auspicium unde sumat? De: A corpore, à genere vel
progenie, à fortunæ dotibus et scientia, probitate vel

L

mo-

moribus, Edite buccellas aliquot & bibite, tum vi-
cissim vos laudabitis. Ge: Ipse glaciem secabo, Bellus
tu homo es Theodorice candidis capillis, modesto vul-
tu, gressu testudineo, facie alba, ingenio fœundo, pa-
rentibusq; opulentis. The: Te me fricantem refricabo,
quod mihi das laudis omne id tibi competit. Pulcher
es adolescens, flava coma, honesto aspectu, gradu egre-
gio. Minerua fertili, & maioribus diuitibus progna-
tus. Kil: O Vilhelme audi à me tui præconium, parenti-
bus percepi te ortum præclaris, scioq; non sterili esse
indole, statura non deformi, scientia non contem-
nenda, assiduusq; es librorum lector. Vil: Et tu albæ
gallinae es filius, neq; infelici ingenio, corporis habitu
decoro, ut nihil supra. De: In laudando alium, sem-
per illud Pliniū in mente habete, Hoc ipsum esse aman-
tis, non nimium laudare.

CONVIVIUM DECLAMATORIVM.

Pædagogus hospes, Ioannes, Hermannus, Al-
bertus, Iacobus conuiuæ, Seruus.

Hodie dies est, quo à lectionibus feriari est recep-
tum. Io: Noscimus, quid deinde? Pæ: Scitis eti-
am quid sit ociari à lectionibus gymnasij? vel quid
sit agendum, dum à scolæ negotijs est libertas? Her: Tum
ludendum est in campo, pila vel globo per annulum
ferreum, vel cursu, vel palestra dimicatoria, aut collu-
ctando. Pæ: Scopum nondum tetigisti, toto aberras cœ-
lo. Io: Eo modo tamen feriæ literariæ à nobis hactenus
nostrisq; maioribus, dum literas didicerunt, peracta
sunt.

im vi-
Bellus
o vul-
do, pa-
ricabo,
ulcher
u egre-
rognan-
arenti-
ili esse
onitem-
tu albae
habitu-
i, sem-
aman-

v M.
I-

recep-
itis eti-
il quid-
r: Tum
inulum
ut collu-
ras cœ-
tenuis
peractæ
sunt.

Sunt. Pæ: Istud nihil aliud est, quam vocatione à gymna-
sio abuti. Aprandio hoc me accedite, erudiam vos adho-
rulam vnam, quid sit vacare à librorum lectionibus, &
quomodo ferias scholasticas commode collocare poteri-
tis. Al: Adueniemus prandij peracta fabula. Pæ: Hic
vos operiar, in tempore facite adstitis. Io: Certe reuerte-
mur propediem. Pæ: Magnæ fidei adolescentes vos nunc
video, quod promissos aduentus re exequimini. Asside-
te, nonnihil potus afferri faciam, quo linguas irrige-
mus promptius ut loquamur. Her: Nostri gratia ne
assis impendium facias. Pæ: Serue aliquid vini pro me
& affer. Ser: Expediam quam rectissime. Pæ: Cupitis
nunc audire quid sit ociari à lectionibus gymnasij? Her:
Anhelamus cupide. Pæ: Post haustum hunc factum,
eloquar. Hoc poculo vestros aduentus excipio. Io:
Gratiam habemus. Pæ: Bibat & quisq; vestrum,
Nunc quæ pollicitus sum præstabo. A schola quoties-
cunq; feriabimini, hoc exercitijs habeatis. Ia: Quod
genus? Pæ: Auditæ ruminetis & breuiuscum orationem
quandam concinnate, in rei vel personæ cuiuspi-
am laudem vel vituperium, quod declamitare olim
vocitabant. Ia: Nescimus qua arte declamationes con-
ficiemus. Pæ: Rudem & impolitam orationem con-
nectite, quo ad artem didiceritis. Unicam à me accipite
declamationem in literarum laudem. Literæ, id est, sci-
entiae nobilissimæ sunt, neq; unquam satis laudatae neq;
laudari ut dignæ sunt à quoquam possunt, multum namq;
boni & frugis afferunt, per ipsas posteritati gesta in-
dicantur temporum peractorum, per ipsas virtutes,

L 2

fœli

foelicitas, magistratus, honores, laudes dantur & accumulantur, facilius quam per opes, ipsæ semper adeptæ, nunquam neq; in vita, neq; post funera decolare aut ornare cessant habentem. *Dixi.* Ioh: Periculum & ipse faciam, commendaturus virtutes. Pæ: Age facito, ingenio utere tuo foelicissimo. Ioh: Virtus res est ardua maxime, difficilisq; acquisitu, tandem adepta, foelicissimum reddit, omnia quibus egemus præstat, nam illi nihil deesse dixerunt scriptores, quem penes esset virtus, virtus omnia in se habet, virtus ad sydera vehit, vicium ad imatartara mittit. *Dixi.* Pæ: Bibite nunc omnes, ordine quisq; calicem excet. Her: In harenam & ego descendam, prudentia virtutum omnium nobilissima, in cognitione rerum consistit, qua cognitione nihil est homini honestius, scire laudabile, nescire viciosissimum est. Vir prudens rerum peritus, uno minor est Ioue, Inquit Poëta, ignorans à caudice differt nihil. *Dixi.* Pæ: Calicem quem meritus es, bibe, ceterisq; præbibe. Al: Palestram ineam & ego liberalitatis Encomion prolaturus, Liberalitas ea virtus est, quæ humanum pium & benignum esse docet hominem, datq; ubi dandum est, seruat ubi retinendum est, sua non prodigeré, neq; tenacem esse, ut est Euclio Plautinus. *Dixi.* Pæ: Bibe poculum quod meritus es, & alijs propina. Sic uestra ocia transigite, tum ineruditos euadetis viros. Ioh: Cutrabimus, tu vale & gratiam habe.

CON-

CONIVIVM RECONCILIA-
torium.

Hosp. noldi Henricus inimici iniui-
cen. us, Crato Reconci-
liatores.

VT sic rixamini inuicem canum more, nihil vos
pudet? Hen: Iste malorum lerna, suis semper ver-
bis me insectatur malis, nequeo ipsi obuius fieri, vel
adesse, quin aliqua iniuria me persequatur. Ar: Tu
me tuis dictis semper laceras, rodisq; ossa caniculi,
prædi tibi, ut mordere & deferre apud alios me cef-
se ut clavum clavo trudam quod senties cum magno
o malo. Hen: Ah, tu pigmeo minor, quid narras?
Ientaculi vice quod est esurienti, id tu mihi esses, si
ad pugnos ventum fuerit. Ar: Sim pomilio quantum-
uis pusillus, tamen à te, ut inter simias asinas tractari
olo, neq; pessundari. Cra: Huiusmodi silete verba,
istas lites componite, longe præstat pax & concordia,
nam simultas & discordia. Hen: Tranquillus & qui-
etus esse vellem, nihilq; secum aut conuictus aut
commertij habere, sed liber ab ipso fieri nequeo, inse-
quitur me paßim, ut umbra corpus, succuliq; scro-
pham. Ar: Tuo confortio carebo facillime. Ho: Taceat
vib, scio quid faciemus quo vos conciliatos redde-
mus. Hen: Quid? expime. Ho: Compotatiunculam
ad cereuisiae pocula agemus, tum inter potandum ve-
stris animis discutiemur rancorem illum mutuum.
Hen: Lubet mihi, diuersorium istud cereuisiarum in-

L3

tre-

CON-

tremus, sequimini vos bellum belluones poculum. Ho:
Domi nostrae in umbra sedebimus tranquillus, se-
cundius & iucundius. Cra: Præstat suis interesse pœ-
natibus quam alienis. Hen: Potus feratur abunde
tum calculum & romnem impendij faciemus. Ia: Ad-
sint & potoria pocula. Ho: Afferentur modo. Ia: Pro-
spera sit cerevisia bibentibus. Ho: Et tibi afferenti. Cra:
Vos duo hactenus inuidiosi inuicem, & mutuo, po-
culum exhaurete in fœlicem vestræ concordiae euen-
tum. Hen: Bibam ubi siti laborauero. Cra: Arnolde
tibi propino. Ar: Commode & fortunate bibas. Ias:
Vinum biberemus, id conuenit reconciliationi. Hen:
Duæ mensuræ vini ferantur, alteram ipse exoluam.
Ar: Alterius sumptum ipse dabo. Ho: Ilatum vinum,
ego calices vitreos eluam. Ia: Hic vinum affero, sit
felix fortunatumq; de ipso potantibus. Cra: Nunc ani-
mi prius mutua inuidia turgescentes immutabuntur.
Hos: Heus tu Henrice, ut ita obstipato sedes capite,
hanc vini pateram propino tibi integrum. Hen: Accipi-
am lubens, postquam ad fundum fuerit exhausta. Ho:
Viden? exorpsi. Hen: Video, & mihi nunc repleas ipsam.
Ho: Faciam. En: tibi, ipsam funditus imbibas. Hen:
Istud leuissimum mihi factum erit. Ia: Arnolde ut files?
fac à te haustum propinatum accipiam. Ar: Hoc pocu-
lum vini tibi præbibo. Ia: Faustum sit tibi opto. Ar: Bi-
bendo fac respondeas. Ia: Faciam attutum. Ho: Feruent
adhuc animi vestri odio mutuo? Hen: Nequaquam. Ho:
Utrig, calicem vini præbibam, quo discordiam in concor-
diam mutetis. Hen: Fiet, tu hibe. Ho: Euacuavi nunc
par-

partite inter vos calicem illum medium quisq; epotet.
Hen: Arnolde medium tibi propino. Ar: Sit fœlix fau-
stumq;. Hen: Medium bibi, nunc tu ad fundum epota.
Ar: Faciam, viden? Cra: Consertis manibus nunc dis-
cordiam deuouete, concordesq; vos victuros promittite.
Placet istud vtrig? Hen: Arridet mihi. Ar: Et mihi
displacet minime. Cra: Ista sancita est reconciliatio. Hen:
Miror qui fiat, quod ad vini calices homines in mutuan-
redire gratiam solent. Cra: Deus vini habetur Bacchus
ipse, qui aliquando dicitur Lyeus à Lyeo, id est, soluo,
quia vinum tristitiam & inuidiam soluit.

CONVIVIVM HISTRIONVM

sive parasiticum.

Nero hospes, Buttubatta, Gnato,
Curculio.

Vnde proditis vos rudes, tremuli, pannosi, ala-
cresq; animis Histriones? But: E foro. Ne: Quid
ibi quæstus estis adepti? But: Lucri prorsus nihil, ho-
mines nunc sapiunt, Solones, tertiumq; Catonem præ se fe-
runt. Ne: Non plus vestris capiuntur gesticulationibus?
Gna: Afferunt mimorum se sat domi habere, se ipsos ut-
cunq; Histriонice gestus exhibere. Ne: Vertuntur nunc
omnia ut quæ prius in delitijs sunt habita, nunc iaceant,
& nihil ducantur. Cur: Timemus quod esuriendo ad
restim nobis res veniet, quum victum solitum denega-
bunt homines. Ne: Animos non despondete, ipse solus vos
tres integri anni curriculo adhuc pascam, ab alijs de-
stituti si fueritis. Bu: Grati erimus domino regi nostra

vnico præsidio. Ne : Estis famelici, libet ne cibum ingurgitare? Gna : Per Herculem, per omnes Deos patellarios esurimus acerbissime. Ne : Pingue hic sumen, pinguaq^z exta edite, deuorateq^z, igne & vino calidos vos facite. Bu : O nostrum præsidium & unicum asylum, tu ille nobis es Iuppiter, id est, iuuans pater, ille nobis es deus tutelaris tutaris nos à saeu stomachi tyrrannide, scilicet fame. Ne : Deus vester ero, adiutor & alumnus, si ea quæ interrogauero mihi responderitis. Gna : Ad verba quæcumq^z volueris, dicemus nobis comperta. Ne : Quæ populi de me est sermo, verum audire delector, verum mihi dicite, de me quæ fertur vulgo sententia? But : Passim ad astra referunt, pium, benignum, æquum, prudentem, diuitem, potentem, omnium horarum hominem te esse dicunt, & qui possit æqua discernere lance, quid distent æra lupinis. Ne : O lepidi Histriones, ob istud nuncium tritis vos donabo lacernis, calidoq^z sumine. Gna : Quæ diximus ex oraculo sumus locuti, ita nos patellarij iuuent dij nostri. Ne : Vos semper iure feci plurimi, vestrum genus semper, credidi mundo utilissimum, hominibusq^z diuinitus datum esse. But : Non facile quis dixerit laudem & Encomium nostri albi. Nos nominumsumus solamina, nos solatia, mæstorum consolatores, veri assertores. Sine nobis, vino & mulieribus hilares esse nequeunt mortales. Imo nos etiam nostris solis facetijs alacres facimus. Natura nobis est semper lœta, semper æqua serena non nubila mens ut ceteris hominibus seueris mœrorem s^æpe aduehens. Ne : Sed agite quem

um in-
eos pa-
sumen,
calidos
im aſſ-
er, ille
ichi ty-
aditor
ſponde-
nus no-
io, ve-
ne qua-
ferunt,
poten-
et qui
lupiniſ.
tis vos
iximus
uent dij
veſtrum
inibusq;
dixerit
ium ſu-
es, ve-
hilares
olis fa-
r laeta,
eris ho-
ed agite
quem

quem vos me facitis? Gna: Imo longe maiorem nos te
ad aſtra ferimus, te Deum facimus, et si quid est Deo
marius, multus eſt nobis in ore rex Nero, rex liberaliſſi-
mus. Ne: Verbis iſtis ſemper apud me comeatum,
dapsilesq; lances, tritasq; lucernas in promptu reperi-
tis ſemper. But: Gratia fit domino regi de praefenti-
bus patinis, futura dum accipiemus, etiam pares gra-
tias habebimus. Ne: At quales in plebeiorum poena-
tibus vos geritis? But: In aedes admitti, culinas pati-
nasq; lautas petimus, illas exedimus, linguimus, lam-
binus, rodimus. Damnoſi ſumus patinis et culinis, nu-
damus homines argento, dapibus et eſca. Ne: Pocula
non efflagitatis? Gna: Hirundines ſumus poculorum, bi-
bere non definiſimus, quo ad guttula reſtat. Nos Vulcani
ſumus filij quicquid tangimus, comburimus et conſu-
mimus. Ne: Approbat ne vulgus album veſtrum? Cur:
Nobis calculum adiicit album dicens oportet verſu-
tum eſſe, ac rota eſt ſigularis, nullumq; hominem eſſe
frugi quin bene et male facere ſciat ut nos. Ne: Nun-
quam ad verbera vobis res venit? But: Creberrime
vulmeis pigmentis nobis pellis vngitur, verum ad
pugnos indurata cutem habemus. Ne: Pelles veſtras
iſtis meis poculis iam farcite et patinis, tum minus
ferire ipsum dolebit vobis.

CONVIVIUM NVGATORIVM.

Salibus et nugis recenſendis certant.

Hofpes, Poëta, Somniator, Coniuiae,
Seruus, Nugo.

L5

Bo-

Bouem mactauit domi, ad intestina comedenda, rogo, sitis mihi conuiuae vos quinq. Nu: Plures nostrum sunt gratiam habe in aliam vicem. Ho: Plus carnis & intestinorum mihi est, quam vos deuorare poteritis. Po: Attamen inconmodum est, tantus conuiuarum cætus. Ho: Minime gentium. Raucida mihi sicut hunc intestina sine conuiuis, solus sum cum solo famulo, omnia nequimus deuorare nam vultures non sumus. Som: Tum fac pateant ædes, intrabimus tecum, visuri quonos excipere velis. Hos: Fælicibus aubus limen transcendite. Gratulor vobis fælices aduentus in domicilio meo. Nu: Fælix sit & tibi ac comoda hæc habitatio. Ho: Serue promptuarium refera, carnes testas depropane, cerevisiam præbe & calices, quæcumq; conuiuio apta conueniunt ministra. Se: Claves promptuarij præbe, occlusum est. Ho: Velox redi. Nu: Festinare tantopere haud opus est. Expectabimus facilime, fame non premimur. Ho: Quid tum, aliquem tamen in stomacho habebitis locum bolis aliquot. Tu seruorum aut alterum intestinorum vernad ad prunas tortres. Ser: Exequar. Ho: Vos interim de his carnibus sumite. Nu: Fiet. Ho: Ipse exemplo vobis ero, prius in quadram bucellam de crependo. Po: Age tum fenestram edendi & nobis aperies, ut hospitis est munus. Ho: Vinum hoc pitisate, palatis sapiet. So: Propino tibi. Ho: Bibas prospere. So: Certe nobile est, & cum quolibet alio sapore certaret. Ho: Tale est, ut ad egenorum mensam bibitur. So: Et acre & suave est. Ho: Extra illa calida dum feruunt, edite, frigida insipida fiunt.

Po:

Po: Ipsiſ non parce vitemur. Bo: Ut ita ſilenteſ eſ taciti
eſtiſ? quid in corde voluitis an curam prolium educan-
darum? Nu: Non iſtarum ſollicitudinem matribuſ eſ
uxoribus relinquiuiſ. Ho: Sumite animos hilareſ
bibendo, quiſ nobis ſcomma aliquod recenſebit, quo
ridebiuiſ? tu iſtud facito, Nugo vocariſ, fac eſ
nugeriſ nobis nonnihil. Nu: Scōmatum vel faceti-
arum expers ſum, attamen quod ſcio dicam. Muliereſ
vetulae in templo oranteſ cluimbuſ attrahunt pedeſ,
ſcitiſ qua gratia? Ho: Ignoramus, tui dicio. Nu: Ideo,
ut ſi quid per poſticum venti emiſerint, non perdant ſi-
ne fruge, ſed ipoſo pedeſ calefaciant, ut plautiuſ ille
Euclio, nocte follem ori aſtringet, in quem anhe-
tum mitteret, et mane ignem cum ipoſo excitaret. So:
Audite et me, ſomniuſ hac nocte habui, multum me
iueniſſe auri et argenti lepidaeq; nymphae adiacere me
amplexanti, at expergiſcens ſenſi feleſ mihi adeffe lin-
gens maxillaſ meaſ, nam madebant ex heſterna cra-
pula. Ho: Tu poētiſas facetias nobis narra, tum omne
impendium huius conuiuij immuine habebiſ. Poē:
Aures arrigite, verſuſ audietiſ lepidos in hara poē-
tiſa natoſ, undecim ſcilicet hoſ. Dum viña bibo,
triftari non bene quibo. In baſtu primo lator ſub pe-
tioriſ imo. In cordiſ fundo lator dum bibo ſecundo.
Poſternum potuſ, viñum mox fit mihi notum. Et po-
tuſ quartuſ lātum reddit atq; facetum. Et poſtuſ quin-
tuſ lātam mentem facit intuſ. Dum bibo biſ ter, ſum
qualibet arte magiſter. Potuſ ſeptenoſ frons efficitur ſine
freno. Potuſ biſ quartuſ, mihi ſenſuſ tollit et artuſ.

Sed

Po:

Sed si plus bibam, Kannen, Top; omnia frangam. Ut
corpus redimam, Rock, hemmet, omnia vendam. Hos:
Radiculi per Herculem sunt & poculis abiit versus.
Poe: Ipsos boni consulite, qualis sum poëta tales &
dico versus. Hos: Immunes vos omnes iam à symbola
fecisti. Poe: Gratiam referemus olim.

CONVIVIVM TABERNARIVM VBI
certo asse & nummis præsentibus conui-
natur & soluitur.

Tabernarius, Iasperus, Henricus, Maximilia-
nus, Volffgangus, Georgius, Ar-
noldus, Viatores.

Ias: Ho ho, nemo hic prodit, vacant hæ ædes? Ta:
Quis foris pulsitat clamandoq; domum personat.
Salvi e Iospes tabernariae. Ta: Et tu. Ias: Et quid lau-
babes obsonij? dapsilice ne instruxisti focum? nostrum
hic sex peregre profecti adsunt exitinere fessi, & esu-
rientes, cibiq; & potus cupidissimi. Ta: Sa. & recon-
ditum cibi habeo, si vobis æs exoluendi suppeti. Hen:
Bonorum satis habemus, pecuniasq; Croesi & Crassæ
æquamus opulentia. Ta: Isti assidetæ mensæ, fercula
iam afferri faciam, quiescite interim. Ma: Faciemus,
ac tu festina, acerrima nobis famæ est, qualem ab in-
cunabilis habuimus nunquam. Ta: Morbo isti mede-
bor pulcherrimæ perna voragini ventris far-
cite, mox lautiore nas afferam, sei
erate prius. Vol: Ben. Hen: Dominus. Vol: Chri-
stus dei filius, salutis. manæ autor & conseruator, ta-
ber-

m. Vt
Hos:
versus.
les &
imbola

VBI

? Ta:
t.

id lan
ostrum
& esu
recon-

Hen:
Crassi
fercula
riemus,
n ab in-
mede-
ris far-
mē
u. bri-
itor, ta-
ber-

vernarium hoc prandium suis benedictum reddat.
Hen: Amen. Vol: Nunc edenius ipse morari nequeo.
Ias: Ede, non morabimur, quin & nos cibum sumemus. Arn: Durat est & admodum salsa caro ista. Max: Per salcedinem pelle. Arn: Cantharum medium ebi-
cam. I. l: Tum ad fundum ipse exsicabo. Ge: Heus
is hospes, tere. nisi plus prome hæc pota est. Ta: Ab-
unde cerevisiam afferam, placet ne & vinum? Max:
Vti q, quanto præciosius fuerit, tanto ipso plus delecta-
bimur. Ta: Hic vinum afferro nectareum, nectaris cœle-
stiam deorum nè latum & tongueum cedens, eo hilares vos
reddite. Ias: Faci mus, alia obsonia præbe, assi si quid
habes, elixis non oblectamur. Ta: Sunt mihi capi duo
illaridati & ansæt in veru adhuc calidi, le ipsis quid
afferam? dicite, utrum ansere an capis palata plus
gaudeant vestra. Ias: Ans. emferas, capi tibi serues.
Ta: Accipite eum, pinguem, & adipe mui. ac si tener
vitulus esset. Hen: Ho, ho, sodales optimi lassitudinem
itinere longo contractam nunc curate idimus in
cœlum. Max: Præbibo tibi, guttur mea onstringit
anserina ista caro. Ias: Ex postico anseris edas. Vol:
Oletu iam capior magis, quam si viueret. Ta:
O vos coniuœ, ut nunc stomachis valetis, est ne
factum melius. Ma: Longe præstantius intestina nunc
vigent, quandum adueniebamus. Ias: Hospes propino
tibi. Ta: Profit, bibere nondum cupio impransus sum,
bibite vos basilice, ipse impendiorum immemor non
ero. Ge: L. tuorum obsoniorum non obliuiscemur.
Ta: Istud decet ad mensam. Hic caseum accipite, qui

ad=

aduenarum hic solet esse terror. Max: Nos perterret
cet minime, sat aeris habemus, unde symbolum pen-
demus. Ta: Edite de ipso vel butyro quantum lubet.
Ia: Tolle mensam hospes, satedimus, hinc abeundum
est. Ta: Non abeundum sed soluendum quisque vestrum
tribus albis symbolum soluet. Vo: Hui, tantum? Vix
bus valuit tantum. Ta: Vini bibistis multum. Ma: O vos
sodales optimi hinc quomodo euadim, quo pendemus
symbolum? Ia: Hospes es innumeratus non habemus, no-
stra chyrographa tibi debimus, mox exoluturi et e pa-
tria tibi aes missuri. T: Chyrographa non accipio, nam
literarum expers sum, sed vel pecuniam vel exuinias.
He: Nunc versum quorundam recordor. Est bona vox,
hol wein melior, schenk ein optima, trinke aus. Est ma-
la vox, rechen prior, bezahlen pessima, den rock aus. Ta:
Sit pessimum vel optimum, aut soluite, aut vestes ex-
uite. Ia: Accipe has vestes ad vesperam, vel ad summum
eras reponerabimus et redimemus.

CONVIVIUM NATALE.

Macrinus natalem diem celebrans, Perfi-
us, Castor, Pollux, Coquus conui-
ua, Seruus.

Io, io, o festiuissimum diem, o candidissimum solem
hodiernum, feliorem integer annus habet nullum.
Pe: Unde tantum hodierni diei Encomium profers? Ma:
Ignorabas hodie mihi esse diem natalem. Pe: Per Hercu-
lem non cogitabam, non tum natalicio tuo die nos tuos
amicos epulis et mensa excipis? Ma: Utique, adsit meo

pran-

prandio omnes quatuor, meum diem genialem mecum
célebretis. Ca: At quantum impendij faciet quisq?
Ma: Sumptus mihi impendetis, ipse feram omnia,
crumena mea. Po: Age perplacet, condicimus, non
opus est nobis scindere penulam. Ca: Vbi coniuiae vo-
camur sumus facilimi, ubi ad erogandam pecuniam, sur-
di & auribus mortui. Ma: At natalitias muneribus me-
vt donecis oportet. Per: Ipsa mittemus lubentissime.
Ma: Coce. Sunt ne edulia per coacta? Co: Quando lubet
accubitum ite. Ma: Serue est ne mensa de corata qui-
bus solet ornari? Ser: Est, & diutissimè. Ma: Lauetis
mei coniuiae & discumbite. Ca: Prius discumbere tuum
est vt hospitis. Ma: Benedicite. Per: Dominus. Ma:
Cunctipotens Deus cœli et terræ dominus, be-
nignus autor, creator, saluator humanae cre-
æ, hoc
natali coniunctio, cibum & potum nobis pransuris salu-
bria facere velit. Per: Amen. Ma: Nunc epulis negoti-
um sumite & poculis. Po: Ociūm non agemus. Ma: Sal-
fuginosam illam carnem vel porcinam gustate. Ca: Fiet.
Ma: Serue ad cyathos sta, videq; ne siccitate hient.
Ser: Curabo. Ma: Iurulentas fer carnes, his siccis
non est delitium magnum, quadras alias porrige.
Ser: Exequi volo. Ma: Carnibus istis iurulentis frui-
mini quo ad assæ afferentur. Per: Facile est contentum
esse patina tali poculisq; laepidis. Ma: Genio indulgete,
Epicuriq; viuite. Pe: Propino tibi in fœlix auspicium se-
quentis anni. Ma: Hodie alium auspicor annū meæ ca-
tatis. Per: Tibi nunc est exordium anni, ut omnibus mor-
talibus, ipso circumcisionis die. Ma: Assæ carnes fac
ad-

ad sint famulae. Fa: Efficiam celerrime. Ma: Orbis
tolle, aliosq; præpone. Ca: Omen fœlix tibi hoc poculo
opto à Macrine. Ma: Et tibi ipsum non sit infœlix.
Pol: Age bibendo mihi parteferas. Ma: Non differam,
omnibus vobis ad has tostas carnes præbibo, in grati-
am, quod hoc natali meo die me inuisistis. Ca: Lu-
bentes fecimus, maiora velimus si inseruire tibi pote-
rimus. Ma: Decerpite assūm ipsum propositum est ut
edatur, non ut rursum in culinam de feratur. Pol:
Strenue nostrum agimus munus. Pe: O Macrine hi-
larem hunc sumas diem, genio affatim indulge, deoq;
gratias habe, qui hoc die vitæ munere fungi fe-
cit & concessit. Ma: Istud hodie feci, facio & quoad
hic dies luxauerit, faciam. Ca: Macrine scis ne? Cur
mutra mittantur ab amicis, illi cuius est dies nata-
lis. Ma: Puto quod signum sit amicitiae, eo munere
gaudeant natum esse in mundum eum cui mittant.
Ca: Ut die circumcisionis donentur xenia, ob noui au-
spicium anni, ita ipso die natali nato homini. Ma:
Verisimile est. Ca: Sic res est. Ma: Serue, bellaria ap-
pone & cyathos aspice an sitiant. Pe: Nunquam vi-
di calices sitire. Ma: Intelligenti pauca satis faciunt,
caseo hoc ora exiccate, butyroq; animos si moerent le-
nite. Pol: Macrine, præbibo optoq; fœlix sit tibi dies
natalis posteraq; ætas. Ma: Commode bibas. Ca: Fac
deponi dapes, expaciabimur aliquantulum. Ma: Serue
mensam tolle. Ca: Legamus hymnum. Ma: Deus mi-
sericors & iustus, qui in hanc lucem nos creauit, cre-
atosq; pascit sua gratia, benedictus sit in aeternum &
ultra.

bes
ulo
lix.
m,
ra-
nu-
te-
vt
ol:
bi-
roq
fe-
ad
sur
ta-
ere
nt.
in-
la:
ip-
vi-
it,
le-
ies
fac
ue
ii-
re-
a.

Per: Amen. Ma: Boni consulite habita obsonia. Per:
Tu pro liberalitate ista gratiam habe.

CONVIVIVM DELICATORVM

palatorum.

Coloniensis, Vestualdus, Thuringius, Saxo,
Suevus, Heßus, Franco, Phrysius,
obsonator.

Hlus heus contubernales optimi, quid agemus tempore hoc licentioso? conuiuabimur ne inuicem? viuemus semper Stoicos? nunquam cum Horatio spar gemus nubes, paciamurque vel inconsulti haberri? Ve: Iucundum esset conuiuari, si opulentæ nobis essent crumenæ. Co: Ego omnium nostrum nomine nummos exponam et sumptum, si post factum calculum quisque pro sua parte mihi reddere promittit. Ve: Pollicemur ad sacram. Co: Audin tu Obsonator, in conuiuum delicatum obsonia mercatum vade, sed cura ut lautissima quæque mas. Ob: Aëris satis si habuero, obsonando accinctissimus ero. Co: Accipe aureum istum, in quantum opus fuerit, obsonijs splendidis impende. Ob: Pellucibiliter obsonabo. Co: Redeas Paegaseo gradu, et vorans viam. Ob: Obsonatum misi, qui mercabitur nobis edulicæ ampliter. Thu: Aderit etiam mox? Co: Apud propolas cibum coctum emet, tum coquendi labore non egemus. Sax: At quid obsonij affert? Colo: Iussi ut delicatissima quaque quereret et mercaretur. Su: Cuius palato? forte tuo obsonabit? Co: Quicquid culinaria taberna habuerit opipari et cocti, istud nobis comparabit. Hes: Ad-

M

ueniet

ueniet ne oppido? Co: Dicto citius aderit, nos interim
mensam sternemus. Fra: En alias redit obsonatur, sub
pallio ferens nescio quid. Co: Saluus aduenisti obsonator
noster quid splendidi mercatus es nobis? Ob: Admodum
calida, nescio an pinguia. Hes: Proh carnes affert suil-
las & vitulinas, quis illis delectatur? porcina est im-
munda, lepram gignens, vitulina insaluberrima febrem
pariens morbum, & moros gestire facit. Ob: Mercatus
sum quae potui consequi, delectus mihi non erat, alioquin
haec non attulisset. Co: Edamus haec dum desunt splen-
dida. Fra: Verè dicas, boni consulenda sunt vitilia,
vbi præciosis laboratur. Hes: Edat igitur quisq; esuri-
ens, famæ ipsi condimentum dabit, quo sapient etiam
dulcissime. Ob: Aut manus admouete aut solus exedam.
Sue: Quod mercatus es, ede, nos esurire malimus. Ob:
Nunc in portu nauigabo, resq; mea in vado erit, cum
solus haec deuorare debo. Thu: Nihil aliud tibi erat
apud propolas? Ob: Ne My quidem. Co: Bibamus copi-
osius, & quod in cibo egemus in potu recompensemus.
Mox domum ibo quæsumus piperis aliquid zinzibere
conditi. Ve: Ipse si in patria essem, haberem quo latran-
tem stomachum replerem. Hes: Quid? Ve: Patinam fa-
barum, deinde lendium, deinde pisarum, tum lactis, tum
pultis, tum olerum, tum raparum. Haec fercula quibus
desunt potiuntur crassissima carne porcina. Thu: In
laribus meis paternis dulce iuscum de halece ederem,
tabernam potatoriam accedens in sumum sumerem halec
salsugine erutum, de quo lambarem inter potandum, ut
sitim acciperem. Fra: O nobilem meam Franconiam, in
qua

qua vini suavis bibuntur calices, ibidem si esset viuem
rem indulgentius. Sa : In Saxonia mea & nobilis ac sa-
tis crassa cereuisia potatur. Hes : Hessia mea caprinis
carnibus abundantissima est, in ipsaq, obsonia pinguia
& multo iuscuso eduntur. Sue : Sueui mei vino &
nucum copia superbiunt. Phry : Phrisi nostri butyro
fertilibusq, caseis, nobiles sunt & laudabiles. Fra :
Quid tu Coloniensis aies? in quo tuam Coloniam effers?
Co : Opus non est praeconio, satis seipsam commendat.
Fra : Dapes opiparæ vobis Coloniensibus nullæ sunt aliae
quam piper rugosum. Co : Ah vos inopes Germanie
orientalis vel superioris, vos aquæ bibuli. Fra : Si no-
strates aquam non biberent, diu Rhenus vos occiden-
tales Germanos submersisset. Ob : Quisq, suam repetet
domum, nequeo vestris palatis arridentia obsonare,
nam nimium dissident.

CONVIVIVM HELLVONEM

poculis sese argentum.

Hermannus, Arnoldus, Fratres, Iaspe-
rus & Georgius.

SItio affatim, quid consilijs præbes mi frater? Ar: Re-
medium non est aliud magis præsentium siti quam
epotatio crebra poculorum. Her: Pocula quid iuuant va-
cua? Ar: Pocula puto non mania, sed potu referta, va-
cua vasa pocula non merentur dici. Her: Qui hoc? Ar:
Pocula (ni fallor) dicuntur calices, quasi potum conti-
nentes vel continentia. Her: Pot atq, quo nos conferemus?
Ar: In eas ædes vbi conuenire soliti sumus? Her: In iucun-

Mz

dum

dum est duobus solis compotare, si quos haberemus con-
gerrones sue compotatores? Ar: Forte in ipso domicilio
cereuiario quosdam inueniemus nostri consortij. Her:
Accedamus Iasperum veterem nostrum commilitonem.
Ar: Per placet, confessim eamus. Her: Heus heus Iaspere
es ne domi? Ias: Non sum. Her: Non ne te loquentem
audimus? Ias: Non. Iasperum, sed forte Theologum
audit. Her: Ecce oblii per Herculem fuimus istius
tui cognominis, quid agis? latitas semper et assides
Theologicis tuis libris? Ias: In grammaticis regulis su-
dani et legi. Quid venitis? quid expetitis? Her: Veni-
mus curatum cuticulam tecum ad pocula. Ias: Hæc do-
mus ad algidam dicitur culinam, nihil neq; cibi, neq;
potus neq; ignis est. Her: Adeat cantharus quo potus
feratur? Ias: Fideliam habemus non stanneum can-
tharum. Ar: Dulcior est potus ex fistili poculo quam
stanno. Her: Istud est, quod dixit Agatocles rex, filius
figuli, qui rex maluit ex vitiilibus vatis quam aureis
bibere. Ias: Hic è regione in taberna coquinaria cere-
uifiam feram, interim expectetis. Her: At redi velox,
sitimus fortiter et acerbissime. Ias: Hic redeo, fœlix sit
cereuifia bibentibus. Ar: Et tibi afferenti non infœlix.
Ias: Hoc poculo ebibendo, aut totum, aut medium con-
bibemus. Her: Arridet, sit ratum quod loqueris. Ias:
Hermanne præbibo tibi integrum poculum. Her: Esto,
accipio libenter. Ar: En Georgi unde tu proripi? Geor:
Elaribus meis adsum, visum venio quid hic geratur.
Her: Hic potatur, genioq; indulgetur. Ge: Istud video.
Ias: Assideas, sisq; nobis compotor. Ge: Aere careo. Her:
Pra-

Prædiuitem habemus conuiuij principem, Iasperum nostrum tertium Catonem, & octauum sapientum. Ia: Nasum vestrum nosco, nasuti estis, præter hoc nihil. Ar: Hui, bibite plenis poculis commilitiones optimi, exemplum vobis dabo, calcarq; adde calicem hunc iniurgitando. Ia: Ho, ho, instar vaccæ bibis. Ar: Usq; adeo sapuit, desinere, & cassare non potuit. Her: Georgi, tibi proprio. Ge: Accipio lubens. Her: Ut desidetis tam siccis palatis, calices osculamini, ipsisq; linguas madefacite. Ar: Non feriabimur. Her: Cereuisia plus feras, hæc epota est. Ia: Asses tres porrigite. Ar: Ad calculum feras, in di- gressu soluemos. Ia: Sim minus feceritis, vestibus vos nudabo. Her: Nunc eas ocius. Ia: Fœlix faustaq; sit quam fero cereuisia bibenti & soluere volenti. Ar: Quid non esset salubris satis facere recusanti? Ias: Iste non bibat. Ar: Nunc tanto cupidius bibemus. Hui bibite plenis buccis sodales optimi, bibite ad iugulum usq;. Ge: Quid istud conferet? Ar: Multum sane, quantum quis plus potu madet tanto peritior est, iucundior & hilarior. Ia: Hermanne hoc te saluto calice. Her: Non obfit, ebiibe aut non suscipiam à te. Ar: Abeundi tempus est, vespera iminet. Ia: Exoluite prius impendium. Her: Ad Græcorum Kalendas. Ia: Memor ero, ubi locus fuerit.

CONVIVIVM COMMILITONVM

literariorum asses suos con-
gerentium.

Henricus, Iacobus, Arnoldus, Pe-
trus, Cornelius.

M3

A Me-

AMeridie quid operis faciemus? Ia: Inscius sum.
Hen: Si me audire velitis, scirem quid facere con-
ferret. Ia: Exprime, audiamus. Hen: Utasse cuiusli-
bet apposito conuiuolum instauraremus, diu non com-
potanimus. Ar: Facile dictu est, sed difficile factu. Hen:
Qui hoc? Ar: Aere laboramus. Pe: Neq; cingulus, neq;
marsupium, neq; assis minimus est mihi. Cor: Et mihi
assis non est, quo restim emerem. Hen: Consilium dabo
ut nonnihil æris acquiratis. Parentibus vel cognatis
dicite libellum aliquem albo nummo vos empturos, &
illum deinde potiunculae insumemus, quisq; non nisi
vnius albi nummi (ut vulgo dicitur) sumptum faciet.
Ia: Optimum consilium & acceptandum. Hen: Quisq;
illoco domum eat, & tantum æris à parentibus vel ami-
cis petat. Ia: Curabimus. Hen: At præpeti gratu redite.
Pe: Ibis, viam vorantes. Ar: Redeo, & voti com-
pos factus pecuniam affero. Ia: Præsto & ego sum à ma-
tre hoc nummo donatus. Pe: Venio ipse quoq; sed serus,
quia diu pater nolbat annuere & marsupium laxare.
Hen: Vbi tu tam serus moratus es? quid te detinuit?
Co: Dura ceruix meæ nutricis, quæ decies assem in manu
vertit & reuertit, antequam exponit. Hen: Renuebat
tibi tantillum nummorum? Co: Ægre extorsi, & fermè
lachrimantibus oculis. Hen: Velociſſime nunc potatum
eamus, viuamusq; cereuifarij potatores dum nequimus
bachanalia. Ia: Quo concedemus? Hen: Ad ædes meas,
ibi solitudine fruemur potabimus & ioo cantabimus,
nemine percipiente. Intretis pulcherrimi conibones
& commilitones literarij. Ar: Æquum est, ut qui
totis

totis diebus sudantes & laboriosi consedemus in gym-
nasio literario, animis tristibus trementibusq; corpo-
ribus ob præceptoris sœ uitiam & ferulæ metum,
sic & nos ad pocula exhilaremus aliquam. Pe: Decet
ut qui miseri arum fuerunt etiam lætitiae sint par-
ticipes. Hen: Quisq; vestrum nummos mihi det, ego
princeps coniuuij ero. Co: Muneris istud habeas, sed fi-
deliter exequere non aliquid pecuniae recondas in lo-
culum. Hen: Potum & triticeum panem mercabor, quo
ad teruntium habuero ibo iam latum cerevisam. Ia:
Vade & celer redi. Hen: Tardus non ibo. En redeo.
Potus hic cerere coctus, saluti sit omnibus bibentibus
ipsum, sed præbibere est meum, tibi propino Arnolde. Ar:
Accipio libenti animo. Pe: Iacobe, libet ne bibere? Ia:
Liberet si haberem. Pe: Hunc calicem tibi præbibam
medium. Ia: Id facito, cupio. Pe: Bibe nunc & tu. Ia:
Aliquid panis triticei da, edere oportet me dum bibo.
Ar: Et eidendo bibere necesse est, si cibum decoquere &
ingerere debo. Hen: Cuius est bibere? in quo sifit am-
phora potitet, quo & nos alij potu fruamur. Ia: Vide
ne deficiat cerevisia, alioqui pugnos edes, aut versus
caput cantharum mittemus. Hen: Non cupio istam
fortunam & commoditatem, satis superq; adhuc
restat, vos saltē inuicem præhibite. Ia: Corneli, tu
sifim potu non comprimis, propino tibi huius calicis
medium. Co: Salutiferum tibi sit. Pe: Hoc ebibam,
tum non sine fruge sumptum feci. Hen: Pecuniae sue
quem pœnitet, potu se consoletur. Ia: Ipse ad summum
iugulum me implebo, cogitaboq; nummos, quos à domo

M 4

pater-

paterna attuli, stomacho & ventri me immisisse. Ar:
Non falsus erit cogitatus, nam bibuli domum in ventre
referunt, quod mane extulerunt edibus in crumenam.
Cor: At abeamus hinc, tempestivum est. Ia: Fiet.

CONVIVIVM LVCRI LVSORIL.

Albertus, Christianus, Vesselus, Matthias,
Dionisius, Staphila mulier.

Attendite attendite sodales & collusores charissimi,
vestes induite in tempore, hinc ut discedamus,
morabimur etiam adhuc horulam in potatoria domo.
Chri: Agaremus compotatiunculam? repetenda mihi
est domus paterna, alioqui si serus venero, pugnos
edam. Al: Non annum peragemus bibendo, pedibus in-
sistendo lucrum ludi consumemus. Ve: Quantum eris
dedit victoria? Al: Albos nummos tres. Ma: Nullos
nigros nummos? Al: Nugas agere incipis. Dio: Eamus
non diu systemus pedes, in proximum hic ad portam, ubi
baculus stramine obsitus extensus est. Ma: Ibidem ve-
nit cereuisia precioso suo respondens. Chri: Es notus mulieri
venienti. Ma: Sum, comitamini, ego præcedam. Al:
I præ nos in pedes sequemur. Ma: Heus, heus, nemo
huc prodit? Staphila ubi lates? Promes nobis cæreuisiae
mensuram. Sta: Lubentissime, subite tectum, non foris
ac mendici pedes figite & stetis. Accipite & bibite pro-
spere. Ma: Tu prius bibas ut dignum est. Sta: Faciam,
ne incantasse me potum suspicemini. Mat: Minime illud
timemus. Sta: Ite accubitum mensam, quid pedibus in-
sistendo biberitis? Al: Aq[ua]stantes ac sedentes tempus
prodi-

Ir:
tre
ia.

ni,
us,
no.
ihi
eos
in-
ris
llos
us
ubi
pe-
eri
Al:
mo
sic
ris
ro-
m,
ud
in-
us
ti-

prodigitis, libet è poculo bibere? Chr: Placet, porrige fi-
ctile aliquod. Sta: Nunc infundite. Ves: Ægre effundi-
tur ubi nullus restat potus. Sta: Detis, plus promam.
Ma: Duas nunc porrexisti mensuras. Sta: Verum est,
cupitis buccellam panis, quo bibere plus delectet. Al:
Non, ad parentes eundem et properandum nobis est, ibi
cœnabimus. Sta: Si placuerit, sponte impartiar vobis.
Chr: Iuxta gratiam habe, ac si dedisses. Ves: Properè
abeamus moramur nimium. Mat: Staphila denuor edu-
ctum potum, deinde discedemus. Dio: Conueniet tertia
mensura consumpta calculum facere, nam omne trinum
perfectum est. Sta: Hæc tertia sit vobis salutifera. Al:
Præbibas mihi dulcior est potus post haustum à muliere
è cantharofactum. Sta: Leporis in me cadauerosa mu-
liere nihil est, si triginta annis iunior essem. Dio: Non-
dum usq; adeo annis confecta es, adhuc butyrum (ut
vulgo proverbiū est) tuis in labijs liqueceret. Sta:
Minime per Pollucem, ex senio edentula facta sum, con-
uenio ad libidinis prurientis titillationem expellendam.
Al: Tu totum diem transigeres nugamentis, bi' ve ut hinc
soluamus anchoram. Mat: Propino tibi. Al: Felicitatem
bibas. Dio: Ceteris propines, ipse exoluam potum. Au-
dis Sthaphila, tres cantharos cereuifia habuimus, nonne?
Sta: Verum est. Ma: Nummos tene, q̄os discessum facie-
mus. Sta: Ite bonis auibus. Al: Sit tibi nox fœlix et
fausta. Sta: Vobis quoq; sit fortunata et secunda, quan-
do cum fortes præteritis meas, huc potatum concedite, si
præsentes non habueritis nummos, ad fidam cereuifiam
dabo. Ma: Faciemus. Chr: Quām callida in suum quæ-
stum

stum est anus illa, reuocare nos & alicere conatur, quo
sepe potui insumamus nummos apud se. Ves: Superstites
semitres albos in quid conferamus? Al: In compotatium-
culam proximi nostri congressus. Mat: Aedes suas quisq;
adeat, hinc digrediendum est nobis, prosperam præcor-
vobis, noctem. Dio: Et nos tibi quoq;

CONVIVIVM VLTIMI DIGRES-
sus, dum discessus monumentum compotatur
Crato, Nicolaus, Fridericus, Laurentius,
Pater discessuri, Puer.

IN cœnam vos tres volo coniuias, si integrum vobisq;
cordi fuerit. Ni: Unde tanta tibi liberalitas? quod
coniuias nos vocas, cum soleas esse Plautino Euclione
tenacior. Cra: Cum ipso tenacitatem commutavi libera-
litate. Ni: Qui tam subito? Cra: Cras hinc abibo exulta-
tum peregre. Ni: Forte in literarum emporium profi-
cisceris. Cra: Istud faciam. Lau: Tum monumento digres-
sus nos donabis ad hodiernam cœnam. Cra: Sic fiet vos
aditis, ex irrigemus frontem genialiter. Ni: Ad veni-
emus, at quota hora? Cra: Sexta postquam sonuerit, fa-
cite ut domi nostræ sitis. Fri: Curabimus, tu abi, nos in
tempore sequemur. Cra: Vos fumi venditores dicam,
si me non inuiseritis. Ni: Viri sumus, promissa facto
exequemur. Fri: Donabimus ne ipsum vino? si commes-
satum, ipsum adierimus? La: Minime gentium, sui mu-
neris est, nos tingere poculis & vino, in discessus monu-
mentum, nostrum vero pensum erit, si quando remigra-
uerit hic saluus vino excipere ipsum. Ni: Ibimus tum
ad

ad cœnam ipsum conuentum? Fri: Quid nō? id dede-
ceret, addixisse ipsi & emanere. La: Quotam sonuit,
horam? Ni: Quintam, & sexta instat. La: Eamus igitur,
si accincti estis, ne in nobis sit mora. Fri: Properare opus
non est, licet nos post cœne auspiciū venire. Ni: Fores
pulsa, aut tintinabulo sonum facito. Cra: En mei com-
militones, gratum mihi est, quod venistis; desperabam
de aduentu vestro. Fri: Tales non sumus, qui factis dis-
sonent à verbis, sed tibi pater est? an ne hic domj? Cra:
Intus insidet hybernaculo, ingrediemini. Ni: Præcas tu.
Cra: Sequimini. Pa: Qui adsunt? Cra: Commilitones mei
aliquot. La: Bonus vesper sit tibi heros. Pa: Et vobis,
grati sint vestri aduentus. Ni: Gratiam habe, Adue-
nimus hoc exorrectum frontem cum Cratone veteri no-
stro sodale, qui cras se hinc peregrinaturum alio dixit. Pa:
Digne fecistis, est mihi acceptum vestrum aduenire, ma-
nibus aquam accipite, iamiam mensæ accumbemus. Puer
consecra cœnam. Pu: Benedicte. Pa: Dominus. Pu:
Huius nostræ cœnæ fercula & potus, benedicat & con-
secrat Deus qui sua suauitate nutrit omne viuens, pas-
cit creaturas omnes, nullum sibi fidentem & iustum dese-
rit, velit & nos hoc vesperi alere cibo & potu, in animæ
nostræ salutem & suum honorem. In nomine patris &
filij & spiritus sancti. Pa: Amen. Nunc discubite hi-
larem sumemus hanc cœnam. Ni: Tu discumbe assi-
debimus. Pa: Hic mihi solet esse sedes. Puer obsonia
affer. Pu: Adsunt. Pa: Vino reple vitreos calices. Pu:
Curabo. Pa: Has carnes iuscule elixas edite, mox delica-
toria dabuntur. Lau: Munus nostrum exequemur belle.
Pa:

Pa: Præbibo vobis tribus, quod dignati estis hoc venire cœnatum ad monumentum discessus filij mei. Ni: Bibas fœliciter. Lau: Crato hoc poculo te adorior. Cra: Suscipiam ex corde. Fri: Nicolae propino tibi. Ni: Sit commodo. Pa: Puer tolle hanc patinam, & alia edulia affer. Pu: Porridge. Pa: Assas has frigidas carnes comedite, quisq; ad suam decerpit quadram. Ni: Crato ut saluus discedas fœliciorq; redeas, hoc vitrum tibi propino. Cra: Commode bibas. Pa: Crato quocunq; veneris vide ut probus fidelis, diligens literarum, fugiens ludi, amans Dei & probitatis sis, nulli quam tibi obim proderit. Cra: Honestissime agam, ne cures mi pater. Pa: Cura, tibi luditur si non fereris. Puer tolle mersam, & hymnum gratiarum actionis dicas. Pu: De sumpta œœna benedicimus domino. Pa: Deo gratias. Pu: Cuius benignitate pastè sumus, conseruamur viui & salui, sit benedictus gratiamq; sempernam habeat. Cra: Amen. Pa: Vos adolescentes gratiam habete de aduentu. Ni: Et tu de cœnatua. Fri: Præbibo vobis potum gratiarum. Ni: Proficit, nunc abeundi tempus est. Crato cras in digressu te alloquemur. Cra: Sic fiet, iam valete.

CONVIVIUM DISCEPTATORIVM
& Literarium.

Iasperus, Ioannes, Henricus, Marcus,
Maximilianus.

VOs opulenti, vos locupletissimi, quando è vestris loculis conuiuium aliquod nobis instruetis? Io:
Con-

Coniuari tu semper expetis, si p̄scis es̄ vinarium
omne exorberes, in quō reconditus es̄. Ias: Ille potus
non iuuaret me, si im̄ndiosum sex
+ ih̄se addam.
orūm m̄
pecuniam mean.
Accipe. Ias:
gare? Max: Quā
ista mercabitur
impedio liber ero.
lgo venditur illius multo plus
unia. Ia: Ferendo vinum ab im-
pendio liber ero. Iax: Triticeos panes aliquot emas,
tende rodemus et vino perfundemus. Ia: Mosco, securi-
sitis, expediam
Ia: Hic affero vīnū m̄
ginti teruntijs. Max: Tu
calicem latori debitum primus eorūam. Hen: Bibe et
præliba, sit ne veneno infectum, tum nos securius et
audientius bibemus. Ia: Propino tibi. Hen: Sit tibi bo-
no. Ia: Omnibus bibulis vobis præbibō. Ma: Sit salutē
tibi poculorum baratro. Hen: Istud conuictari nihil
pendo. Ma: Iaspere hoc cyathō te aggrediar. Ia: accipi-
am grato animo. Agite vos conibones optimi, hic inte-
pocula literarij aliquid trætemus, ne tempus (vt Plan-
tus inquit-) comburemus sine fruge. Mar: Conueniet
nam vt Persiūs ait. Ecce inter pocula querunt Ramu-
li de saturi, quid dia poēmata narrent. Ias: Ego dispe-
renda præponam, vos respondete. Max: Faciemus. Ia:
Vtrum melius esse creditis, doctum esse, et virtute pre-
ditum vel indoctum et vitijs inquinatum? Max: Lip.

et tonsores istud dijudicarent, virtutem et scientiam
toto cœlo præstare vitijs et inscitiae. Ias: Causam dici-
te. Max: Virtus ad æthera vehit, vicia ad manes præ-
cipitant, Scientia decorat hic in mundo, et post ut tam
hanc lucere facit homines quasi splendor firmans
indotti digitis extensis exhibantur, nihilq; à sav-
differunt. Ia: Vtrum præualet pax, et concordia, vellis
et discordia? Hen: Pax, nam nutrit omnia, conseruat
singula, et res paxuas auget, diuinitus mortalibus da-
ta, Discordia omnia dissipat, conseruat nihil, diabolica
est, ab imis inferis in mundum missa. Ias: Vtrum lite-
ratum et inopem esse, vel indoctum et opulentum præ-
stat? Io: Literas scire et inopem esse. Max: Inopes ta-
men nequeunt emergere et passim pessundantur. Io:
Pauperes et docti ubiq; in viros euadunt, nam artem
quaenam alit terra. Ias: Ideo sodales dilectissimi quic-
quid agimus, euremus semper, ut operam literis nauemus,
chartis impalescamus, ut olim pedes cœno extra-
hamus pennas nido extendamus, nostris maioribus aut
pares siamus aut præluceamus virtute. Hen: Hactenus
illa, bibite ordine omnes, discedendum est. Ma: Pro-
ximo tibi. Hen: Libenti animo suscipiam. Ias: Gratiam
agimus vobis heris et heroibus nostris, de hoc im-
pendioso coniuicio nobis largito. Hen: Quod feci-
mus sodalitatis causa, accipite et gratis.

Ias: Vbi nostræ creuerint opes,

vices pares red-
demus.

F I N I S.

HAFNIAE,
IMPRESSIT
Laurentius
Benedictj.

1576.

